

Dziennik Urzędowy C 177

Unii Europejskiej

Wydanie polskie

Informacje i zawiadomienia

Tom 53

2 lipca 2010

Zawiadomienie nr

Spis treści

Strona

IV Zawiadomienia

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

2010/C 177/01	Wersja skonsolidowana regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 1991 r. ...	3
2010/C 177/02	Wersja skonsolidowana regulaminu postępowania przed Sądem z dnia 2 maja 1991 r.	39
2010/C 177/03	Wersja skonsolidowana regulaminu postępowania przed Sądem do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej z dnia 25 lipca 2007 r.	71

PL

Cena:
4 EUR

IV

*(Zawiadomienia)*INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI

WERSJA SKONSOLIDOWANA

REGULAMINU POSTĘPOWANIA PRZED TRYBUNAŁEM SPRAWIEDLIWOŚCI

(2010/C 177/01)

Niniejszy tekst skonsolidowany uwzględnia:

regulamin postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 19 czerwca 1991 r. (Dz.U. L 176 z 4.7.1991, s. 7 oraz Dz.U. L 383 z 29.12.1992, s. 117 – sprostowania), jak również zmiany wynikające z następujących aktów:

1. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 21 lutego 1995 r. (Dz. U. L 44 z 28.2.1995, s. 61),
2. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 11 marca 1997 r. (Dz. U. L 103 z 19.4.1997, s. 1 oraz Dz.U. L 351 z 23.12.1997, s. 72 – sprostowania),
3. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 16 maja 2000 r. (Dz. U. L 122 z 24.5.2000, s. 43),
4. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 28 listopada 2000 r. (Dz.U. L 322 z 19.12.2000, s. 1),
5. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 3 kwietnia 2001 r. (Dz. U. L 119 z 27.4.2001, s. 1),
6. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 17 września 2002 r. (Dz.U. L 272 z 10.10.2002, s. 24 oraz Dz.U. L 281 z 19.10.2002, s. 24 – sprostowania),
7. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 8 kwietnia 2003 r. (Dz. U. L 147 z 14.6.2003, s. 17),
8. Zmienionej decyzji z dnia 10 czerwca 2003 r. w sprawie świąt urzędowych, załączonej do regulaminu (Dz.U. L 172 z 10.7.2003, s. 12),
9. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 19 kwietnia 2004 r. (Dz.U. L 132 z 29.4.2004, s. 2),
10. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U. L 127 z 29.4.2004, s. 107),
11. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 12 lipca 2005 r. (Dz. U. L 203 z 4.8.2005, s. 19),

12. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 18 października 2005 r. (Dz.U. L 288 z 29.10.2005, s. 51),
13. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 18 grudnia 2006 r. (Dz. U. L 386 z 29.12.2006, s. 44 oraz Dz.U. L 332 z 18.12.2007, s. 108 i 109 – sprostowania),
14. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 15 stycznia 2008 r. (Dz.U. L 24 z 29.1.2008, s. 39),
15. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 23 czerwca 2008 r. (Dz.U. L 200 z 29.7.2008, s. 20),
16. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 8 lipca 2008 r. (Dz. U. L 200 z 29.7.2008, s. 18),
17. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 13 stycznia 2009 r. (Dz.U. L 24 z 28.1.2009, s. 8),
18. Zmian do regulaminu z dnia 23 marca 2010 r. (Dz.U. L 92 z 13.4.2010, s. 12).

Niniejszy tekst skonsolidowany nie posiada mocy wiążącej. W związku z powyższym pominięto preambułę.

**WERSJA SKONSOLIDOWANA
REGULAMINU POSTĘPOWANIA PRZED TRYBUNAŁEM SPRAWIEDLIWOŚCI
z dnia 19 czerwca 1991 r. ⁽¹⁾**

SPIS TREŚCI

		<i>Strona</i>
Przepis wstępny (art. 1)	.....	5
Tytuł I	– Organizacja Trybunału	5
Rozdział 1	– Sędziowie i rzecznicy generalni (art. 2–6)	5
Rozdział 2	– Prezes Trybunału i tworzenie izb (art. 7–11)	6
Rozdział 2a	– Składy Trybunału (art. 11a-11e)	7
Rozdział 3	– Sekretariat	8
Sekcja 1	– Sekretarz i zastępcy sekretarza (art. 12–19)	8
Sekcja 2	– Pozostałe służby Trybunału (art. 20–23)	9
Rozdział 4	– Sprawozdawcy pomocniczy (art. 24)	9
Rozdział 5	– Funkcjonowanie Trybunału (art. 25–28)	9
Rozdział 6	– System językowy (art. 29–31)	11
Rozdział 7	– Prawa i obowiązki pełnomocników, doradców i adwokatów lub radców prawnych (art. 32–36)	12
Tytuł II	– Postępowanie	13
Rozdział 1	– Procedura pisemna (art. 37–43)	13
Rozdział 1a	– Sprawozdanie wstępne i przydział spraw składom Trybunału (art. 44–44a)	15
Rozdział 2	– Postępowanie dowodowe i środki przygotowawcze	15
Sekcja 1	– Środki dowodowe (art. 45–46)	15
Sekcja 2	– Wzywianie i przesłuchiwanie świadków oraz biegłych (art. 47–53)	16
Sekcja 3	– Zamknięcie postępowania dowodowego (art. 54)	17
Sekcja 4	– Środki przygotowawcze (art. 54a)	18
Rozdział 3	– Procedura ustna (art. 55–62)	18

⁽¹⁾ Dz.U. L 176 z 4.7.1991, s. 7 ze sprostowaniem w Dz.U. L 383 z 29.12.1992, s. 117; ze zmianami z dnia 21 lutego 1995 r. opublikowanymi w Dz.U. L 44 z 28.2.1995, s. 61; z dnia 11 marca 1997 r. opublikowanymi w Dz.U. L 103 z 19.4.1997, s. 1, ze sprostowaniem w Dz.U. L 351 z 23.12.1997, s. 72; z dnia 16 maja 2000 r. opublikowanymi w Dz.U. L 122 z 24.5.2000, s. 43; z dnia 28 listopada 2000 r. opublikowanymi w Dz.U. L 322 z 19.12.2000, s. 1; z dnia 3 kwietnia 2001 r. opublikowanymi w Dz.U. L 119 z 27.4.2001, s. 1; z dnia 17 września 2002 r. opublikowanymi w Dz.U. L 272 z 10.10.2002, s. 24, ze sprostowaniem w Dz.U. L 281 z 19.10.2002, s. 24; z dnia 8 kwietnia 2003 r. opublikowanymi w Dz.U. L 147 z 14.6.2003, s. 17, a w odniesieniu do załącznika do regulaminu – decyzja Trybunału z dnia 10 czerwca 2003 r. opublikowana w Dz.U. L 172 z 10.7.2003, s. 12; z dnia 19 kwietnia 2004 r. opublikowanymi w Dz.U. L 132 z 29.4.2004, s. 2; z dnia 20 kwietnia 2004 r. opublikowanymi w Dz.U. L 127 z 29.4.2004, s. 107; z dnia 12 lipca 2005 r. opublikowanymi w Dz.U. L 203 z 4.8.2005, s. 19, z dnia 18 października 2005 r. opublikowanymi w Dz.U. L 288 z 29.10.2005, s. 51, z dnia 18 grudnia 2006 r. opublikowanymi w Dz.U. L 386 z 29.12.2006, s. 44, ze sprostowaniem w Dz.U. L 332 z 18.12.2007, s. 108 i 109; z dnia 15 stycznia 2008 r. opublikowanymi w Dz.U. L 24 z 29.1.2008, s. 39; z dnia 23 czerwca 2008 r. opublikowanymi w Dz.U. L 200 z 29.7.2008, s. 20; z dnia 8 lipca 2008 r. opublikowanymi w Dz.U. L 200 z 29.7.2008, s. 18; z dnia 13 stycznia 2009 r. opublikowanymi w Dz.U. L 24 z 28.1.2009, s. 8 oraz z dnia 23 marca 2010 r. opublikowanymi w Dz.U. L 92 z 13.4.2010, s. 12.

		<i>Strona</i>
Rozdział 3a	– Tryb przyspieszony (art. 62a)	18
Rozdział 4	– Wyroki (art. 63–68)	19
Rozdział 5	– Koszty (art. 69–75)	20
Rozdział 6	– Pomoc w zakresie kosztów postępowania (art. 76)	21
Rozdział 7	– Cofnięcie skargi (art. 77–78)	21
Rozdział 8	– Doręczenia (art. 79)	21
Rozdział 9	– Terminy (art. 80–82)	22
Rozdział 10	– Zawieszenie postępowania (art. 82a)	22
Tytuł III	– Procedury szczególne	23
Rozdział 1	– Zawieszenie wykonania lub postępowania egzekucyjnego i inne środki tymczasowe (art. 83–90)	23
Rozdział 2	– Kwestie incydentalne (art. 91–92)	24
Rozdział 3	– Interwencja (art. 93)	24
Rozdział 4	– Wyroki zaoczne i sprzeciwy (art. 94)	25
Rozdział 5	– (art. 95 i 96 uchylone)	26
Rozdział 6	– Nadzwyczajne środki zaskarżenia	26
Sekcja 1	– Powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu (art. 97)	26
Sekcja 2	– Wznowienie postępowania (art. 98–100)	26
Rozdział 7	– Odwołania od decyzji Komitetu Arbitrażowego (art. 101)	26
Rozdział 8	– Wykładnia wyroków (art. 102)	27
Rozdział 9	– Odesłania prejudycjalne i inne postępowania w przedmiocie wykładni (art. 103–104b)	27
Rozdział 10	– Postępowania szczególne na podstawie art. 103–105 TEWEA (art. 105–106)	29
Rozdział 11	– Opinie (art. 107–108) (art. 109 uchylony)	30
Rozdział 12	– (art. 109a uchylony)	30
Rozdział 13	– Rozstrzyganie sporów określonych w art. 35 traktatu UE w jego wersji obowiązującej przed wejściem w życie traktatu z Lizbony (art. 109b)	30
Tytuł IV	– Odwołania od orzeczeń Sądu (art. 110–123)	31
Tytuł IVA	– Wyjątkowa procedura ponownego rozpoznania orzeczeń Sądu (art. 123a–123e)	33
Tytuł V	– Procedury przewidziane w porozumieniu EOG (art. 123f i 123g)	34
Przepisy końcowe (art. 124–127)		34
ZAŁĄCZNIK	Decyzja w sprawie świąt urzędowych	36

PRZEPIS WSTĘPNY*Artykuł 1*

W niniejszym regulaminie:

- postanowienia Traktatu o Unii Europejskiej wskazuje się przez podanie numeru artykułu i następującego po nim oznaczenia „TUE”,
- postanowienia Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wskazuje się przez podanie danego numeru artykułu tego traktatu i następującego po nim oznaczenia „TFUE”,
- postanowienia Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej wskazuje się przez podanie numeru artykułu i następującego po nim oznaczenia „TEWEA”,
- przez „statut” rozumie się Protokół w sprawie statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej,
- przez „porozumienie EOG” – rozumie się Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Do celów niniejszego regulaminu:

- przez „instytucje” rozumie się instytucje Unii oraz organy lub jednostki organizacyjne ustanowione na mocy traktatów lub na mocy aktu przyjętego w celu ich wykonania, które mogą występować jako strony postępowania przed Trybunałem,
- przez „Urząd Nadzoru EFTA” rozumie się urząd nadzoru, o którym mowa w porozumieniu EOG.

TYTUŁ I

ORGANIZACJA TRYBUNAŁU

Rozdział 1

obejmowaniu pewnych stanowisk lub przyjmowaniu pewnych korzyści po zakończeniu funkcji.

SĘDZIOWIE I RZECZNIICY GENERALNI

*Artykuł 2**Artykuł 4*

Kadencja sędziego rozpoczyna się w dniu określonym w akcie mianowania. Jeżeli akt mianowania nie zawiera postanowień dotyczących daty rozpoczęcia kadencji, kadencja rozpoczyna się w dniu wydania aktu mianowania.

Jeżeli Trybunał ma rozstrzygnąć, czy dany sędzia nie spełnia już wymaganych warunków lub nie czyni zadość obowiązkowi wynikającemu z jego urzędu, prezes wzywa zainteresowanego sędziego do przedstawienia swoich uwag przed Trybunałem na posiedzeniu niejawnym i pod nieobecność sekretarza.

*Artykuł 3**Artykuł 5*

§ 1

Przed podjęciem obowiązków sędziowie, na pierwszym jawnym posiedzeniu Trybunału, w którym uczestniczą po mianowaniu, składają następujące ślubowanie:

Artykuły 2, 3 i 4 niniejszego regulaminu stosuje się do rzeczników generalnych.

„Ślubuję obowiązki swe wykonywać bezstronnie i sumiennie; ślubuję utrzymać w tajemnicy treść obrad Trybunału”.

Artykuł 6

Pierwszeństwo wśród sędziów i rzeczników generalnych ustala się na podstawie starszeństwa służbowego.

§ 2

Niezwłocznie po złożeniu ślubowania sędziowie podpisują oświadczenie, w którym uroczą się szanować, w trakcie pełnienia funkcji i po ich zakończeniu, obowiązki z nich wynikające, zwłaszcza uczciwości i roztropności przy

W przypadku jednakowego starszeństwa służbowego o pierwszeństwie decyduje wiek.

Ustępujący sędziowie i rzecznicy generalni, którzy zostają ponownie mianowani, zachowują swoje dotychczasowe pierwszeństwo.

Rozdział 2

PREZES TRYBUNAŁU I TWORZENIE IZB

Artykuł 7

§ 1

Niewłócznie po częściowym odnowieniu składu sędziowskiego, określonym w art. 253 TFUE, sędziowie wybierają spośród siebie, na okres trzech lat, prezesa Trybunału.

§ 2

Jeżeli stanowisko prezesa Trybunału zostanie zwolnione przed upływem kadencji, wybiera się jego następcę na okres pozostający do zakończenia kadencji.

§ 3

Wybory określone w niniejszym artykule przeprowadza się w drodze tajnego głosowania. Wybrany zostaje sędzia, który uzyska ponad połowę głosów sędziów wchodzących w skład Trybunału. Jeżeli żaden sędzia nie uzyska takiej większości, przeprowadza się dalsze tury głosowania aż do uzyskania takiej większości.

Artykuł 8

Prezes kieruje pracami i administracją Trybunału, a także przewodniczy posiedzeniom i obradom.

Artykuł 9

§ 1

Trybunał powołuje izby złożone z pięciu i trzech sędziów zgodnie z art. 16 statutu oraz decyduje o przydzieleniu sędziów do poszczególnych izb.

Trybunał wyznacza izbę lub izby złożone z pięciu sędziów, które w okresie roku będą rozpoznawać sprawy, o których mowa w art. 104b.

Przydzielenie sędziów do izb oraz wyznaczenie izby lub izb do rozpoznawania spraw, o których mowa w art. 104b, jest publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

§ 2

Niewłócznie po wniesieniu skargi prezes Trybunału wyznacza sędziego sprawozdawcę.

W sprawach, o których mowa w art. 104b, sędzia sprawozdawca jest wybierany, na podstawie propozycji prezesa izby wyznaczonej zgodnie z § 1, spośród sędziów tej izby. Jeżeli izba zdecyduje o niekierowaniu sprawy do rozpoznania w trybie pilnym, prezes Trybunału może przydzielić ponownie sprawę sędziemu sprawozdawcy wchodzącemu w skład innej izby.

Jeżeli sędzia sprawozdawca jest nieobecny lub nie może uczestniczyć w obradach, prezes Trybunału podejmuje niezbędne kroki.

§ 3

W odniesieniu do spraw przydzielonych składom orzekającym Trybunału zgodnie z art. 44 § 3, określenie „Trybunał” użyte w niniejszym regulaminie oznacza ten skład.

§ 4

W odniesieniu do spraw przydzielonych izbom złożonym z pięciu lub trzech sędziów uprawnienia prezesa Trybunału wykonuje prezes izby.

Artykuł 10

§ 1

Niewłócznie po dokonaniu wyboru prezesa Trybunału sędziowie wybierają, na okres trzech lat, prezesów izb złożonych z pięciu sędziów.

Sędziowie wybierają, na okres jednego roku, prezesów izb złożonych z trzech sędziów.

Trybunał mianuje, na okres jednego roku, pierwszego rzecznika generalnego.

Stosuje się przepisy art. 7 § § 2 i 3.

Wybory i mianowania dokonane na podstawie niniejszego paragrafu są publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

§ 2

Pierwszy rzecznik generalny przydziela sprawy rzecznikom generalnym, niezwłocznie po wyznaczeniu przez prezesa sędziego sprawozdawcy. Jeżeli dany rzecznik generalny jest nieobecny lub nie może uczestniczyć w obradach, pierwszy rzecznik generalny podejmuje niezbędne kroki.

Artykuł 11

Jeżeli prezes Trybunału jest nieobecny lub nie może uczestniczyć w obradach albo jeżeli stanowisko prezesa pozostaje nieobsadzone, obowiązki prezesa wykonuje jeden z prezesów izb złożonych z pięciu sędziów zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym w art. 6 niniejszego regulaminu.

Jeżeli w tym samym czasie prezes Trybunału i prezesi izb złożonych z pięciu sędziów są nieobecni lub nie mogą uczestniczyć w obradach lub ich stanowiska pozostają nieobsadzone, obowiązki prezesa wykonuje jeden z prezesów izb złożonych z trzech sędziów zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym w art. 6 niniejszego regulaminu.

Jeżeli w tym samym czasie prezes Trybunału i wszyscy prezesi izb są nieobecni lub nie mogą uczestniczyć w obradach lub ich stanowiska pozostają w tym samym czasie nieobsadzone, obowiązki prezesa wykonuje jeden z pozostałych sędziów, zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym w art. 6 niniejszego regulaminu.

Rozdział 2a

Artykuł 11c

SKŁADY TRYBUNAŁU

§ 1

Artykuł 11a

Trybunał obraduje w następujących składach:

- pełnym składzie Trybunału, złożonym ze wszystkich sędziów,
- wielkiej izby, złożonej z trzynastu sędziów, zgodnie z art. 11b,
- izb złożonych z pięciu lub trzech sędziów, zgodnie z art. 11c.

Artykuł 11b

§ 1

Wielka izba składa się, dla każdej sprawy, z prezesa Trybunału, prezesów izb złożonych z pięciu sędziów, sędziego sprawozdawcy oraz liczby sędziów niezbędnej do osiągnięcia liczby trzynastu sędziów. Ostatnich z wymienionych sędziów wyznacza się z listy, o której mowa w § 2, zgodnie z ustanowionym w niej porządkiem. Wyznaczanie sędziów z listy dla każdej sprawy przydzielonej wielkiej izbie rozpoczyna się od nazwiska sędziego znajdującego się bezpośrednio za nazwiskiem ostatniego sędziego wyznaczonego z listy do rozpoznania sprawy uprzednio przydzielonej temu składowi orzekającemu.

§ 2

Po dokonaniu wyboru prezesa Trybunału i prezesów izb złożonych z pięciu sędziów sporządza się listę pozostałych sędziów do celów ustalenia składu wielkiej izby. Listę ustala się według porządku pierwszeństwa ustanowionego w art. 6 niniejszego regulaminu, ze zmianą polegającą na przyjęciu porządku odwrotnego: pierwszy sędzia na liście jest pierwszym zgodnie z porządkiem ustanowionym w tym artykule, drugi sędzia na liście jest ostatnim zgodnie z tym porządkiem, trzeci sędzia jest drugim zgodnie z tym porządkiem, czwarty sędzia jest przedostatnim zgodnie z tym porządkiem i tak dalej.

Lista ta jest publikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

§ 3

W rozpoznaniu spraw, które od początku roku, w którym następuje częściowe odnowienie składu sędziowskiego i do czasu, kiedy to odnowienie nastąpi, są przydzielone wielkiej izbie, bierze udział również dwóch sędziów-zastępców. Funkcje sędziów-zastępców pełnią sędziowie, których nazwiska zostały umieszczone na liście, o której mowa w § 2, bezpośrednio za nazwiskiem ostatniego sędziego wyznaczonego w danej sprawie do wielkiej izby.

Sędziowie-zastępcy zastępują, zgodnie z porządkiem listy, o której mowa w § 2, sędziów, którzy w danym przypadku nie mogą uczestniczyć w rozpoznaniu sprawy.

Izby złożone z pięciu sędziów i trzech sędziów składają się, dla każdej sprawy, z prezesa izby, sędziego sprawozdawcy oraz liczby sędziów niezbędnej do osiągnięcia, odpowiednio, liczby pięciu i trzech sędziów. Ostatnich z wymienionych sędziów wyznacza się z listy, o których mowa w § 2, zgodnie z ustanowionym w nich porządkiem. Wyznaczanie sędziów z listy dla każdej sprawy przydzielonej wielkiej izbie rozpoczyna się od nazwiska sędziego znajdującego się bezpośrednio za nazwiskiem ostatniego sędziego wyznaczonego z listy do rozpoznania sprawy uprzednio przydzielonej danej izbie.

§ 2

Do celu ustalenia składu izb złożonych z pięciu sędziów, po dokonaniu wyboru prezesów tych izb, sporządza się listy obejmujące wszystkich sędziów przydzielonych do danej izby, z wyjątkiem jej prezesa. Listy sporządza się w taki sam sposób, jak listę, o której mowa w art. 11b § 2.

Do celu ustalenia składu izb złożonych z trzech sędziów, po dokonaniu wyboru prezesów tych izb, sporządza się listy obejmujące wszystkich sędziów przydzielonych do danej izby, z wyjątkiem jej prezesa. Listy sporządza się zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym w art. 6 niniejszego regulaminu.

Listy, o których mowa w niniejszym paragrafie, są publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 11d

§ 1

Gdy Trybunał uzna, że kilka spraw musi zostać rozstrzygniętych razem przez ten sam skład Trybunału, to składem orzekającym dla tych spraw jest ten, który wyznaczono dla sprawy, w odniesieniu do której sprawozdanie wstępne rozpatrzone jako pierwsze.

§ 2

Jeżeli izba, której przydzielono sprawę, przekazuje ją na podstawie art. 44 § 4 Trybunałowi w celu jej ponownego przydzielenia składowi złożonemu z większej liczby sędziów, do składu tego należą członkowie izby, która sprawę przekazała.

Artykuł 11e

Jeżeli członek składu orzekającego nie może uczestniczyć w obradach, zastępuje go sędzia, zgodnie z porządkiem list, o których mowa w art. 11b § 2 lub art. 11c § 2.

Jeżeli prezes Trybunału nie może uczestniczyć w obradach, obowiązki prezesa wielkiej izby są wykonywane zgodnie z przepisami art. 11.

Jeżeli prezes izby złożonej z pięciu sędziów nie może uczestniczyć w obradach, obowiązki prezesa izby są wykonywane przez prezesa izby złożonej z trzech sędziów, w stosownym przypadku zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym

w art. 6 niniejszego regulaminu lub, jeżeli w skład tej izby nie wchodzi żaden prezes izby złożonej z trzech sędziów, przez jednego z pozostałych sędziów, zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym w art. 6.

Jeżeli prezes izby złożonej z trzech sędziów nie może uczestniczyć w obradach, obowiązki prezesa izby są wykonywane przez sędziego tej izby, zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym w art. 6 niniejszego regulaminu.

Rozdział 3

SEKRETARIAT

Sekcja 1 – Sekretarz i zastępcy sekretarza

Artykuł 12

§ 1

Trybunał mianuje sekretarza.

Dwa tygodnie przed wyznaczoną datą mianowania prezes zawiadamia członków Trybunału o kandydaturach zgłoszonych na urząd sekretarza.

§ 2

Zgłoszenie kandydatury powinno zawierać pełne dane o wieku kandydata, jego obywatelstwie, tytułach i stopniach zawodowych i naukowych, znajomości języków, obecnych i wcześniej wykonywanych zajęciach oraz ewentualnym doświadczeniu sądowym i międzynarodowym.

§ 3

Mianowania dokonuje się zgodnie z procedurą określoną w art. 7 § 3 niniejszego regulaminu.

§ 4

Sekretarz zostaje mianowany na okres sześciu lat. Może on zostać mianowany ponownie.

§ 5

Przepisy art. 3 niniejszego regulaminu mają zastosowanie do sekretarza.

§ 6

Sekretarz może być zwolniony z funkcji tylko wówczas, gdy nie spełnia już wymaganych warunków lub nie czyni zadość wynikającym z jego urzędu. Trybunał podejmuje decyzję po uprzednim umożliwieniu sekretarzowi złożenia wyjaśnień.

§ 7

Jeżeli stanowisko sekretarza zostanie zwolnione przed upływem kadencji, Trybunał mianuje nowego sekretarza na okres sześciu lat.

Artykuł 13

Trybunał może, zgodnie z procedurą przewidzianą w odniesieniu do sekretarza, mianować jednego lub więcej zastępców sekretarza, których zadaniem jest wspieranie sekretarza oraz zastępowanie go w zakresie przewidzianym w instrukcjach dla sekretarza, o których mowa w art. 15 niniejszego regulaminu.

Artykuł 14

Jeżeli sekretarz i jego zastępcy są nieobecni, nie mogą uczestniczyć w obradach albo ich stanowiska pozostają nieobsadzone, prezes wyznacza urzędników lub innych pracowników, których zadaniem jest wykonywanie obowiązków sekretarza.

Artykuł 15

Instrukcje dla sekretarza opracowuje Trybunał na wniosek prezesa.

Artykuł 16

§ 1

Sekretariat, pod nadzorem sekretarza, prowadzi rejestr, do którego wpisuje się, według kolejności wpływu, wszystkie pisma procesowe i dokumenty do nich załączone.

§ 2

Wzmiankę o wpisie dokumentu do rejestru sekretarz umieszcza na jego oryginale, a na wniosek strony, także na przedstawionych w tym celu odpisach.

§ 3

Wpisy do rejestru i wzmianki przewidziane w poprzednim paragrafie są dokumentami urzędowymi.

§ 4

Zasady prowadzenia rejestru określają instrukcje dla sekretarza, o których mowa w art. 15 niniejszego regulaminu.

§ 5

Osoby zainteresowane mogą przeglądać rejestr w sekretariacie i otrzymywać odpisy lub wyciągi z rejestru, za opłatą w wysokości ustalonej przez Trybunał na wniosek sekretarza.

Każda strona postępowania może, za ustaloną opłatą, uzyskać odpisy pism procesowych oraz uwierzytelnione odpisy postanowień i wyroków.

§ 6

W *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ogłasza się datę wpływu skargi wszczynającej postępowanie, nazwiska lub nazwę oraz miejsce zamieszkania lub siedzibę stron, przedmiot sporu, żądania oraz zwięzłe przedstawienie zarzutów i głównych argumentów na poparcie skargi.

§ 7

Jeżeli Rada lub Komisja Europejska nie są stroną w sprawie, Trybunał przesyła im odpisy skargi oraz odpowiedzi na nią bez załączników do nich, umożliwiając im stwierdzenie, czy w sprawie powołano się, na podstawie art. 277 TFUE, na brak możliwości stosowania jednego z ich aktów. Odpisy skargi i odpowiedzi na skargę przesyłane są także, w ten sam sposób, do Parlamentu Europejskiego, w celu umożliwienia mu stwierdzenia, czy w sprawie powołano się, na mocy art. 277 TFUE, na niemożność stosowania aktu przyjętego wspólnie przez tę instytucję i Radę.

Artykuł 17

§ 1

Z upoważnienia prezesa, sekretarz przyjmuje i przekazuje dokumenty, sprawuje nad nimi pieczęć oraz dokonuje doręczeń przewidzianych w niniejszym regulaminie.

§ 2

Sekretarz wspiera Trybunał, prezesa i prezesów izb oraz sędziów we wszystkich czynnościach urzędowych.

Artykuł 18

Sekretarz strzeże pieczęci. Odpowiada on za archiwum i publikację Trybunału.

Artykuł 19

Z zastrzeżeniem przepisów art. 4 i 27 niniejszego regulaminu, sekretarz uczestniczy w posiedzeniach Trybunału.

Sekcja 2 – Pozostałe służby Trybunału

Artykuł 20

§ 1

Urzednicy i inni pracownicy Trybunału mianowani są zgodnie z przepisami regulaminu pracowniczego.

§ 2

Przed podjęciem swoich obowiązków urzędnik składa przed prezesem, w obecności sekretarza, następujące ślubowanie:

„Przysięgam, że powierzone mi przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej obowiązki wykonywać będę w sposób lojalny, roztropny i sumienny”.

Artykuł 21

Trybunał, na wniosek sekretarza, postanawia o organizacji wydziałów Trybunału.

Artykuł 22

Trybunał ustanawia służbę tłumaczeniową, w skład której wchodzi eksperci posiadający odpowiednie wykształcenie

prawnicze i gruntowną znajomość kilku języków urzędowych Trybunału.

Artykuł 23

Za administrację Trybunału, prowadzenie jego spraw finansowych oraz księgowość odpowiada sekretarz, działający z upoważnienia prezesa i z pomocą administratora.

Rozdział 4

SPRAWOZDAWCY POMOCNICZY

Artykuł 24

§ 1

Ilekcroć Trybunał uzna, iż badanie rozpoznawanej przez niego sprawy i postępowanie dowodowe tego wymagają, proponuje, na podstawie art. 13 statutu, mianowanie sprawozdawców pomocniczych.

§ 2

Do zadań sprawozdawców pomocniczych należy w szczególności:

- wspieranie prezesa w postępowaniach w przedmiocie środka tymczasowego,
- wspieranie sędziów sprawozdawców w wykonywaniu ich zadań.

§ 3

Za wykonywanie swoich zadań sprawozdawcy pomocniczy odpowiedzialni są odpowiednio przed prezesem Trybunału, prezesem izby albo sędzią sprawozdawcą.

§ 4

Przed objęciem obowiązków sprawozdawca pomocniczy składa przed Trybunałem ślubowanie przewidziane w art. 3 niniejszego regulaminu.

Rozdział 5

FUNKCJONOWANIE TRYBUNAŁU

Artykuł 25

§ 1

Daty i godziny posiedzeń wielkiej izby i pełnego składu Trybunału ustala prezes.

§ 2

Daty i godziny posiedzeń izb złożonych z pięciu i trzech sędziów ustalają ich prezesi.

§ 3

Trybunał może postanowić o odbyciu jednego lub więcej określonych posiedzeń w miejscu innym niż to, w którym znajduje się siedziba Trybunału.

Artykuł 26

§ 1

Jeżeli z powodu nieobecności lub niemożności uczestniczenia w obradach, sędziowie są obecni w liczbie parzystej, sędzia najmłodszy rangą w rozumieniu art. 6 niniejszego regulaminu nie uczestniczy w naradzie, chyba że jest on sędzią sprawozdawcą. W takim przypadku w naradzie nie uczestniczy sędzia kolejno najmłodszy rangą.

§ 2

Jeśli po zwołaniu posiedzenia wielkiej izby lub pełnego składu Trybunału stwierdza się brak kworum określonego w art. 17 akapit trzeci lub czwarty statutu, prezes odracza posiedzenie do czasu zebrania kworum.

§ 3

Jeśli w izbie złożonej z trzech lub pięciu sędziów brak jest kworum określonego art. 17 akapit drugi statutu i jeżeli nie ma możliwości zastąpienia sędziów, którzy nie mogą uczestniczyć w obradach zgodnie z art. 11e, prezes izby zawiadamia o tym prezesa Trybunału, który wyznacza innego sędziego w celu uzupełnienia składu izby.

Artykuł 27

§ 1

Narady Trybunału są niejawne.

§ 2

W naradzie uczestniczą jedynie sędziowie, którzy brali udział w procedurze ustnej oraz ewentualnie sprawozdawca pomocniczy, którego zadaniem było badanie sprawy.

§ 3

Każdy z sędziów uczestniczących w naradzie wyraża swoje zdanie i uzasadnia je.

§ 4

Na żądanie sędziego każda kwestia przed poddaniem jej pod głosowanie podlega sformułowaniu w wybranym przez niego języku i podaniu do wiadomości Trybunału w formie pisemnej.

§ 5

Wnioski przyjęte przez większość sędziów w wyniku ostatecznej dyskusji stanowią podstawę rozstrzygnięcia Trybunału. Głosy

oddaje się w porządku odwrotnym do określonego w art. 6 niniejszego regulaminu.

§ 6

W razie rozbieżności co do przedmiotu, brzmienia i kolejności rozstrzyganych kwestii lub co do wykładni głosowania rozstrzyga Trybunał.

§ 7

Jeżeli przedmiotem obrad Trybunału są kwestie związane z jego wewnętrzną administracją, biorą w nich udział, z prawem głosu, rzecznicy generalni. W obradach uczestniczy sekretarz, o ile Trybunał nie postanowi inaczej.

§ 8

Obradując pod nieobecność sekretarza, Trybunał poleca, w razie konieczności, sporządzenie protokołu sędziemu najmłodszemu rangą w rozumieniu art. 6 niniejszego regulaminu. Protokół podpisuje prezes i ten sędzia.

Artykuł 28

§ 1

Z zastrzeżeniem szczególnej decyzji Trybunału ustanawia się następujące wakacje sądowe:

- od dnia 18 grudnia do dnia 10 stycznia;
- od niedzieli przed Wielkanocą do drugiej niedzieli po Wielkanocy;
- od dnia 15 lipca do dnia 15 września.

Podczas wakacji sądowych obowiązki prezesa w siedzibie Trybunału wykonywane są bądź przez prezesa w porozumieniu z sekretarzem, bądź przez prezesa jednej z izb albo innego sędziego wskazanego przez prezesa do jego zastąpienia.

§ 2

W nagłych wypadkach prezes może zwołać sędziów i rzeczników generalnych w czasie wakacji sądowych.

§ 3

Trybunał przestrzega świąt urzędowych obowiązujących w miejscu, w którym ma on swoją siedzibę.

§ 4

W uzasadnionych przypadkach Trybunał może przyznać sędziom i rzecznikom generalnym urlopy.

Rozdział 6

SYSTEM JĘZYKOWY

Artykuł 29

§ 1

Językami postępowania są angielski, bułgarski, czeski, duński, estoński, fiński, francuski, grecki, hiszpański, irlandzki, litewski, łotewski, maltański, niderlandzki, niemiecki, polski, portugalski, rumuński, słowacki, słoweński, szwedzki, węgierski oraz włoski.

§ 2

Język postępowania wybiera skarżący, z zastrzeżeniem następujących przepisów:

- a) jeżeli pozwanym jest państwo członkowskie albo osoba fizyczna lub prawna mająca przynależność państwa członkowskiego, językiem postępowania jest język urzędowy tego państwa; jeżeli dane państwo ma więcej niż jeden język urzędowy, skarżący może wybrać jeden z nich;
- b) na wspólny wniosek stron, może być dopuszczony, w całym postępowaniu lub w jego części, jeden z innych języków określonych w § 1 niniejszego artykułu;
- c) na wniosek jednej ze stron i po wysłuchaniu strony przeciwnej oraz rzecznika generalnego, może być dopuszczony, na zasadzie wyjątku od przepisu lit. a) i b), jako język postępowania, w całym postępowaniu lub w jego części, jeden z innych języków określonych w § 1 niniejszego artykułu; wniosek taki nie może zostać złożony przez instytucję Unii.

W sprawach określonych w art. 103 niniejszego regulaminu językiem postępowania jest język sądu, który skierował sprawę do Trybunału. Na należycie uzasadniony wniosek strony postępowania przed sądem krajowym i po wysłuchaniu strony przeciwnej oraz rzecznika generalnego można zezwolić na stosowanie w trakcie procedury ustnej jednego z innych języków określonych w § 1 niniejszego artykułu.

Decyzje w przedmiocie wniosków, o których mowa powyżej, może podjąć prezes; może on, a jeżeli ma zamiar przychylić się do wniosku bez zgody wszystkich stron, jest obowiązany, przekazać wniosek Trybunałowi.

§ 3

Języka postępowania używa się w szczególności w pismach procesowych i wystąpieniach stron, włączając w to załączniki, w protokołach oraz w orzeczeniach Trybunału.

Do każdego przedstawionego lub załączonego dokumentu, zredagowanego w innym języku niż język postępowania, załącza się jego przekład na język postępowania.

W przypadku obszernych aktów i dokumentów, wymagane przekłady mogą być ograniczone do wyciągów. Trybunał może

jednak, z urzędu lub na wniosek strony, w każdym czasie zażądać pełniejszego lub całościowego przekładu.

Na zasadzie odstępstwa od powyższych przepisów, państwo członkowskie może używać swojego języka urzędowego w razie wstąpienia w charakterze interwenienta do sprawy zawisłej przed Trybunałem albo w razie udziału w jednym z postępowań prejudycjalnych, określonych w art. 103 niniejszego regulaminu. Przepis niniejszy stosuje się zarówno do dokumentów pisemnych, jak i oświadczeń ustnych. Sekretarz zapewnia dokonanie ich przekładu na język postępowania.

Państwom będącym stronami porozumienia EOG, innym niż państwa członkowskie, jak również Urzędowi Nadzoru EFTA, może być przyznane prawo do używania jednego z języków wymienionych w § 1, innego niż język postępowania, w razie wstąpienia w charakterze interwenienta do sprawy zawisłej przed Trybunałem albo w razie udziału w jednym z postępowań prejudycjalnych, określonych w art. 23 statutu. Dotyczy to zarówno dokumentów pisemnych, jak i oświadczeń ustnych. Sekretarz zapewnia dokonanie ich przekładu na język postępowania.

Państwa trzecie biorące udział w postępowaniu prejudycjalnym zgodnie z art. 23 akapit czwarty statutu mogą zostać upoważnione do używania jednego z języków wymienionych w § 1 niniejszego artykułu, innego niż język postępowania. Przepis niniejszy stosuje się zarówno do dokumentów pisemnych, jak i do oświadczeń ustnych. Sekretarz zapewnia dokonanie ich przekładu na język postępowania.

§ 4

Jeżeli świadek lub biegły oświadczy, iż nie jest w stanie właściwie wyrazić się w jednym z języków określonych w § 1 niniejszego artykułu, Trybunał zezwala mu na wypowiedź w innym języku. Sekretarz zapewnia dokonanie jej przekładu na język postępowania.

§ 5

Prezes Trybunału i prezesi izb przy kierowaniu obradami, sędzia sprawozdawca w sprawozdaniu wstępnym i w sprawozdaniu na rozprawę, sędziowie i rzecznicy generalni przy zadawaniu pytań oraz rzecznicy generalni przy przedstawianiu swoich opinii, mogą używać języków określonych w § 1 niniejszego artykułu, innych niż język postępowania. Sekretarz zapewnia dokonanie przekładu na język postępowania.

Artykuł 30

§ 1

Sekretarz, na wniosek sędziego, rzecznika generalnego lub strony, zapewnia przekład na język wybrany przez nich spośród języków określonych w art. 29 § 1 tego, co zostało napisane lub powiedziane w toku postępowania przed Trybunałem.

§ 2

Publikacje Trybunału są wydawane w językach określonych w art. 1 rozporządzenia Rady nr 1.

Artykuł 31

Teksty zredagowane w języku postępowania lub, w stosownym przypadku, w innym języku dopuszczonym na podstawie art. 29 niniejszego regulaminu stanowią teksty autentyczne.

Rozdział 7

PRAWA I OBOWIĄZKI PEŁNOMOCNIKÓW, DORADCÓW
I ADWOKATÓW LUB RADCÓW PRAWNYCH

Artykuł 32

§ 1

Pełnomocnicy, doradcy i adwokaci lub radcowie prawni występujący przed Trybunałem lub przed innym organem sądowym, do którego Trybunał zwrócił się o pomoc prawną, korzystają z immunitetu obejmującego wypowiedzi ustne i pisemne odnoszące się do sprawy lub do stron.

§ 2

Pełnomocnicy, doradcy i adwokaci lub radcowie prawni korzystają ponadto z następujących przywilejów i ułatwień:

- a) pisma i dokumenty dotyczące postępowania nie podlegają przeszukaniu ani zajęciu. W razie zakwestionowania takich pism lub dokumentów, funkcjonariusze służb celnych lub policji mogą je zapieczętować; podlegają one niezwłocznemu przekazaniu do Trybunału i zbadaniu w obecności sekretarza i osoby zainteresowanej;
- b) pełnomocnicy, doradcy i adwokaci lub radcowie prawni mają prawo do otrzymania waluty obcej niezbędnej do wykonywania swoich obowiązków;
- c) pełnomocnicy, doradcy i adwokaci lub radcowie prawni korzystają ze swobody podróżowania przy wykonywaniu swoich obowiązków.

Artykuł 33

Korzystanie z przywilejów, immunitetów i ułatwień określonych w artykule poprzedzającym wymaga przedstawienia następujących dowodów umocowania:

- a) w przypadku pełnomocników – dokumentu urzędowego wystawionego przez ich mocodawcę, którego odpis niezwłocznie przekazywany jest sekretarzowi;

- b) w przypadku doradców i adwokatów lub radców prawnych – zaświadczenia podpisane przez sekretarza. Ważność tego zaświadczenia jest ograniczona do określonego okresu, który może być przedłużony lub skrócony w zależności od czasu trwania postępowania.

Artykuł 34

Przywileje, immunitety i ułatwienia określone w art. 32 niniejszego regulaminu przyznaje się wyłącznie w celu zapewnienia właściwego przeprowadzenia postępowania.

Trybunał może uchylić immunitet, jeżeli uzna, że nie przeszkodzi to we właściwym przeprowadzeniu postępowania.

Artykuł 35

§ 1

Jeżeli Trybunał uzna, że zachowanie doradcy albo adwokata lub radcy prawnego przed Trybunałem lub w stosunku do sędziego, rzecznika generalnego lub sekretarza godzi w powagę Trybunału lub jest niezgodne z wymogami prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości, lub że doradca albo adwokat lub radca prawny wykorzystuje swoje uprawnienia niezgodnie z ich celem, informuje o tym zainteresowanego. Jeżeli Trybunał informuje o tym właściwe organy, którym podlega zainteresowany, kopia pisma skierowanego do tych organów przekazywana jest zainteresowanemu.

Z tych samych powodów Trybunał może w każdym czasie, po wysłuchaniu zainteresowanego i rzecznika generalnego, na podstawie postanowienia, wykluczyć zainteresowanego z postępowania. Postanowienie to podlega natychmiastowemu wykonaniu.

§ 2

Jeżeli doradca, adwokat lub radca prawny zostaje wykluczony z postępowania, zostaje ono zawieszane aż do upływu terminu ustalonego przez prezesa w celu umożliwienia stronie wyznaczenia innego doradcy albo adwokata lub radcy prawnego.

§ 3

Orzeczenia wydane na podstawie niniejszego artykułu mogą zostać uchylone.

Artykuł 36

Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się do nauczycieli akademickich, którzy zgodnie z art. 19 statutu Trybunału Sprawiedliwości mają prawo reprezentowania stron przed Trybunałem

TYTUŁ II
POSTĘPOWANIE

Rozdział 1

PROCEDURA PISEMNA

Artykuł 37

§ 1

Oryginał każdego pisma procesowego podpisuje pełnomocnik albo adwokat lub radca prawny strony.

Pismo procesowe, wraz ze wszystkimi powołanymi w nim załącznikami, wnosi się razem z pięcioma odpisami przeznaczonymi dla Trybunału i dodatkowym odpisem dla każdej z pozostałych stron postępowania. Odpisy uwierzytelnia strona je składająca.

§ 2

Instytucje przedkładają dodatkowo, w terminie określonym przez Trybunał, przekłady wszystkich pism procesowych na inne języki określone w art. 1 rozporządzenia Rady nr 1. Stosuje się ostatni akapit § 1 niniejszego artykułu.

§ 3

Pisma procesowe są opatrzone datą. Przy obliczaniu terminów procesowych uwzględnia się wyłącznie datę wpływu danego pisma do sekretariatu Trybunału.

§ 4

Do każdego pisma procesowego załącza się zbiór dokumentów powołanych w tym piśmie oraz ich spis.

§ 5

Jeżeli do pisma procesowego jest załączony, ze względu na obszerność danego dokumentu tylko wyciąg z niego, cały dokument albo jego kompletny odpis składa się w sekretariacie.

§ 6

Nie uchybiając przepisom § § 1–5, data wpływu do sekretariatu za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji dostępnego w Trybunale, kopii podpisanego oryginału pisma procesowego wraz ze spisem dokumentów, o którym mowa w § 4, jest, dla celów zachowania terminów procesowych, datą wpływu, o ile podpisany oryginał pisma procesowego wraz z załącznikami i odpisami określonymi w § 1 akapit drugi, zostanie złożony w sekretariacie nie później niż dziesięć dni po tej dacie. Artykułu 81 § 2 nie stosuje się do tego dziesięciodniowego terminu.

§ 7

Bez uszczerbku dla przepisów § 1 akapit pierwszy oraz § § 2–5 Trybunał może, w drodze decyzji, określić warunki, w jakich pismo procesowe przekazane do sekretariatu drogą elektroniczną zostaje uznane za oryginał tego pisma. Decyzja ta podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 38

§ 1

Skarga określona w art. 21 statutu powinna zawierać:

- a) nazwisko albo nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę skarżącego;
- b) oznaczenie strony, przeciwko której wnoszona jest skarga;
- c) przedmiot sporu oraz zwięzłe przedstawienie powołanych zarzutów;
- d) żądania skarżącego;
- e) w stosownym przypadku, wnioski dowodowe.

§ 2

Dla celów postępowania skarga powinna wskazywać adres do doręczeń w miejscu, w którym ma siedzibę Trybunał oraz nazwisko osoby, która została upoważniona i która wyraziła zgodę na odbieranie doręczanych pism.

Oprócz lub zamiast wskazania adresu do doręczeń określonego w akapicie pierwszym skarga może zawierać wskazanie, że adwokat lub radca prawny lub pełnomocnik wyraża zgodę na doręczenie mu pism za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji.

Jeżeli skarga nie spełnia wymagań określonych w akapicie pierwszym i drugim, wszelkie doręczenia dla tej strony, związane z postępowaniem, będą do czasu usunięcia braków dokonywane listem poleconym adresowanym do jej pełnomocnika albo adwokata lub radcy prawnego. W drodze odstępstwa od przepisów art. 79 § 1, doręczenia uważa się za właściwie dokonane z chwilą złożenia listu poleconego w urzędzie pocztowym w miejscu, w którym znajduje się siedziba Trybunału.

§ 3

Adwokat lub radca prawny działający jako doradca lub przedstawiciel strony składa w sekretariacie dokument poświadczający, iż jest on uprawniony do występowania przed sądami jednego z państw członkowskich lub innego państwa będącego stroną porozumienia EOG.

§ 4

W stosownym przypadku do skargi załącza się dokumenty określone w art. 21 akapit drugi statutu.

Przepisy art. 38 § § 2–5 niniejszego regulaminu stosuje się odpowiednio.

§ 2

§ 5

Jeżeli skarżącym jest osoba prawna prawa prywatnego, do skargi dołącza się:

Termin określony w § 1 niniejszego artykułu może zostać przedłużony przez prezesa na uzasadniony wniosek pozwanego.

Artykuł 41

a) statut lub aktualny wyciąg z rejestru przedsiębiorstw albo aktualny wyciąg z rejestru stowarzyszeń albo inny dowód posiadania osobowości prawnej;

§ 1

b) dowód, iż pełnomocnictwo udzielone adwokatowi lub radcy prawnemu zostało udzielone przez osobę do tego uprawnioną.

Skarga i odpowiedź na skargę mogą zostać uzupełnione repliką skarżącego oraz dupliką pozwanego.

§ 2

§ 6

Skargi wnoszone na podstawie art. 273 TFUE zaopatruje się w odpis kompromisu zawartego między zainteresowanymi państwami członkowskimi.

Terminy do wnoszenia tych pism procesowych ustala prezes.

Artykuł 42

§ 7

Jeżeli skarga nie spełnia wymagań wymienionych w § § 3–6 niniejszego artykułu, sekretarz wyznacza rozsądny termin na jej poprawienie lub uzupełnienie poprzez dołączenie jednego z wyżej wymienionych dokumentów. Jeżeli skarżący nie poprawi lub nie uzupełni skargi w wyznaczonym terminie, Trybunał, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyduje czy niespełnienie tych wymagań pociąga za sobą niedopuszczalność skargi.

§ 1

Strony mogą wskazać nowe dowody na poparcie swojej argumentacji w replice i w duplice, uzasadniając opóźnienie w ich wskazaniu.

§ 2

Artykuł 39

Skargę doręcza się pozwanemu. W przypadku określonym w § 7 poprzedzającego artykułu doręczenie skargi jest dokonywane po jej poprawieniu lub po uznaniu jej przez Trybunał za dopuszczalną mimo niespełnienia wymagań formalnych, określonych w artykule poprzedzającym.

Nie można podnosić nowych zarzutów w toku postępowania, chyba że ich podstawą są okoliczności prawne i faktyczne ujawnione dopiero w toku postępowania.

Artykuł 40

§ 1

W terminie miesiąca od doręczenia skargi pozwany przedstawia odpowiedź na skargę zawierającą:

Jeżeli w toku postępowania jedna ze stron podniesie nowe zarzuty, o których mowa w poprzednim akapicie, prezes może, także po upływie zwykłych terminów procesowych, na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy oraz po wysłuchaniu rzecznika generalnego, wyznaczyć stronie przeciwnej termin na ustosunkowanie się do tych zarzutów.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie dopuszczalności zarzutu następuje w wyroku kończącym postępowanie w sprawie.

Artykuł 43

a) nazwisko albo nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę pozwanego;

b) uzasadnienie faktyczne i prawne;

c) żądania pozwanego;

d) wskazanie środków dowodowych.

Prezes może w każdym czasie, po wysłuchaniu stron i rzecznika generalnego, jeżeli miało miejsce przydzielenie, o którym mowa w art. 10 § 2, zarządzić połączenie dwóch lub większej liczby spraw dotyczących tego samego przedmiotu sporu, ze względu na istniejące między nimi powiązanie, do łącznego rozpoznania w procedurze pisemnej lub ustnej, albo do wydania wyroku kończącego postępowanie w sprawie. Sprawy mogą zostać później rozłączone. Decyzję w tej sprawie prezes może przekazać Trybunałowi.

Rozdział 1a

§ 4

SPRAWOZDANIE WSTĘPNE I PRZYDZIAŁ SPRAW SKŁADOM
TRYBUNAŁU

Skład orzekający, któremu przydzielono sprawę, może na każdym etapie postępowania przekazać sprawę Trybunałowi w celu jej ponownego przydzielenia składowi złożonemu z większej liczby sędziów.

Artykuł 44

§ 1

§ 5

Prezes ustala datę przedstawienia Trybunałowi przez sędziego sprawozdawcę wstępnego sprawozdania, w zależności od sprawy:

Jeżeli postępowanie dowodowe zostało otwarte, skład orzekający może, jeśli sam nie przeprowadza tego postępowania, powierzyć je sędziemu sprawozdawcy.

- a) po wniesieniu duplikacji;
- b) po bezskutecznym upływie terminu na wniesienie repliki lub duplikacji w terminie określonym zgodnie z art. 41 § 2;
- c) po złożeniu przez stronę oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia repliki lub duplikacji;
- d) w przypadku zastosowania określonego w art. 62a trybu przyspieszonego, kiedy prezes ustali termin rozprawy.

Jeżeli procedura ustna zostaje otwarta bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, przewodniczący składu orzekającego wyznacza termin jej otwarcia.

Artykuł 44a

§ 2

Sprawozdanie wstępne zawiera zalecenia w przedmiocie zasadności zastosowania środków dowodowych lub innych środków przygotowawczych oraz w przedmiocie składu, któremu należy sprawę przydzielić. Sprawozdanie zawiera również propozycję sędziego sprawozdawcy w przedmiocie ewentualnego pominięcia rozprawy zgodnie z art. 44a oraz w przedmiocie rozstrzygnięcia sprawy bez opinii rzecznika generalnego na podstawie art. 20 akapit piąty statutu.

Nie uchybiając przepisom szczególnym przewidzianym w niniejszym regulaminie, postępowanie przed Trybunałem obejmuje również część ustną. Jednakże Trybunał, po tym jak zostały wniesione pisma procesowe określone w art. 40 § 1 i, w stosownym przypadku, w art. 41 § 1, stanowiąc na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego i pod warunkiem, że żadna ze stron nie złożyła wniosku wskazującego powody, dla których wnosi o jej wysłuchanie, może zdecydować odmiennie. Wniosek składa się w terminie trzech tygodni od doręczenia stronie powiadomienia o zakończeniu procedury pisemnej. Termin ten może zostać przedłużony przez prezesa.

Rozdział 2

POSTĘPOWANIE DOWODOWE I ŚRODKI PRZYGOTOWAWCZE

Sekcja 1 – Środki dowodowe

Artykuł 45

§ 1

Trybunał, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyduje o zalecanych przez sędziego sprawozdawcę czynnościach.

Po wysłuchaniu rzecznika generalnego Trybunał wydaje postanowienie określające środki właściwe ze względu na fakty, które mają zostać udowodnione. Przed wydaniem postanowienia co do środków dowodowych określonych w § 2 lit. c), d) i e) Trybunał wysłuchuje strony.

§ 3

Trybunał przydziela izbom złożonym z pięciu lub trzech sędziów każdą sprawę wniesioną do Trybunału, chyba że stopień trudności lub znaczenie takiej sprawy, bądź też szczególne okoliczności wymagają przydzielenia jej wielkiej izbie.

Postanowienie doręcza się stronom.

§ 2

Jednakże sprawa nie może być przydzielona izbie złożonej z pięciu lub trzech sędziów, jeżeli państwo członkowskie lub instytucja Unii, będąca stroną postępowania, wniosła o rozstrzygnięcie sprawy przez wielką izbę. Do celów niniejszego przepisu „strona postępowania” oznacza każde państwo członkowskie lub każdą instytucję, która jest stroną lub interwenientem w postępowaniu, bądź która przedłożyła uwagi na piśmie w ramach jednego z postępowań prejudycjalnych, o których mowa w art. 103. Wniosku określonego w niniejszym akapicie nie można składać w sporach między Unią i jej pracownikami.

Nie uchybiając przepisom art. 24 i 25 statutu, można stosować następujące środki dowodowe:

Trybunał obraduje w pełnym składzie nad sprawami wniesionymi na podstawie przepisów, o których mowa w art. 16 akapit czwarty statutu. Może on przydzielić sprawę pełnemu składowi Trybunału, jeżeli zgodnie z art. 16 akapit piąty statutu uzna, że sprawa ma wyjątkowe znaczenie.

- a) osobiste stawiennictwo stron;
- b) wezwanie do udzielenia informacji i przedstawienia dokumentów;
- c) zeznania świadków;
- d) opinia biegłych;
- e) oględziny.

§ 3

Rzecznik generalny bierze udział w przeprowadzeniu środków dowodowych.

§ 4

Dopuszcza się przedstawienie dowodów przeciwnych oraz rozszerzenie środków dowodowych.

Artykuł 46

Strony mogą być obecne przy przeprowadzaniu dowodu.

Sekcja 2 – Wzywianie i przesłuchiwanie świadków i biegłych

Artykuł 47

§ 1

Trybunał może z urzędu, lub na wniosek strony, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, zarządzić ustalenie określonych faktów w drodze przesłuchania świadków. Fakty te wymagają wskazania w postanowieniu Trybunału.

Trybunał wzywa świadków z urzędu, na wniosek stron lub na wniosek rzecznika generalnego.

Wniosek strony o przesłuchanie świadka powinien określać dokładnie fakty, na okoliczność których ma on zostać przesłuchany oraz powody uzasadniające przesłuchanie go.

§ 2

Świadka, którego przesłuchanie uznano za konieczne, wzywa się na podstawie postanowienia Trybunału, zawierającego następujące dane:

- a) nazwisko, imiona, zawód lub stanowisko i adres świadka;
- b) wskazanie faktów, na okoliczność których świadek będzie przesłuchiwany;
- c) w stosownym przypadku, wzmianka o ustaleniach Trybunału dotyczących zwrotu kosztów poniesionych przez świadka, a także o karach pieniężnych, jakie mogą zostać nałożone w przypadku niestawiennictwa świadka.

Postanowienie doręcza się stronom i świadkom.

§ 3

Trybunał może uzależnić wezwanie świadka, o którego przesłuchanie wnioskowała strona, od złożenia w kasie Trybunału zabezpieczenia w określonej wysokości, wystarczającego na pokrycie przewidywanych kosztów.

Świadek wezwany przez Trybunał z urzędu na przesłuchanie otrzymuje z kasy Trybunału niezbędne zaliczki.

§ 4

Po ustaleniu tożsamości świadka prezes informuje go, że ma on obowiązek potwierdzenia prawdziwości swoich oświadczeń w sposób określony w niniejszym regulaminie.

Świadek składa zeznania przed Trybunałem, po uprzednim wezwaniu stron. Po złożeniu przez świadka zeznań, prezes może, na wniosek stron lub z urzędu, skierować do niego pytania.

Takie samo uprawnienie przysługuje pozostałym sędziom i rzecznikowi generalnemu.

Prezes może zezwolić przedstawicielom stron na zadawanie świadkowi pytań.

§ 5

Po złożeniu zeznań świadek składa następującą przysięgę:

„Przysięgam, że powiedziałem prawdę, całą prawdę i tylko prawdę”.

Trybunał może, po wysłuchaniu stron, zwolnić świadka od złożenia przysięgi.

§ 6

Sekretarz sporządza protokół, w którym spisuje się zeznania świadka.

Protokół podpisuje prezes lub sędzia sprawozdawca odpowiedzialny za przeprowadzanie przesłuchania świadka, a także sekretarz. Przed podpisaniem protokołu przez wyżej wymienione osoby świadkowi umożliwia się sprawdzenie jego treści i podpisanie go.

Protokół jest dokumentem urzędowym.

Artykuł 48

§ 1

Świadkowie, którzy zostali prawidłowo wezwani, zobowiązani są stawić się na przesłuchanie.

§ 2

Jeżeli świadek, który został prawidłowo wezwany, nie stawi się przed Trybunałem, Trybunał może nałożyć na niego karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej 5 000 euro⁽¹⁾ i zarządzić doręczenie kolejnego wezwania na koszt świadka.

Taka sama kara może zostać nałożona na świadka, który bez uzasadnionego powodu odmawia składania zeznań lub złożenia przysięgi albo – stosownie do okoliczności – uroczystego oświadczenia równoważnego przysiędze.

⁽¹⁾ Zobacz art. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1103/97 z dnia 17 czerwca 1997 r. w sprawie niektórych przepisów dotyczących wprowadzenia euro (Dz.U. L 162 z 19.6.1997, s. 1).

§ 3

Jeżeli świadek usprawiedliwi swe niestawiennictwo przed Trybunałem, może zostać zwolniony z nałożonej na niego kary pieniężnej. Nałożona kara pieniężna może zostać zmniejszona na prośbę świadka, jeżeli wykaże on, że jest ona niewspółmierna do jego dochodów.

§ 4

Nałożone kary i inne środki zarządzone na podstawie niniejszego artykułu podlegają egzekucji zgodnie z art. 280 i 299 TFUE oraz art. 164 TEWEA.

Artykuł 49

§ 1

Trybunał może postanowić o zasięgnięciu opinii biegłego. Postanowienie wyznaczające biegłego określa jego zadanie i termin sporządzenia opinii.

§ 2

Biegły otrzymuje odpis postanowienia wraz ze wszystkimi dokumentami koniecznymi do wykonania powierzonego mu zadania. Podlega on nadzorowi sędziego sprawozdawcy, który może być obecny przy przeprowadzaniu przez biegłego czynności i jest informowany o postępach biegłego w wykonywaniu jego zadania.

Trybunał może zażądać od stron lub jednej z nich złożenia zabezpieczenia wystarczającego na pokrycie kosztów sporządzenia opinii przez biegłego.

§ 3

Na wniosek biegłego Trybunał może postanowić o przesłuchaniu świadków. Przesłuchanie jest przeprowadzane zgodnie z art. 47 niniejszego regulaminu.

§ 4

Biegły może wydać opinię tylko w kwestiach, które zostały mu wyraźnie wskazane.

§ 5

Po złożeniu opinii przez biegłego Trybunał może postanowić o jego przesłuchaniu; na przesłuchanie wzywa się strony.

Prezes może zezwolić pełnomocnikom stron na zadawanie biegłemu pytań.

§ 6

Po złożeniu opinii biegły składa przed Trybunałem następującą przysięgę:

„Przysięgam, że wykonałem swoje zadanie sumiennie i bezstronnie”.

Trybunał, po wysłuchaniu stron, może zwolnić biegłego od składania przysięgi.

Artykuł 50

§ 1

Jeżeli jedna ze stron sprzeciwia się wezwaniu świadka lub powołaniu biegłego ze względu na to, że jest on osobą niekompetentną lub niegodną, lub z innego powodu albo jeżeli świadek lub biegły odmawiają złożenia przysięgi lub uroczystego oświadczenia równoważnego przysiędze, kwestię tę rozstrzyga Trybunał.

§ 2

Sprzeciw wobec wezwania świadka lub wyznaczenia biegłego wnosi się w piśmie w terminie dwóch tygodni od doręczenia postanowienia wzywającego świadka lub wyznaczającego biegłego ze wskazaniem powodów sprzeciwu i dowodów.

Artykuł 51

§ 1

Świadkom i biegłym przysługuje zwrot kosztów podróży i pobytu. Kasa Trybunału może im przyznać zaliczkę na poczet tych kosztów.

§ 2

Świadkom przysługuje wynagrodzenie za utratę zarobku, a biegłym za wykonane za wykonaną pracę. Kasa Trybunału wypłaca świadkom odszkodowania, a biegłym wynagrodzenie po wypelnieniu przez nich obowiązków lub spełnieniu zadań.

Artykuł 52

Trybunał może, na wniosek strony lub z urzędu, zwrócić się o pomoc prawną przy przesłuchaniu świadków lub biegłych na warunkach określonych w art. 125 niniejszego regulaminu.

Artykuł 53

§ 1

Sekretarz sporządza protokół z każdej rozprawy. Protokół podpisany jest przez prezesa oraz przez sekretarza. Protokół jest dokumentem urzędowym.

§ 2

Strony mają wgląd do protokołów oraz opinii biegłych w sekretariacie oraz mogą uzyskiwać ich odpisy na swój koszt.

Sekcja 3 – Zamknięcie postępowania dowodowego

Artykuł 54

Po zamknięciu postępowania dowodowego prezes, poza wypadkiem gdy Trybunał postanawia o wyznaczeniu stronom terminu

na zgłoszenie uwag na piśmie, wyznacza datę otwarcia procedury ustnej.

W przypadku gdy został określony termin na zgłoszenie uwag na piśmie, prezes wyznacza datę otwarcia procedury ustnej po upływie tego terminu.

Sekcja 4 – Środki przygotowawcze

Artykuł 54a

Sędzia sprawozdawca i rzecznik generalny mogą zwrócić się do stron o dostarczenie w wyznaczonym terminie wszelkich informacji dotyczących faktów oraz wszelkich dokumentów lub innych danych, które uznają za istotne dla sprawy. Dostarczone odpowiedzi i dokumenty przekazywane są innym stronom.

Rozdział 3

PROCEDURA USTNA

Artykuł 55

§ 1

Z zastrzeżeniem pierwszeństwa rozstrzygnięcia określonego w art. 85 niniejszego regulaminu, Trybunał rozpoznaje zawisłe w nim sprawy w kolejności zakończenia postępowań dowodowych. Jeżeli w kilku sprawach postępowania dowodowe zostały zakończone równocześnie, o kolejności rozpoznania decyduje odpowiednio dzień wpisania skargi do rejestru.

§ 2

W szczególnych okolicznościach prezes może postanowić o rozpoznaniu danej sprawy w pierwszej kolejności.

W szczególnych przypadkach prezes może, po wysłuchaniu stron i rzecznika generalnego, z urzędu lub na wniosek strony, odroczyć rozpoznanie sprawy. Na zgodny wniosek stron, prezes może postanowić o odroczeniu rozpoznania sprawy.

Artykuł 56

§ 1

Posiedzenia otwiera i prowadzi prezes, który czuwa nad utrzymaniem powagi sądu.

§ 2

Jeżeli rozprawa prowadzona jest przy drzwiach zamkniętych treści obrad, nie podlega ujawnieniu.

Artykuł 57

Prezes może w toku rozprawy zadawać pytania pełnomocnikom, doradcom i adwokatom lub radcom prawnym stron.

To samo uprawnienie przysługuje pozostałym sędziom oraz rzecznikowi generalnemu.

Artykuł 58

Strony mogą zwracać się do Trybunału jedynie za pośrednictwem pełnomocników, doradców i adwokatów lub radców prawnych.

Artykuł 59

§ 1

Przed zamknięciem procedury ustnej rzecznik generalny przedstawia ustnie swoją opinię i uzasadnia ją.

§ 2

Po przedstawieniu opinii przez rzecznika generalnego prezes zamyka procedurę ustną.

Artykuł 60

Trybunał może w każdej chwili, zgodnie z art. 45 § 1, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, zarządzić przeprowadzenie każdego środka dowodowego albo powtórzenie lub rozszerzenie każdej czynności dowodowej. Trybunał może wyznaczyć sędziego sprawozdawcę do przeprowadzenia zarządzanego środka.

Artykuł 61

Trybunał może, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, zarządzić otwarcie procedury ustnej na nowo.

Artykuł 62

§ 1

Sekretarz sporządza protokół z każdej rozprawy. Protokół jest podpisywany przez prezesa oraz sekretarza. Protokół jest dokumentem urzędowym.

§ 2

Strony mogą zapoznać się z protokołem w sekretariacie i uzyskać na własny koszt jego odpisy.

Rozdział 3a

TRYB PRZYSPIESZONY

Artykuł 62a

§ 1

Jeżeli szczególnie pilny charakter sprawy wymaga, aby Trybunał wydał orzeczenie w jak najkrótszym terminie, prezes może w drodze wyjątku zdecydować, na wniosek strony skarżącej lub strony pozwanej, na podstawie zalecenia sędziego sprawozdawcy oraz po wysłuchaniu drugiej strony i rzecznika generalnego, o rozpoznaniu sprawy w trybie przyspieszonym, stanowiącym odstępstwo od przepisów niniejszego regulaminu.

Wniosek o skierowanie sprawy do rozpoznania w trybie przyspieszonym składa się w odrębnym piśmie, wnoszonym jednocześnie ze skargą lub z odpowiedzią na skargę.

§ 2

W przypadku zastosowania trybu przyspieszonego skarga oraz odpowiedź na skargę mogą zostać uzupełnione złożeniem repliki i dupliki tylko wtedy, gdy prezes uzna to za konieczne.

Interwient może przedstawić swoje stanowisko tylko wtedy, gdy prezes uzna to za konieczne.

§ 3

Po złożeniu odpowiedzi na skargę lub jeżeli decyzja o rozpoznaniu sprawy w trybie przyspieszonym jest podejmowana po złożeniu takiej odpowiedzi, po jej podjęciu, prezes wyznacza datę rozprawy, o której niezwłocznie powiadamia się strony. Prezes może odroczyć termin rozprawy, jeżeli wymaga tego pozyskanie środków dowodowych lub innych środków przygotowawczych.

Nie uchybiając przepisom art. 42, strony mogą uzupełniać swoje argumenty i przedstawiać dalsze dowody w toku procedury ustnej. Opóźnienie w przedstawieniu dowodów wymaga uzasadnienia.

§ 4

Trybunał orzeka po wysłuchaniu rzecznika generalnego.

Rozdział 4

WYROKI

Artykuł 63

Wyrok zawiera:

- stwierdzenie, iż został wydany przez Trybunał;
- datę ogłoszenia wyroku;
- nazwisko prezesa oraz sędziów uczestniczących w jego wydaniu;
- nazwisko rzecznika generalnego;
- nazwisko sekretarza;
- oznaczenie stron;
- nazwiska pełnomocników, doradców, adwokatów lub radców prawnych stron;
- żądania stron;
- wzmiankę o wysłuchaniu rzecznika generalnego;
- zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego;

- motywy;
- sentencję wraz z rozstrzygnięciem w przedmiocie kosztów.

Artykuł 64

§ 1

Ogłoszenie wyroku następuje na posiedzeniu jawnym po uprzednim wezwaniu stron.

§ 2

Oryginał wyroku podpisany przez prezesa, sędziów, którzy brali udział w naradzie, oraz sekretarza zostaje opieczątowany i złożony w sekretariacie; stronom doręcza się uwierzytelnione odpisy wyroku.

§ 3

Sekretarz umieszcza na oryginale wyroku wzmiankę o dacie jego ogłoszenia.

Artykuł 65

Wyrok wiąże od dnia jego ogłoszenia.

Artykuł 66

§ 1

Nie uchybiając przepisom dotyczącym wykładni wyroków, Trybunał może z urzędu lub na wniosek strony, złożony w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku, sprostować błędy pisarskie albo rachunkowe i inne oczywiste omyłki.

§ 2

Strony, należycie zawiadomione przez sekretarza, mogą zgłosić uwagi na piśmie w terminie określonym przez prezesa.

§ 3

Trybunał rozstrzyga na posiedzeniu niejawnym po wysłuchaniu rzecznika generalnego.

§ 4

Oryginał postanowienia zawierającego sprostowanie dołącza się do oryginału wyroku podlegającego sprostowaniu. Wzmiankę o tym postanowieniu umieszcza się na marginesie oryginału wyroku podlegającego sprostowaniu.

Artykuł 67

Jeżeli Trybunał nie orzekł o jednym z roszczeń lub o kosztach, każda ze stron może w ciągu miesiąca od doręczenia wyroku zgłosić do Trybunału wniosek o uzupełnienie wyroku.

Wniosek doręcza się stronie przeciwnej, której prezes wyznacza termin na wniesienie uwag na piśmie.

Po wniesieniu przez strony uwag Trybunał, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, rozstrzyga o dopuszczalności wniosku oraz o jego zasadności.

Artykuł 68

Sekretarz zapewnia publikację orzeczeń Trybunału.

Rozdział 5

KOSZTY

Artykuł 69

§ 1

Trybunał rozstrzyga o kosztach w wyroku lub postanowieniu kończącym postępowanie.

§ 2

Kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.

Jeżeli więcej niż jedna strona przegrała sprawę, Trybunał rozstrzyga o rozdziale kosztów.

§ 3

W razie częściowego tylko uwzględnienia żądań każdej ze stron oraz w przypadkach szczególnych Trybunał może postanowić, że koszty zostaną rozdzielone albo że każda ze stron poniesie własne koszty.

Niezależnie od wyniku sprawy Trybunał może nałożyć na stronę obowiązek zwrotu kosztów, które w rezultacie jej działania, niemającego uzasadnionego powodu lub podjętego w złej wierze, poniosła druga strona.

§ 4

Państwa członkowskie oraz instytucje, które wstąpiły do sprawy w charakterze interwenienta, pokrywają własne koszty.

Państwa będące stronami porozumienia EOG, inne niż państwa członkowskie, jak również Urząd Nadzoru EFTA, które wstąpiły do sprawy w charakterze interwenienta, pokrywają własne koszty.

Trybunał może postanowić, iż interwenienci niewymienieni w akapitach poprzednich pokrywają własne koszty.

§ 5

Strona cofająca skargę zostaje obciążona kosztami, jeżeli strona przeciwna wniosła o to w swoich uwagach dotyczących cofnięcia skargi. Jednakże, na żądanie strony cofającej skargę, koszty ponosi strona przeciwna, jeżeli wydaje się to usprawiedliwione ze względu na jej postępowanie.

Jeżeli strony zgodziły się co do kosztów, Trybunał rozstrzyga zgodnie z ugodą.

Jeżeli strony nie żądają zwrotu kosztów, ponoszą własne koszty.

§ 6

W przypadku umorzenia postępowania rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów zależy od uznania Trybunału.

Artykuł 70

Nie uchybiając przepisom art. 69 § 3 akapit drugi niniejszego regulaminu, w sporach między Unią a jej pracownikami, instytucje pokrywają poniesione przez nie koszty.

Artykuł 71

Niezbędne koszty postępowania egzekucyjnego poniesione przez stronę zwraca strona przeciwna według stawek opłat obowiązujących w państwie, na którego terytorium prowadzono egzekucję.

Artykuł 72

Postępowanie przed Trybunałem jest wolne od opłat z zastrzeżeniem poniższych wyjątków:

- a) jeżeli Trybunał poniósł koszty, których można było uniknąć, może, wysłuchawszy rzecznika generalnego, zarządzić zwrot tych kosztów od strony, która je spowodowała.
- b) strona, na której wniosek sporządzono odpisy i przekłady, których koszty sekretarz uzna za nadmierne, zwraca koszty ich sporządzenia zgodnie ze stawką opłat określoną w art. 16 § 5 niniejszego regulaminu.

Artykuł 73

Nie uchybiając przepisom artykułu poprzedzającego, do kosztów podlegających zwrotowi zalicza się:

- a) kwoty należne świadkom i biegłym na podstawie art. 51 niniejszego regulaminu;
- b) niezbędne wydatki poczynione przez strony w związku z postępowaniem, w szczególności koszty podróży i pobytu, a także wynagrodzenia pełnomocników, doradców, adwokatów lub radców prawnych.

Artykuł 74

§ 1

W razie sporu dotyczącego kosztów podlegających zwrotowi skład orzekający, któremu sprawa została przydzielona, na wniosek zainteresowanej strony i po wysłuchaniu strony przeciwnej oraz rzecznika generalnego wydaje postanowienie.

§ 2

Strony mogą wystąpić o uwierzytelniony odpis postanowienia potrzebnego do prowadzenia postępowania egzekucyjnego.

Artykuł 75

§ 1

Kasa Trybunału i jej dłużnicy dokonują płatności w euro.

§ 2

Jeżeli koszty podlegające zwrotowi zostały poniesione w walucie innej niż euro lub jeżeli czynności stanowiące podstawę wypłaty zostały dokonane w kraju, którego walutą nie jest euro, wymiana waluty następuje po referencyjnym kursie Europejskiego Banku Centralnego obowiązującym w dniu dokonywania płatności.

Rozdział 6

POMOC W ZAKRESIE KOSZTÓW POSTĘPOWANIA

Artykuł 76

§ 1

Strona, która nie jest w stanie w całości lub w części ponieść kosztów postępowania, może w każdym czasie złożyć wniosek o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania.

Wniosek powinien zawierać wszelkie informacje, z których wynika, iż wnioskodawca nie posiada dostatecznych środków, w szczególności zaświadczenie wydane przez właściwy organ, potwierdzające brak dostatecznych środków.

§ 2

Jeżeli wniosek składany jest przed wniesieniem skargi, we wniosku należy zwięźle przedstawić żądanie zawarte w skardze.

Wniosek nie jest objęty przymusem adwokackim.

§ 3

Prezes wyznacza sędziego sprawozdawcę. Trybunał przydziela na podstawie propozycji sędziego sprawozdawcy i po wysłuchaniu rzecznika generalnego wniosek składowi orzekającemu, który rozstrzyga o przyznaniu w całości lub w części pomocy w zakresie kosztów postępowania lub o odmowie jej przyznania. Skład ten bada, czy skarga nie jest oczywiście bezzasadna.

Skład orzekający rozstrzyga postanowieniem. W przypadku odmowy przyznania w całości lub w części pomocy w zakresie kosztów postępowania postanowienie winno wskazywać motywy takiej odmowy.

§ 4

Skład orzekający może w każdym czasie, z urzędu lub na wniosek strony, cofnąć pomoc w zakresie kosztów postępowania, jeżeli uległy zmianie okoliczności stanowiące podstawę jej przyznania.

§ 5

W razie przyznania pomocy w zakresie kosztów postępowania kasa Trybunału wypłaca zaliczkę na jej poczet.

Rozstrzygając o kosztach, Trybunał może nakazać zwrot do kasy Trybunału kwot wypłaconych tytułem pomocy w zakresie kosztów postępowania.

Sekretarz zapewnia ściągnięcie tych kwot od strony, która została nimi obciążona.

Rozdział 7

COFNIĘCIE SKARGI

Artykuł 77

Jeżeli przed wydaniem orzeczenia strony zawarą ugodę i zawiadomią Trybunał o zrzeczeniu się wszelkich roszczeń, prezes zarządza wykreślenie sprawy z rejestru oraz rozstrzyga o kosztach zgodnie z art. 69 § 5, uwzględniając propozycje stron w tym zakresie.

Powyższy przepis nie ma zastosowania do skarg określonych w art. 263 i 265 TFUE.

Artykuł 78

Jeżeli skarżący zawiadomi Trybunał na piśmie o cofnięciu skargi, prezes zarządza wykreślenie sprawy z rejestru i rozstrzyga o kosztach zgodnie z art. 69 § 5.

Rozdział 8

DORĘCZENIA

Artykuł 79

§ 1

Dokonywanie przewidzianych w niniejszym regulaminie doręczeń, w miejscu wskazanym przez adresata jako adres do doręczeń, zapewniane jest przez sekretarza poprzez wysłanie odpisu dokumentu listem poleconym za potwierdzeniem odbioru albo przekazanie go za potwierdzeniem odbioru bezpośrednio adresatowi.

Sekretarz przygotowuje i uwierzytelnia odpisy dokumentów do doręczenia, z wyjątkiem przypadków, gdy odpisy doręczane są przez strony, zgodnie z art. 37 § 1 niniejszego regulaminu.

§ 2

Jeżeli zgodnie z art. 38 § 2 akapit drugi, adresat wyraził zgodę na dokonywanie doręczeń za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji, wszelkie dokumenty procesowe inne niż wyroki lub postanowienia Trybunału mogą być doręczane poprzez przekazanie ich kopii za pośrednictwem tych środków.

Jeżeli z powodów technicznych lub z uwagi na charakter lub obszerność dokumentu, przekazanie takie nie jest możliwe, dokument należy doręczyć, o ile adresat nie wskazał adresu do doręczeń, na adres jego miejsca zamieszkania w sposób określony w § 1 niniejszego artykułu. Adresata powiadamia się za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji. Doręczenie listem poleconym uznaje się za skuteczne dziesiątego dnia następującego po dniu złożenia listu poleconego na poczcie w miejscu, w którym znajduje się siedziba Trybunału, chyba że potwierdzenie odbioru wykaże, że list doręczono innego dnia albo adresat, w terminie trzech tygodni od dnia powiadomienia go za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji, poinformuje sekretarza, że nie otrzymał dokumentu, który miał mu być doręczony.

Rozdział 9

TERMINY

Artykuł 80

§ 1

Terminy procesowe przewidziane traktatami, statutem oraz niniejszym regulaminem oblicza się w sposób następujący:

- a) jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach, tygodniach, miesiącach lub latach jest pewne zdarzenie lub czynność, przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zdarzenie to nastąpiło lub czynność została podjęta;
- b) termin oznaczony w tygodniach, miesiącach lub latach upływa tego dnia w ostatnim tygodniu, miesiącu lub roku, który nazwą lub cyfrą odpowiada temu dniowi, w którym stanowiące początek jego terminu zdarzenie nastąpiło lub czynność została podjęta. Jeżeli w okresie oznaczonym w miesiącach lub latach, dzień, w którym powinien upłynąć termin w ostatnim miesiącu nie występuje, termin ten upływa ostatniego dnia tego miesiąca;
- c) jeżeli termin oznaczony jest w miesiącach i dniach, oblicza się najpierw pełne miesiące, a następnie dni;
- d) do biegu terminów wlicza się święta urzędowe, niedziele i soboty;
- e) wakacje sądowe nie wstrzymują biegu terminów.

§ 2

Jeżeli koniec terminu przypada w sobotę, niedzielę albo w dniu święta urzędowego, termin upływa następnego dnia roboczego.

Wykaz świąt urzędowych, sporządzony przez Trybunał, jest publikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 81

§ 1

Jeżeli termin do zaskarżenia aktu wydanego przez instytucję biegnie od dnia opublikowania tego aktu, termin ten jest liczony, w sposób określony w art. 80 § 1 lit. a), począwszy od upływu czternastego dnia następującego po dniu opublikowania tego aktu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

§ 2

Terminy procesowe są przedłużane o dziesięciodniowy termin uwzględniający odległość.

Artykuł 82

Terminy wyznaczone na podstawie niniejszego regulaminu mogą być przedłużane przez tego, kto je wyznaczył.

Prezes i prezesi izb mogą upoważnić sekretarza do wyznaczania lub przedłużania określonych terminów, których wyznaczanie lub przedłużanie należy do nich zgodnie z niniejszym regulaminem.

Rozdział 10

ZAWIESZENIE POSTĘPOWANIA

Artykuł 82a

§ 1

Postępowanie może zostać zawieszono:

- a) w przypadkach określonych w art. 54 akapit trzeci statutu, na mocy postanowienia Trybunału wydanego po wysłuchaniu rzecznika generalnego;
- b) we wszystkich pozostałych przypadkach na mocy decyzji prezesa wydanej po wysłuchaniu rzecznika generalnego i, z wyjątkiem odesłań prejudycjalnych, o których mowa w art. 103 niniejszego regulaminu, stron.

Postępowanie może zostać podjęte na mocy postanowienia lub decyzji, na tych samych zasadach.

Postanowienia i decyzje, o których mowa w niniejszym paragrafie, doręcza się stronom.

§ 2

Zawieszenie postępowania następuje w dniu wskazanym w postanowieniu lub decyzji o zawieszeniu, a w braku takiego wskazania – w dniu wydania tego postanowienia lub decyzji.

Zawieszenie postępowania wstrzymuje bieg wszystkich terminów w stosunku do stron.

§ 3

Jeżeli postanowienie lub decyzja o zawieszeniu nie określa okresu, na jaki następuje zawieszenie, postępowanie podejmuje

się w dniu wskazanym w postanowieniu lub decyzji o podjęciu postępowania albo, w braku takiego wskazania, w dniu wydania tego postanowienia albo decyzji.

Z chwilą podjęcia postępowania bieg terminów procesowych liczy się od początku.

TYTUŁ III

PROCEDURY SZCZEGÓLNE

Rozdział 1

ZAWIESZENIE WYKONANIA AKTU LUB POSTĘPOWANIA EGZEKUCYJNEGO I INNE ŚRODKI TYMCZASOWE

Artykuł 83

§ 1

Wniosek o zawieszenie wykonania, zgodnie z art. 278 TFUE i 157 TEWEA, aktu wydanego przez instytucję, jest dopuszczalny tylko wtedy, gdy wnioskodawca zaskarżył ten akt do Trybunału.

Wniosek dotyczący innego środka tymczasowego, o którym mowa w art. 279 TFUE, jest dopuszczalny tylko wtedy, gdy zostaje złożony przez stronę występującą w sprawie toczącej się przed Trybunałem i odnosi się do tej sprawy.

§ 2

We wnioskach, o których mowa w § 1, należy określić przedmiot sporu, wskazać okoliczności niecierpiące zwłoki, a także uprawdopodobnić z faktycznego i prawnego punktu widzenia konieczność zastosowania środka.

§ 3

Wniosek składa się w odrębnym piśmie procesowym, zgodnie z art. 37 i 38 niniejszego regulaminu.

Artykuł 84

§ 1

Wniosek doręcza się stronie przeciwnej, a prezes wyznacza krótki termin, w którym strona ta ma możliwość przedstawienia uwag na piśmie bądź ustnie.

§ 2

Prezes może zarządzić przeprowadzenie postępowania dowodowego.

Prezes może uwzględnić wniosek nawet przed przedstawieniem uwag przez stronę przeciwną. Decyzja ta może zostać zmieniona lub uchylona, także z urzędu.

Artykuł 85

Prezes rozstrzyga w przedmiocie wniosku osobiście albo przekazuje go Trybunałowi do rozpatrzenia.

Jeżeli prezes jest nieobecny lub nie może uczestniczyć w obradach, stosuje się art. 11 niniejszego regulaminu.

Jeżeli wniosek został przekazany do rozpatrzenia Trybunałowi, Trybunał rozstrzyga bezzwłocznie, po wysłuchaniu rzecznika generalnego. Przepisy artykułu poprzedzającego stosuje się.

Artykuł 86

§ 1

W sprawie wniosku wydaje się postanowienie z uzasadnieniem niepodlegające zaskarżeniu. Postanowienie doręcza się niezwłocznie stronom.

§ 2

Wykonanie postanowienia może zostać uzależnione od złożenia przez wnioskodawcę zabezpieczenia, którego wysokość i sposób złożenia określa się stosownie do okoliczności.

§ 3

Postanowienie może wskazywać dzień, w którym środek tymczasowy wygasa. W braku takiego wskazania, środek ten wygasa z chwilą ogłoszenia wyroku kończącego postępowanie.

§ 4

Postanowienie ma jedynie skutek tymczasowy i nie wpływa na rozstrzygnięcie Trybunału co do istoty sprawy.

Artykuł 87

Na wniosek strony postanowienie może w każdym czasie zostać zmienione lub uchylone, ze względu na zmianę okoliczności.

Artykuł 88

Oddalenie wniosku o zarządzenie środka tymczasowego nie zamyka stronie, która z nim wystąpiła, możliwości ponownego złożenia wniosku w razie pojawienia się nowych okoliczności.

Artykuł 89

Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się do wniosków o zawieszenie postępowania egzekucyjnego dotyczącego wykonania orzeczenia Trybunału lub aktu przyjętego przez inną instytucję, złożonych na podstawie art. 280 i 299 TFUE oraz art. 164 TEWEA.

Postanowienie uwzględniające wniosek określa, w stosownym przypadku, dzień wygaśnięcia środka tymczasowego.

Artykuł 90

§ 1

Wniosek określony w art. 81 akapity trzeci i czwarty TEWEA zawiera:

- a) nazwisko albo nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę osób lub przedsiębiorstw, które mają zostać poddane kontroli;
- b) określenie przedmiotu i celu kontroli.

§ 2

Prezes rozstrzyga postanowieniem. Przepisy art. 86 niniejszego regulaminu stosuje się.

W razie nieobecności prezesa lub niemożności uczestniczenia przez niego w obradach, stosuje się art. 11 niniejszego regulaminu.

Rozdział 2

KWESTIE INCYDENTALNE

Artykuł 91

§ 1

Strona wnosząca o stwierdzenie przez Trybunał niedopuszczalności skargi, niewłaściwości sądu lub o rozstrzygnięcie kwestii incydentalnej bez rozpatrywania istoty sprawy składa wniosek w odrębnym piśmie.

Wniosek, poza określeniem żądań strony, zawiera uzasadnienie faktyczne i prawne; do wniosku załącza się dokumenty powołane na jego poparcie.

§ 2

Niezwłocznie po złożeniu wniosku prezes wyznacza termin, w którym strona przeciwna może przedstawić na piśmie swoje zarzuty i żądania.

§ 3

Jeżeli Trybunał nie zadecyduje inaczej, pozostała część postępowania w przedmiocie wniosku odbywa się ustnie.

§ 4

Trybunał, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, rozstrzyga w przedmiocie wniosku albo pozostawia tę sprawę do rozstrzygnięcia w wyroku.

Jeżeli Trybunał odrzuca wniosek albo pozostawia kwestię do rozstrzygnięcia w wyroku, prezes wyznacza nowe terminy dalszych czynności procesowych.

Artykuł 92

§ 1

Jeżeli Trybunał jest oczywiście niewłaściwy do rozpoznania skargi lub jeżeli skarga jest oczywiście niedopuszczalna, Trybunał, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, może, bez dalszych czynności procesowych, podjąć decyzję, wydając postanowienie z uzasadnieniem.

§ 2

Trybunał może w każdym czasie z urzędu, po wysłuchaniu stron, orzec, czy skarga jest niedopuszczalna ze względu na bezwzględne przeszkody procesowe, albo uznać, iż skarga stała się bezprzedmiotowa i że nie ma potrzeby jej rozpatrywania; decyzja jest podejmowana zgodnie z art. 91 § 3 i 4 niniejszego regulaminu.

Rozdział 3

INTERWENCJA

Artykuł 93

§ 1

Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta należy złożyć najpóźniej przed upływem sześciu tygodni od dnia ogłoszenia, o którym mowa w art. 16 § 6 niniejszego regulaminu.

Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta powinien zawierać:

- a) oznaczenie sprawy;
- b) oznaczenie głównych stron sporu;
- c) nazwisko lub nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę interwenienta;
- d) adres do doręczeń dla interwenienta w miejscu, w którym znajduje się siedziba Trybunału;
- e) żądania, które interwenient pragnie poprzeć;
- f) wskazanie okoliczności uzasadniających prawo wstąpienia do sprawy w charakterze interwenienta, jeżeli wniosek jest składany na podstawie art. 40 akapity drugi lub trzeci statutu.

Interwenient ustanawia przedstawiciela zgodnie z art. 19 statutu.

Przepisy art. 37 i 38 niniejszego regulaminu stosuje się.

§ 2

Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta doręcza się stronom.

Przed rozstrzygnięciem w przedmiocie wniosku prezes umożliwia stronom przedstawienie uwag pisemnych lub ustnych.

Prezes rozstrzyga w przedmiocie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta w drodze postanowienia albo przekazuje wniosek do rozpatrzenia przez Trybunał.

§ 3

Jeżeli prezes uzna interwencję za dopuszczalną, interwenientowi przekazuje się wszelkie dokumenty procesowe doręczone stronom. Prezes może jednak, na wniosek jednej ze stron, nie przekazać dokumentów tajnych lub poufnych.

§ 4

Interwenient akceptuje stan sprawy, w jakim się ona znajduje w chwili wstąpienia.

§ 5

Prezes wyznacza termin, w którym interwenient może złożyć swoje uwagi.

Uwagi interwenienta zawierają:

- a) stanowisko popierające uwzględnienie albo odrzucenie, w całości lub w części, żądań jednej ze stron;
- b) wskazanie zarzutów i argumentów uzasadniających żądania interwenienta;
- c) w stosownym przypadku, wskazanie dowodów na poparcie żądań interwenienta.

§ 6

Po złożeniu uwag przez interwenienta prezes, w stosownym przypadku, wyznacza termin, w którym strony mogą na nie odpowiedzieć.

§ 7

Dopuszczalne jest rozpoznanie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta, złożonego po upływie terminu wskazanego w § 1, lecz przed wydaniem decyzji o otwarciu procedury ustnej przewidzianej w art. 44 § 3. W takim przypadku, jeśli prezes dopuści interwencję, interwenient może przedstawić uwagi w toku procedury ustnej, o ile taka procedura ma miejsce.

Rozdział 4

WYROKI ZAOCZNE I SPRZECIWY

Artykuł 94

§ 1

Jeżeli pozwany, któremu skarga została właściwie doręczona, nie złożył odpowiedzi na skargę w przepisanej formie i przepisany terminie, skarżący może wystąpić do Trybunału o wydanie wyroku zaocznego.

Wniosek ten doręcza się pozwanemu. Trybunał może zdecydować o otwarciu procedury ustnej w przedmiocie wniosku.

§ 2

Przed wydaniem wyroku zaocznego Trybunał, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, bada dopuszczalność skargi, spełnienie wymagań formalnych oraz zasadność żądań przedstawionych w skardze. Trybunał może zarządzić przeprowadzenie środków dowodowych.

§ 3

Wyrok zaoczny podlega wykonaniu. Trybunał może jednakże zawiesić wykonanie wyroku aż do wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie sprzeciwu wniesionego na podstawie § 4 albo uzależnić wykonanie wyroku od złożenia zabezpieczenia, którego wysokość i sposób złożenia określone są stosownie do okoliczności; zabezpieczenie podlega zwrotowi w razie braku sprzeciwu albo jego odrzucenia.

§ 4

Od wyroku zaocznego można wnieść sprzeciw.

Sprzeciw wnosi się w terminie miesiąca od doręczenia wyroku w sposób określony w art. 37 i 38 niniejszego regulaminu.

§ 5

Po doręczeniu sprzeciwu prezes wyznacza termin, w którym strona przeciwna może przedstawić uwagi na piśmie.

Postępowanie prowadzi się zgodnie z art. 44 i następnymi niniejszego regulaminu.

§ 6

Trybunał rozstrzyga wyrokiem, od którego nie można wnieść sprzeciwu.

Oryginał wyroku dołącza się do oryginału wyroku zaocznego. Wzmiankę o wyroku umieszcza się na marginesie oryginału wyroku zaocznego.

Rozdział 5

Artykuł 95

(uchylony)

Artykuł 96

(uchylony)

Rozdział 6

NADZWYCZAJNE ŚRODKI ZASKARŻENIA

Sekcja 1 – Powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu

Artykuł 97

§ 1

Przepisy art. 37 i 38 niniejszego regulaminu stosuje się do powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu. Powinno ono ponadto zawierać:

- a) oznaczenie zaskarżonego wyroku;
- b) wskazanie, w jaki sposób wyrok ten narusza prawa osoby trzeciej wnoszącej powództwo przeciwko prawomocnemu orzeczeniu;
- c) wskazanie powodów, dla których osoba trzecia wnosząca powództwo przeciwko prawomocnemu orzeczeniu nie mogła wziąć udziału w postępowaniu przed Trybunałem, w którym zapadł zaskarżony wyrok.

Powództwo skierowane jest przeciwko wszystkim stronom postępowania przed Trybunałem, w którym zapadł zaskarżony wyrok.

Jeżeli wyrok został opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, powództwo wnosi się w terminie dwóch miesięcy od publikacji wyroku.

§ 2

Na wniosek osoby trzeciej wnoszącej powództwo przeciwko prawomocnemu orzeczeniu, wykonanie zaskarżonego wyroku może zostać zawieszona. Przepisy tytułu trzeciego rozdziału 1 niniejszego regulaminu stosuje się.

§ 3

W razie uwzględnienia powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu zaskarżony wyrok podlega odpowiedniej zmianie.

Oryginał wyroku wydanego w rezultacie uwzględnienia powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu dołącza się do oryginału zaskarżonego wyroku. Wzmiankę o wydanym wyroku umieszcza się na marginesie oryginału zaskarżonego wyroku.

Sekcja 2 – Wznowienie postępowania

Artykuł 98

Skarga o wznowienie postępowania powinna zostać złożona w terminie trzech miesięcy od dnia, w którym wnoszący skargę

powziął wiadomość o okolicznościach faktycznych, które stanowią jej podstawę.

Artykuł 99

§ 1

Przepisy art. 37 i 38 niniejszego regulaminu stosuje się do skargi o wznowienie postępowania; ponadto skarga powinna zawierać:

- a) oznaczenie zaskarżonego wyroku;
- b) wskazanie części wyroku, w odniesieniu do których składana jest skarga o wznowienie postępowania;
- c) wskazanie okoliczności faktycznych, stanowiących podstawę skargi;
- d) wskazanie środków dowodowych na potwierdzenie istnienia okoliczności faktycznych uzasadniających wznowienie postępowania oraz dotrzymania terminu przewidzianego w artykule poprzedzającym.

§ 2

Skargę składa się przeciwko wszystkim stronom sporu, którego dotyczy zaskarżony wyrok.

Artykuł 100

§ 1

Trybunał, po wysłuchaniu rzecznika generalnego i z uwzględnieniem przedstawionych na piśmie uwag stron, wydaje na posiedzeniu niejawnym wyrok w przedmiocie dopuszczalności skargi, nie przesądzając o istocie sprawy.

§ 2

Jeżeli Trybunał uzna skargę za dopuszczalną, przystępuje do rozpoznania istoty sprawy i wydaje wyrok zgodnie z przepisami niniejszego regulaminu.

§ 3

Oryginał wyroku załącza się do oryginału wyroku wydanego w postępowaniu, którego wznowienie dotyczy. Wzmiankę o wyroku umieszcza się na marginesie oryginału wyroku wydanego w postępowaniu, którego wznowienie dotyczy.

Rozdział 7

ODWOŁANIA OD DECYZJI KOMITETU ARBITRAŻOWEGO

Artykuł 101

§ 1

Odwołanie określone w art. 18 akapit drugi TEWEA zawiera:

- a) nazwisko albo nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę wnoszącego odwołanie;
- b) zawód lub stanowisko osoby podpisującej;
- c) wskazanie zaskarżonej decyzji Komitetu Arbitrażowego;

d) wskazanie stron;

Rozdział 9

e) zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego;

ODEŚLANIA PREJUDYCJALNE I INNE POSTĘPOWANIA
W PRZEDMIOCIE WYKŁADNI

f) zarzuty i żądania wnoszącego odwołanie.

Artykuł 103

§ 2

§ 1

Przepisy art. 37 § § 3 i 4 oraz art. 38 § § 2, 3 i 5 niniejszego regulaminu stosuje się.

W przypadkach przewidzianych w art. 23 statutu zasady postępowania określają przepisy niniejszego regulaminu z zastrzeżeniem dostosowań wynikających z charakteru odesłania prejudycjalnego.

Do odwołania dołącza się uwierzytelniony odpis zaskarżanej decyzji.

§ 2

§ 3

Niezwłocznie po wniesieniu odwołania sekretarz Trybunału zwraca się do Komitetu Arbitrażowego o przekazanie Trybunałowi akt sprawy.

Przepisy § 1 stosuje się do odesłań prejudycjalnych, o których mowa w Protokole dotyczącym dokonywanej przez Trybunał Sprawiedliwości wykładni Konwencji z dnia 29 lutego 1968 r. w sprawie wzajemnego uznawania spółek i osób prawnych oraz w Protokole dotyczącym dokonywanej przez Trybunał Sprawiedliwości wykładni Konwencji z dnia 27 września 1968 r. o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisanych w Luksemburgu dnia 3 czerwca 1971 r., jak również do postępowań przewidzianych w art. 4 drugiego z wymienionych protokołów.

§ 4

Postępowanie prowadzi się zgodnie z art. 39, 40, 55 i następnymi niniejszego regulaminu.

Przepisy § 1 stosuje się także do odesłań, które mogą być przewidziane w innych umowach.

§ 5

Trybunał rozstrzyga wyrokiem. W przypadku orzeczenia przez Trybunał o nieważności decyzji Komitetu Arbitrażowego, może on ponownie skierować sprawę do Komitetu.

Artykuł 104

§ 1

Rozdział 8

WYKŁADNIA WYROKÓW

Artykuł 102

§ 1

Wniosek o wykładnię wyroku sporządza się zgodnie z art. 37 i 38 niniejszego regulaminu. Ponadto powinien on zawierać:

a) oznaczenie wyroku;

b) wskazanie części wyroku, które mają podlegać wykładni.

Wniosek wnosi się przeciwko wszystkim stronom sporu, którego dotyczy wyrok.

Postanowienia sądów krajowych, o których mowa w art. 103, przekazywane są państwom członkowskim w wersjach oryginalnych, wraz z przekładem na język urzędowy państwa, do którego są skierowane. Jeżeli przemawia za tym długość postanowienia sądu krajowego, przekład ten zostaje zastąpiony przekładem na język urzędowy państwa, do którego jest skierowane, streszczenia postanowienia, które stanowić będzie podstawę dla zajęcia przez to państwo stanowiska. Streszczenie to zawiera integralny tekst pytania lub pytań skierowanych w trybie prejudycjalnym. Streszczenie wymienia w szczególności, o ile elementy te są zawarte w postanowieniu sądu krajowego, przedmiot postępowania przed sądem krajowym, zasadnicze argumenty stron postępowania przed tym sądem, zwięzłe uzasadnienie odesłania oraz powołane orzecznictwo i przepisy prawa Unii i prawa krajowego.

§ 2

Trybunał orzeka wyrokiem, po wcześniejszym umożliwieniu stronom przedstawienia uwag i po wysłuchaniu rzecznika generalnego.

W przypadkach przewidzianych w art. 23 akapit trzeci statutu, postanowienia sądów krajowych przekazywane są państwom będącym stronami porozumienia EOG, innym niż państwa członkowskie, jak również Urzędowi Nadzoru EFTA, w wersjach oryginalnych, wraz z przekładem postanowienia lub, w stosownym przypadku, jego streszczenia, na jeden z języków wymienionych w art. 29 § 1, wybrany przez adresata.

Oryginał wyroku interpretacyjnego załącza się do oryginału wyroku interpretowanego. Wzmiankę o wyroku interpretacyjnym umieszcza się na marginesie oryginału wyroku interpretowanego.

Jeżeli państwo trzecie ma prawo do wzięcia udziału w postępowaniu prejudycjalnym zgodnie z art. 23 akapit czwarty statutu, postanowienie sądu krajowego jest temu państwu przekazywane w wersji oryginalnej wraz z przekładem postanowienia lub, w stosownym przypadku, jego streszczenia na jeden z języków wymienionych w art. 29 § 1, wybrany przez zainteresowane państwo trzecie.

§ 2

Jeżeli chodzi o zasady reprezentacji i stawiennictwa stron postępowania przed sądem krajowym w postępowaniach prejudycjalnych, Trybunał bierze pod uwagę zasady proceduralne mające zastosowanie do postępowania przed sądem krajowym, który zwrócił się z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

§ 3

W przypadku gdy pytanie zadane Trybunałowi w trybie prejudycjalnym jest identyczne z pytaniem, w przedmiocie którego Trybunał już orzekał, jeżeli odpowiedź na to pytanie może zostać w sposób jednoznaczny wyprowadzona z istniejącego orzecznictwa, Trybunał może, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, w każdym czasie orzec postanowieniem z uzasadnieniem, zawierającym odesłanie do wcześniej wydanego wyroku lub do odpowiedniego orzecznictwa.

Trybunał może również orzec postanowieniem z uzasadnieniem po powiadomieniu sądu krajowego, po wysłuchaniu ewentualnych uwag przedstawionych przez podmioty wymienione w art. 23 statutu i po wysłuchaniu rzecznika generalnego, w przypadku gdy odpowiedź na zadane pytanie nie pozostawia żadnych uzasadnionych wątpliwości.

§ 4

Nie uchybiając przepisom paragrafu poprzedniego, postępowanie przed Trybunałem w przypadku odesłania prejudycjalnego obejmuje również część ustną. Jednakże, po przedłożeniu pism procesowych lub uwag, o których mowa w art. 23 statutu, Trybunał, na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy, powiadomiwszy podmioty, które na podstawie wyżej wymienionych przepisów są uprawnione do przedkładania takich pism procesowych lub uwag i pod warunkiem, że żaden z wyżej wymienionych podmiotów nie złożył wcześniej wniosku wskazującego przyczyny, dla których wnosi o jego wysłuchanie, może, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, rozstrzygnąć inaczej. Wniosek składa się w terminie trzech tygodni od dnia doręczenia stronie lub zainteresowanemu podmiotowi przedłożonych pism procesowych lub uwag na piśmie. Prezes może przedłużyć ten termin.

§ 5

Trybunał może, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, zwrócić się do sądu krajowego o dostarczenie wyjaśnień.

§ 6

O kosztach postępowania prejudycjalnego rozstrzyga sąd krajowy.

W wyjątkowych okolicznościach Trybunał może, w ramach pomocy w zakresie kosztów postępowania, przyznać środki w celu ułatwienia reprezentowania lub stawiennictwa jednej ze stron.

Artykuł 104a

Na wniosek sądu krajowego, prezes może w drodze wyjątku postanowić, na podstawie propozycji sędziego sprawozdawcy i po wysłuchaniu rzecznika generalnego, o zastosowaniu w odniesieniu do odesłania prejudycjalnego trybu przyspieszonego, stanowiącego odstępstwo od przepisów niniejszego regulaminu, w przypadku gdy powołane okoliczności wskazują

na to, iż wydanie orzeczenia w przedmiocie pytania przedłożonego w trybie prejudycjalnym jest sprawą szczególnie pilną.

W takim przypadku prezes niezwłocznie ustala datę rozprawy, która zostaje podana do wiadomości stron postępowania przed sądem krajowym oraz innych podmiotów określonych w art. 23 statutu, wraz z doręczeniem postanowienia odsyłającego.

Strony i inne podmioty określone w poprzedzającym akapicie mogą składać pisma procesowe lub uwagi na piśmie w wyznaczonym przez prezesa terminie, który nie może być krótszy niż 15 dni. Prezes może wezwać strony i inne zainteresowane podmioty do ograniczenia spraw poruszanych w ich pismach procesowych lub uwagach na piśmie do zasadniczych kwestii prawnych podniesionych w pytaniu prejudycjalnym.

Wszelkie pisma procesowe lub uwagi na piśmie przekazuje się stronom i innym podmiotom wymienionym powyżej przed rozprawą.

Trybunał orzeka po wysłuchaniu rzecznika generalnego.

Artykuł 104b

§ 1

Odesłanie prejudycjalne podnoszące jedną lub większą liczbę kwestii dotyczących dziedzin objętych tytułem V części trzeciej Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej może, na wniosek sądu krajowego lub w wyjątkowych przypadkach z urzędu, zostać rozpoznane w trybie pilnym, stanowiącym odstępstwo od przepisów niniejszego regulaminu.

Wniosek sądu krajowego powinien przedstawiać okoliczności prawne i faktyczne wskazujące, że sprawa ma pilny charakter oraz uzasadniające rozpoznanie jej w tym trybie stanowiącym odstępstwo, a także, na ile to możliwe, zawierać jego propozycję odpowiedzi na pytania prejudycjalne.

Jeżeli sąd krajowy nie złożył wniosku o rozpoznanie sprawy w trybie pilnym, a konieczność zastosowania tego trybu wydaje się prawdopodobna, prezes Trybunału może zwrócić się do izby, o której mowa poniżej, o zbadanie konieczności rozpoznania odesłania w tym trybie.

Decyzję o rozpoznaniu odesłania w trybie pilnym podejmuje wyznaczona izba na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego. Skład izby jest ustalany zgodnie z art. 11c w dniu przydzielenia sprawy sędziemu sprawozdawcy, jeżeli o zastosowanie trybu pilnego wnosił sąd krajowy albo jeżeli o zbadanie konieczności zastosowania tego trybu wnosił prezes Trybunału, w dniu złożenia tego wniosku.

§ 2

Jeżeli, w odniesieniu do odesłania prejudycjalnego, o którym mowa w paragrafie poprzedzającym, sąd krajowy złożył wniosek o zastosowanie trybu pilnego lub jeżeli prezes Trybunału zwrócił się do wyznaczonej izby o zbadanie konieczności jego rozpoznania w tym trybie, sekretarz zapewnia niezwłoczne doręczenie tego odesłania prejudycjalnego stronom postępowania przed sądem krajowym, państwu członkowskiemu, którego ustawodawstwu podlega ten sąd, a także instytucjom wymienionym w art. 23 akapit pierwszy statutu, na warunkach określonych w tym postanowieniu.

Decyzja o skierowaniu bądź nieskierowaniu odesłania prejudycjalnego do rozpoznania w trybie pilnym jest natychmiast doręczana sądowi krajowemu, a także stronom, państwu członkowskiemu i instytucjom, o których mowa w akapicie poprzedzającym. W decyzji o rozpoznaniu odesłania w trybie pilnym zostaje wyznaczony termin na złożenie pism procesowych lub uwag na piśmie. W decyzji mogą zostać wskazane kwestie prawne, których te pisma procesowe lub uwagi na piśmie powinny dotyczyć, oraz może zostać ustalona maksymalna długość tych pism lub uwag.

Niezwłocznie po dokonaniu doręczenia, o którym mowa w akapicie pierwszym, odesłanie prejudycjalne jest ponadto przekazywane zainteresowanym podmiotom, o których mowa w art. 23 statutu, innym niż adresaci tego doręczenia, a decyzja o skierowaniu bądź nieskierowaniu odesłania prejudycjalnego do rozpoznania w trybie pilnym jest przekazywana tym zainteresowanym podmiotom niezwłocznie po dokonaniu doręczenia, o którym mowa w akapicie drugim.

Strony i inne zainteresowane podmioty, o których mowa w art. 23 statutu, są informowane tak szybko, jak to możliwe o przewidywalnej dacie rozprawy.

Jeżeli w odniesieniu do odesłania nie zostaje zastosowany tryb pilny, dalsze postępowanie toczy się zgodnie z postanowieniami art. 23 statutu oraz właściwymi przepisami niniejszego regulaminu.

§ 3

Odesłanie prejudycjalne skierowane do rozpoznania w trybie pilnym, a także złożone pisma procesowe lub uwagi na piśmie, są doręczane zainteresowanym podmiotom, o których mowa w art. 23 statutu, innym niż strony i zainteresowane podmioty wymienione w akapicie pierwszym paragrafu poprzedzającego. Do odesłania załącza się przekład lub, w stosownym przypadku, jego streszczenie, na warunkach określonych w art. 104 § 1.

Złożone pisma procesowe lub uwagi na piśmie są ponadto doręczane stronom i innym zainteresowanym podmiotom wymienionym w akapicie pierwszym paragrafu poprzedzającego.

Data rozprawy zostaje podana do wiadomości stron i innych zainteresowanych podmiotów wraz z doręczeniami, o których mowa w akapitach poprzedzających.

§ 4

W przypadkach wyjątkowo pilnych izba może zdecydować o pominięciu fazy pisemnej postępowania, o której mowa w § 2 akapit drugi niniejszego artykułu.

§ 5

Wyznaczona izba orzeka po wysłuchaniu rzecznika generalnego.

Może ona zdecydować o prowadzeniu obrad w składzie trzech sędziów. Wówczas w jej skład wchodzi prezes wyznaczonej izby, sędzia sprawozdawca oraz pierwszy sędzia lub, stosownie do przypadku, dwóch pierwszych sędziów wyznaczonych z listy, o której mowa w art. 11c § 2 przy ustalaniu składu wyznaczonej izby zgodnie z § 1 akapit czwarty niniejszego artykułu.

Może ona również zdecydować o przekazaniu sprawy Trybunałowi w celu jej przydzielenia składowi złożonemu z większej liczby sędziów. Dalsze postępowanie w trybie pilnym toczy się przed tym nowym składem, w stosownym przypadku po otwarciu procedury ustnej na nowo.

§ 6

Pisma procesowe, o których mowa w niniejszym artykule, uważa się za złożone z chwilą przekazania do sekretariatu, za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji dostępnego w Trybunale, kopii podpisanego oryginału oraz zbioru dokumentów powołanych na jego poparcie wraz z ich spisem, o którym mowa w art. 37 § 4. Oryginał pisma oraz wskazanych powyżej załączników przekazuje się do sekretariatu Trybunału.

Doręczenia i powiadomienia przewidziane w niniejszym artykule mogą być dokonywane poprzez przekazanie kopii dokumentu za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji, który jest dostępny w Trybunale i którym dysponuje adresat.

Rozdział 10

POSTĘPOWANIA SZCZEGÓLNE NA PODSTAWIE ART. 103–105 TEWEA

Artykuł 105

§ 1

W przypadkach określonych w art. 103 akapit trzeci TEWEA wniosek składa się w czterech uwierzytelnionych egzemplarzach. Komisji Europejskiej doręcza się jeden egzemplarz.

§ 2

Do wniosku załącza się projekt porozumienia lub umowy, uwagi Komisji Europejskiej skierowane do zainteresowanego państwa i wszystkie pozostałe dokumenty towarzyszące.

Komisja Europejska przedstawia Trybunałowi uwagi w terminie dziesięciu dni, który może zostać przedłużony przez prezesa, po wysłuchaniu zainteresowanego państwa.

Uwierzytelniony odpis uwag doręcza się temu państwu.

§ 3

Niezwłocznie po złożeniu wniosku prezes wyznacza sędziego sprawozdawcę. Pierwszy rzecznik generalny przydziela sprawę rzecznikowi generalnemu niezwłocznie po wyznaczeniu sędziego sprawozdawcy.

§ 4

Decyzję podejmuje się na posiedzeniu niejawnym, po wysłuchaniu rzecznika generalnego.

Pełnomocnicy i doradcy zainteresowanych państw i Komisji Europejskiej zostają wysłuchani na ich prośbę.

Artykuł 106

§ 1

W przypadkach przewidzianych w art. 104 ostatni akapit oraz art. 105 ostatni akapit TEWEA stosuje się przepisy art. 37 i następujących niniejszego regulaminu.

§ 2

Wniosek doręcza się państwu, którego przynależność ma dana osoba lub przedsiębiorstwo, przeciwko którym skierowano wniosek.

Rozdział 11

OPINIE

Artykuł 107

§ 1

Jeżeli wniosek o wydanie opinii, o której mowa w art. 218 TFUE został złożony przez Parlament Europejski, doręcza się go Radzie, Komisji Europejskiej i państwom członkowskim. Wniosek złożony przez Radę doręcza się Komisji Europejskiej i Parlamentowi Europejskiemu. Wniosek złożony przez Komisję Europejską doręcza się Radzie, Parlamentowi Europejskiemu i państwu członkowskim. Wniosek złożony przez państwo członkowskie doręcza się Radzie, Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu i innym państwom członkowskim.

Prezes wyznacza termin, w którym instytucje i państwa członkowskie, którym został doręczony wniosek, mogą przedstawić swoje uwagi na piśmie.

§ 2

Opinia może dotyczyć nie tylko kwestii zgodności danej umowy z postanowieniami traktatów, ale również kompetencji Unii lub jej instytucji do zawarcia takiej umowy.

Artykuł 108

§ 1

Niezwłocznie po wpłynięciu wniosku o wydanie opinii, o którym mowa w artykule poprzedzającym, prezes wyznacza sędziego sprawozdawcę.

§ 2

Trybunał wydaje uzasadnioną opinię na posiedzeniu niejawnym, po wysłuchaniu rzeczników generalnych.

§ 3

Opinię podpisaną przez prezesa, sędziów, którzy brali udział w obradach oraz przez sekretarza doręcza się Radzie, Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu i państwu członkowskim.

Artykuł 109

(uchylony)

Rozdział 12

WNIOSKI O DOKONANIE WYKŁADNI OKREŚLONE W ART. 68 TRAKTATU WE

Artykuł 109a

(uchylony)

Rozdział 13

ROZSTRZYGANIE SPORÓW OKREŚLONYCH W ART. 35 TRAKTATU UE W JEGO WERSJI OBOWIĄZUJĄCEJ PRZED WEJŚCIEM W ŻYCIE TRAKTATU Z LIZBONY

Artykuł 109b

§ 1

W przypadku sporów między państwami członkowskimi, o których mowa w art. 35 ust. 7 TUE, w wersji tego traktatu obowiązującej przed wejściem w życie traktatu z Lizbony, utrzymanym w mocy na podstawie załączonego do traktatów protokołu nr 36, sprawa wnoszona jest do Trybunału w drodze skargi strony sporu. Skargę doręcza się pozostałym państwom członkowskim i Komisji Europejskiej.

W przypadku sporów między państwami członkowskimi a Komisją Europejską, o których mowa w art. 35 ust. 7 TUE, w wersji tego traktatu obowiązującej przed wejściem w życie traktatu z Lizbony, utrzymanym w mocy na podstawie załączonego do traktatów protokołu nr 36, sprawa wnoszona jest do Trybunału w drodze skargi strony sporu. W przypadku złożenia skargi przez państwo członkowskie, skargę doręcza się pozostałym państwom członkowskim, Radzie i Komisji Europejskiej. W przypadku złożenia skargi przez Komisję Europejską, skargę doręcza się państwom członkowskim i Radzie.

Prezes wyznacza termin, w którym instytucje i państwa członkowskie, którym doręczono skargę, mogą przedstawić swoje uwagi na piśmie.

§ 2

Niezwłocznie po złożeniu skargi określonej w § 1 prezes wyznacza sędziego sprawozdawcę. Następnie pierwszy rzecznik generalny przydziela skargę rzecznikowi generalnemu.

§ 3

Trybunał, po przedstawieniu przez rzecznika generalnego jego opinii, orzeka w przedmiocie sporu wyrokiem.

W przypadku gdy zwróci się o to państwo członkowskie lub jedna z instytucji określonych w § 1, postępowanie w przedmiocie skargi obejmuje część ustną.

§ 4

Taka sama procedura ma zastosowanie, w przypadku gdy umowa zawarta między państwami członkowskimi przewiduje jurysdykcję Trybunału w przypadku sporu między państwami członkowskimi lub między państwami członkowskimi a instytucją.

TYTUŁ IV

ODWOŁANIA OD ORZECZEŃ SĄDU

Artykuł 110

W przypadku odwołania od orzeczeń Sądu, o których mowa w art. 56 i 57 statutu, językiem postępowania jest język, w którym zostało wydane orzeczenie Sądu, od którego wniesiono odwołanie, nie uchybiając przepisom art. 29 § 2 lit. b) i c) oraz art. 29 § 3 akapit czwarty niniejszego regulaminu.

Artykuł 111

§ 1

Odwołanie wnosi się poprzez złożenie pisma w sekretariacie Trybunału albo Sądu.

§ 2

Sekretariat Sądu natychmiast przekazuje do sekretariatu Trybunału akta sprawy rozpoznawanej w pierwszej instancji oraz, w stosownym przypadku, odwołanie.

Artykuł 112

§ 1

Odwołanie zawiera:

- a) nazwisko albo nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę strony, która wnosi odwołanie, zwanej dalej wnoszącym odwołanie;
- b) oznaczenie pozostałych stron postępowania przed Sądem;
- c) zarzuty oraz argumenty na ich poparcie;
- d) żądania wnoszącego odwołanie.

Do odwołania stosuje się art. 37 i art. 38 § § 2 i 3 niniejszego regulaminu.

§ 2

Do odwołania załącza się orzeczenie Sądu, od którego wnosi się odwołanie. W odwołaniu wskazuje się dzień, w którym orzeczenie zostało doręczone wnoszącemu odwołanie.

§ 3

Jeżeli odwołanie nie czyni zadość wymaganiom art. 38 § 3 lub § 2 niniejszego artykułu, stosuje się art. 38 § 7 niniejszego regulaminu.

Artykuł 113

§ 1

Odwołanie ma na celu:

- uchylenie, w całości lub w części, orzeczenia Sądu;
- uwzględnienie, w całości lub w części, żądań przedstawianych w pierwszej instancji, z wyłączeniem wszelkich nowych żądań.

§ 2

Odwołanie nie może zmieniać przedmiotu postępowania, które toczyło się przed Sądem.

Artykuł 114

Odwołanie doręcza się wszystkim stronom postępowania przed Sądem. Artykuł 39 niniejszego regulaminu stosuje się.

Artykuł 115

§ 1

Strona postępowania przed Sądem może w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia odwołania wnieść odpowiedź na odwołanie. Termin ten nie podlega przedłużeniu.

§ 2

Odpowiedź na odwołanie zawiera:

- a) nazwisko albo nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę strony wnoszącej odpowiedź na odwołanie;
- b) datę doręczenia odwołania;
- c) zarzuty oraz argumenty na ich poparcie;
- d) żądania wnoszącego odpowiedź na odwołanie.

Artykuł 37 i art. 38 § § 2 i 3 niniejszego regulaminu stosuje się.

Artykuł 116

§ 1

Żądania zawarte w odpowiedzi na odwołanie mają na celu:

- oddalenie odwołania w całości lub w części albo uchylenie w całości lub w części orzeczenia Sądu;
- uwzględnienie w całości lub w części żądań przedstawianych w pierwszej instancji, z wyłączeniem wszelkich nowych żądań.

§ 2

Odpowiedź na odwołanie nie może zmieniać przedmiotu postępowania, które toczyło się przed Sądem.

Artykuł 117

§ 1

Odwołanie i odpowiedź na odwołanie mogą zostać uzupełnione repliką i dupliką, jeżeli prezes, na podstawie wniosku złożonego przez wnoszącego odwołanie w terminie siedmiu dni od doręczenia odpowiedzi na odwołanie, uzna to za konieczne i wyraźnie zezwoli na przedstawienie repliki w celu umożliwienia wnoszącemu odwołanie obrony swego stanowiska lub w celu przygotowania orzeczenia w przedmiocie odwołania. Prezes wyznacza termin, w którym należy złożyć replikę, a po doręczeniu tego pisma, termin, w którym należy złożyć duplikę.

§ 2

Jeżeli odpowiedź na odwołanie zawiera żądanie uchylenia w całości albo w części orzeczenia Sądu na podstawie zarzutów, które nie zostały podniesione w odwołaniu, wnoszący odwołanie albo inna strona postępowania może, w terminie dwóch miesięcy od doręczenia odpowiedzi na odwołanie, wnieść replikę, której przedmiot ograniczony będzie do ustosunkowania się do tych zarzutów. Przepis § 1 stosuje się do wszelkich dodatkowych uwag na piśmie złożonych w następstwie tej repliki.

Artykuł 118

Z zastrzeżeniem poniższych przepisów do postępowania przed Trybunałem, którego przedmiot stanowi odwołanie od orzeczenia Sądu, stosuje się art. 42 § 2, art. 43, 44, 55–90, 93, 95–100 oraz 102 niniejszego regulaminu.

Artykuł 119

Jeżeli odwołanie jest w całości lub w części oczywiście niedopuszczalne albo oczywiście bezzasadne, Trybunał może, w każdym czasie, na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy i po wysłuchaniu rzecznika generalnego, oddalić

odwołanie w całości albo w części, orzekając w drodze postanowienia z uzasadnieniem.

Artykuł 120

Po przedłożeniu pism procesowych określonych w art. 115 § 1 oraz, w stosownym przypadku, pism procesowych określonych w art. 117 § § 1 i 2 niniejszego regulaminu, Trybunał może, na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy i po wysłuchaniu rzecznika generalnego oraz stron, orzec w przedmiocie odwołania bez przeprowadzenia części ustnej postępowania, chyba że jedna ze stron przedłoży wniosek wskazujący powody, dla których wnosi o jej wysłuchanie. Wniosek ten składa się w terminie trzech tygodni od dnia powiadomienia strony o zakończeniu procedury pisemnej. Prezes może przedłużyć ten termin.

Artykuł 121

Sprawozdanie określone w art. 44 § 2 przedstawia się Trybunałowi po wniesieniu pism procesowych określonych w art. 115 § 1 i, w stosownym przypadku, art. 117 § § 1 i 2. W razie niewniesienia pism procesowych, o których mowa, tę samą procedurę stosuje się po upływie terminu do ich wniesienia.

Artykuł 122

Jeżeli odwołanie jest bezzasadne albo jeżeli jest zasadne i Trybunał orzeka wyrokiem kończącym postępowanie w sprawie, Trybunał rozstrzyga o kosztach.

W sporach między Unią a jej pracownikami:

- art. 70 niniejszego regulaminu ma zastosowanie jedynie do odwołań wniesionych przez instytucje;
- w drodze odstępstwa od przepisu art. 69 § 2 niniejszego regulaminu, Trybunał, w przypadku odwołań wniesionych przez urzędników lub innych pracowników instytucji może rozstrzygnąć o podziale kosztów między stronami, w zakresie wymaganym względami słuszności.

W razie cofnięcia odwołania stosuje się art. 69 § 5.

Jeżeli odwołanie wniesione przez państwo członkowskie lub instytucję, które nie wstąpiły w charakterze interwenienta do sprawy przed Sądem, jest zasadne, Trybunał może rozstrzygnąć o rozdzieleniu kosztów między stronami albo zdecydować, by strona wnosząca odwołanie, uwzględnione następnie przez Trybunał, zwróciła stronie przegrywającej koszty poniesione przez nią w związku z wniesieniem odwołania.

Artykuł 123

Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta w postępowaniu odwoławczym powinien zostać przedłożony w terminie miesiąca od dnia ogłoszenia, o którym mowa w art. 16 § 6.

TYTUŁ IVA

WYJĄTKOWA PROCEDURA PONOWNEGO ROZPOZNANIA ORZECZEŃ SĄDU

Artykuł 123a

Jeżeli Trybunał podejmie decyzję, zgodnie z art. 62 akapit drugi statutu, o poddaniu orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania, językiem postępowania jest język, w którym zostało wydane orzeczenie Sądu będące przedmiotem wyjątkowej procedury ponownego rozpoznania, z zastrzeżeniem przepisów art. 29 § 2 lit. b) i c) oraz art. 29 § 3 akapity czwarty i piąty niniejszego regulaminu.

Artykuł 123b

Ustanawia się specjalną izbę właściwą do podejmowania, na zasadach określonych w art. 123d, decyzji rozstrzygającej kwestię poddania orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania zgodnie z art. 62 statutu.

W skład tej izby wchodzi prezes Trybunału i czterech prezesów izb złożonych z pięciu sędziów, wyznaczonych zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym w art. 6 niniejszego regulaminu.

Artykuł 123c

Niezwłocznie po wyznaczeniu daty ogłoszenia orzeczenia, które ma być wydane na podstawie art. 256 ust. 2 lub 3 TFUE, sekretariat Sądu informuje o tym sekretariat Trybunału. Sekretariat Sądu przekazuje sekretariatowi Trybunału orzeczenie niezwłocznie po jego ogłoszeniu.

Artykuł 123d

Wniosek pierwszego rzecznika generalnego o poddanie orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania jest przekazywany prezesowi Trybunału, a równocześnie sekretarz jest informowany o tym przekazaniu. Jeżeli orzeczenie Sądu zostało wydane na podstawie art. 256 ust. 3 TFUE, o wniosku o poddanie orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania sekretarz powiadamia niezwłocznie Sąd, sąd krajowy, strony postępowania przed sądem krajowym oraz inne zainteresowane podmioty, o których mowa w art. 62a akapit drugi statutu.

Niezwłocznie po otrzymaniu wniosku o poddanie orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania prezes wyznacza spośród sędziów izby, o której mowa w art. 123b, sędziego sprawozdawcę.

Izba ta, na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy, podejmuje decyzję co do poddania orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania. Decyzja o poddaniu orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania wskazuje kwestie będące przedmiotem tej procedury.

Jeżeli orzeczenie Sądu zostało wydane na podstawie art. 256 ust. 2 TFUE, o decyzji Trybunału o poddaniu orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania sekretarz

powiadamia niezwłocznie Sąd, strony postępowania przed nim oraz inne zainteresowane podmioty, o których mowa w art. 62a akapit drugi statutu.

Jeżeli orzeczenie Sądu zostało wydane na podstawie art. 256 ust. 3 TFUE, o decyzji Trybunału rozstrzygającej kwestię poddania orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania sekretarz powiadamia niezwłocznie Sąd, sąd krajowy, strony postępowania przed sądem krajowym oraz inne zainteresowane podmioty, o których mowa w art. 62a akapit drugi statutu. Decyzja o poddaniu orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania jest publikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 123e

Decyzja o poddaniu orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania jest doręczana stronom i innym zainteresowanym podmiotom, o których mowa w art. 62a akapit drugi statutu. Doręczenie decyzji Trybunału państwowym członkowskim, państwom będącym stronami porozumienia EOG innym niż państwa członkowskie, jak również Urzędowi Nadzoru EFTA jest dokonywane wraz z jej przekładem, zgodnie z zasadami określonymi w art. 104 § 1 akapity pierwszy i drugi niniejszego regulaminu. Decyzja Trybunału jest ponadto przekazywana Sądowi oraz, jeżeli chodzi o orzeczenie wydane przez Sąd na podstawie art. 256 ust. 3 TFUE, zainteresowanemu sądowi krajowemu.

W terminie miesiąca od doręczenia, o którym mowa w poprzednim akapicie, strony i inne zainteresowane podmioty, którym decyzja Trybunału została doręczona, mogą składać pisma procesowe lub uwagi na piśmie w przedmiocie kwestii będących przedmiotem wyjątkowej procedury ponownego rozpoznania.

Niezwłocznie po podjęciu decyzji o poddaniu orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania pierwszy rzecznik generalny przydziela przeprowadzenie wyjątkowej procedury ponownego rozpoznania rzecznikowi generalnemu.

Po wyznaczeniu sędziego sprawozdawcy prezes wyznacza termin, w którym sędzia sprawozdawca przedstawi na zgromadzeniu ogólnym Trybunału sprawozdanie wstępne. Sprawozdanie to zawiera zalecenia sędziego sprawozdawcy w przedmiocie zastosowania ewentualnych środków przygotowawczych, składu orzekającego, któremu należy przydzielić przeprowadzenie wyjątkowej procedury ponownego rozpoznania, oraz konieczności przeprowadzenia rozprawy i sposobu przedstawienia stanowiska przez rzecznika generalnego. Trybunał, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyduje o zalecanych przez sędziego sprawozdawcę czynnościach.

Jeżeli orzeczenie Sądu będące przedmiotem wyjątkowej procedury ponownego rozpoznania zostało wydane na podstawie art. 256 ust. 2 TFUE, Trybunał rozstrzyga o kosztach.

TYTUŁ V

PROCEDURY PRZEWIDZIANE W POROZUMIENIU EOG

Artykuł 123f

§ 1

W przypadku uregulowanym w art. 111 ust. 3 porozumienia EOG⁽¹⁾, sprawa wnoszona jest do Trybunału na podstawie wniosku składanego przez Umawiające się Strony będące stronami sporu. Wniosek doręcza się pozostałym Umawiającym się Stronom, Komisji Europejskiej, Urzędowi Nadzoru EFTA oraz, w odpowiednim przypadku, innym zainteresowanym podmiotom, które zostałyby poinformowane o odesłaniu prejudycjalnym, podnoszącym te same kwestie wykładni ustawodawstwa Unii.

Prezes wyznacza Umawiającym się Stronom i innym podmiotom, którym doręczono wniosek, termin do przedkładania uwag na piśmie.

Wniosek składa się w jednym z języków wymienionych w art. 29 § 1. Zastosowanie mają przepisy § § 3–5 tego artykułu. Przepisy art. 104 § 1 stosuje się *mutatis mutandis*.

§ 2

Niezwłocznie po przedłożeniu wniosku określonego w § 1 niniejszego artykułu prezes wyznacza sędziego sprawozdawcę. Następnie pierwszy rzecznik generalny niezwłocznie przydziela wniosek rzecznikowi generalnemu.

Po wysłuchaniu rzecznika generalnego Trybunał, na posiedzeniu niejawnym, wydaje w przedmiocie wniosku orzeczenie z uzasadnieniem.

§ 3

Orzeczenie Trybunału, podpisane przez prezesa, sędziów, którzy brali udział w obradach, i sekretarza, doręczane jest umawiającym się stronom i innym zainteresowanym podmiotom określonym w § 1.

Artykuł 123g

W przypadku określonym w art. 1 protokołu 34 do porozumienia EOG, wniosek sądu krajowego doręcza się stronom w sprawie, umawiającym się stronom, Komisji Europejskiej, Urzędowi Nadzoru EFTA i, w odpowiednim przypadku, innym zainteresowanym podmiotom, które zostałyby poinformowane o odesłaniu prejudycjalnym, podnoszącym te same kwestie wykładni ustawodawstwa Unii.

W przypadku gdy wniosek nie jest sporządzony w jednym z języków określonych w art. 29 § 1, załącza się do niego przekład na jeden z tych języków.

W terminie dwóch miesięcy od doręczenia, strony w sprawie, umawiające się strony i inne zainteresowane podmioty wymienione w akapicie pierwszym mogą przedkładać pisma procesowe lub uwagi na piśmie.

Do postępowania stosuje się przepisy niniejszego regulaminu z zastrzeżeniem dostosowań wynikających z charakteru wniosku.

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 124

§ 1

Prezes poucza każdą osobę wezwaną do złożenia przed Trybunałem przysięgi w charakterze świadka lub biegłego, o obowiązku mówienia prawdy lub o obowiązku wykonywania powierzonych jej zadania sumiennie i bezstronnie oraz ostrzega o przewidzianej w jej prawie krajowym odpowiedzialności karnej za naruszenie tego obowiązku.

§ 2

Świadek składa przysięgę zgodnie z art. 47 § 5 akapit pierwszy niniejszego regulaminu albo w sposób przewidziany przez jego prawo krajowe.

Jeżeli prawo krajowe świadka dopuszcza złożenie w postępowaniu sądowym uroczystego oświadczenia równoważnego przysiędze, składanego obok albo zamiast przysięgi, świadek może złożyć takie oświadczenie na zasadach i w formie określonych w jego prawie krajowym.

Jeżeli prawo krajowe nie przewiduje składania przysięgi ani uroczystego oświadczenia równoważnego przysiędze, stosuje się § 1.

⁽¹⁾ Dz.U. L 1 z 3.1.1994, s. 27.

§ 3

Przepis § 2 stosuje się odpowiednio do biegłych, przy czym zamiast art. 47 § 5 akapit pierwszy stosuje się przepis art. 49 § 6 akapit pierwszy niniejszego regulaminu postępowania.

Artykuł 125

Z zastrzeżeniem postanowień art. 253 TFUE i po konsultacjach z zainteresowanymi rządami Trybunał przyjmuje regulamin dodatkowy zawierający postanowienia dotyczące:

- a) wniosków o pomoc prawną;
- b) wniosków o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania;
- c) doniesień o złamaniu przez świadków lub biegłych przysięgi, zgodnie z art. 30 statutu.

Artykuł 125a

Trybunał może wydać instrukcje praktyczne odnoszące się w szczególności do przygotowania i prowadzenia posiedzeń oraz do składania pism procesowych lub uwag na piśmie.

Artykuł 126

Niniejszy regulamin zastępuje regulamin postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 4 grudnia 1974 r. (*Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich* nr L 350 z 28 grudnia 1974 r., s. 1), ostatnio zmieniony dnia 15 maja 1991 r.

Artykuł 127

Niniejszy regulamin, którego tekstami autentycznymi są jego wersje językowe, sporządzone w językach określonych w art. 29 § 1 niniejszego regulaminu, podlega publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* i wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po jego opublikowaniu.

ZAŁĄCZNIK

DECYZJA W SPRAWIE ŚWIĄT URZĘDOWYCH

TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając art. 80 § 2 regulaminu postępowania, który przewiduje obowiązek sporządzenia przez Trybunał wykazu świąt urzędowych,

POSTANAWIA:

Artykuł 1

W rozumieniu art. 80 § 2 regulaminu postępowania, następujące dni są świątami urzędowymi:

- Nowy Rok;
- poniedziałek wielkanocny;
- 1 Maja;
- Wniebowstąpienie Pańskie;
- poniedziałek po dniu Zesłania Ducha Świętego;
- 23 czerwca;
- 15 sierpnia;
- 1 listopada;
- 25 grudnia;
- 26 grudnia.

Dni wymienione w akapicie pierwszym są świątami urzędowymi obchodzonymi w miejscu, w którym Trybunał Sprawiedliwości ma swoją siedzibę.

Artykuł 2

Przepis art. 80 § 2 regulaminu postępowania stosuje się jedynie do dni wymienionych w art. 1 niniejszej decyzji.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja, stanowiąca załącznik do regulaminu postępowania, wchodzi w życie w dniu jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

SĄD

WERSJA SKONSOLIDOWANA REGULAMINU POSTĘPOWANIA PRZED SĄDEM

(2010/C 177/02)

Niniejszy tekst skonsolidowany uwzględnia:

regulamin postępowania przed Sądem Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 2 maja 1991 r. (Dz. U. L 136 z 30.5.1991, s. 1 oraz Dz.U. L 317 z 19.11.1991, s. 34 – sprostowanie), jak również zmiany wynikające z następujących aktów:

1. Zmian do regulaminu Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 15 września 1994 r. (Dz. U. L 249 z 24.9.1994, s. 17),
2. Zmian do regulaminu Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 17 lutego 1995 r. (Dz. U. L 44 z 28.2.1995, s. 64),
3. Zmian do regulaminu Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 6 lipca 1995 r. (Dz. U. L 172 z 22.7.1995, s. 3),
4. Zmian do regulaminu Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 12 marca 1997 r. (Dz. U. L 103 z 19.4.1997, s. 6 oraz Dz.U. L 351 z 23.12.1997, s. 72 – sprostowanie),
5. Zmian do regulaminu Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 17 maja 1999 r. (Dz. U. L 135 z 29.5.1999, s. 92),
6. Zmian do regulaminu Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 6 grudnia 2000 r. (Dz. U. L 322 z 19.12.2000, s. 4),
7. Zmian do regulaminu Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 21 maja 2003 r. (Dz. U. L 147 z 14.6.2003, s. 22),
8. Decyzji Rady 2004/406/WE, Euratom z dnia 19 kwietnia 2004 r. zmieniającej art. 35 § 1 i 2 regulaminu Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 132 z 29.4.2004, s. 3),
9. Zmian do regulaminu Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 21 kwietnia 2004 r. (Dz. U. L 127 z 29.4.2004, s. 108),
10. Zmian do regulaminu Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 12 października 2005 r. (Dz.U. L 298 z 15.11.2005, s. 1 oraz Dz.U. L 63 z 1.3.2007, s. 38 – sprostowanie),
11. Decyzji Rady 2006/956/WE, Euratom z dnia 18 grudnia 2006 r. zmieniającej regulamin Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich w odniesieniu do systemu językowego (Dz.U. L 386 z 29.12.2006, s. 45),
12. Zmian do regulaminu Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 12 czerwca 2008 r. (Dz. U. L 179 z 8.7.2008, s. 12),
13. Zmian do regulaminu Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 14 stycznia 2009 r. (Dz. U. L 24 z 28.1.2009, s. 9),
14. Decyzji Rady 2009/170/WE, Euratom z dnia 16 lutego 2009 r. zmieniającej regulamin Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich w odniesieniu do systemu językowego mającego zastosowanie do odwołań wniesionych od orzeczeń Sądu do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej (Dz.U. L 60 z 4.3.2009, s. 3),

15. Zmian do regulaminu Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 7 lipca 2009 r. (Dz. U. L 184 z 16.7.2009, s. 10),
16. Zmian do regulaminu Sądu z dnia 26 marca 2010 r. (Dz.U. L 92 z 13.4.2010, s. 14).

Niniejszy tekst skonsolidowany nie posiada mocy wiążącej. W związku z powyższym pominięto preambułę.

**WERSJA SKONSOLIDOWANA
REGULAMINU POSTĘPOWANIA PRZED SĄDEM**

Z dnia 2 maja 1991 r. ⁽¹⁾

STRESZCZENIE

	Strona
Przepis wstępny (art. 1)	41
Tytuł 1 – Organizacja Sądu	41
Rozdział 1 – Prezes i członkowie Sądu (art. 2 – 9)	41
Rozdział 2 – Tworzenie izb oraz wyznaczanie sędziów sprawozdawców i rzeczników generalnych (art. 10 – 19)	42
Rozdział 3 – Sekretariat	44
Sekcja 1 – Sekretarz (art. 20 – 27)	44
Sekcja 2 – Pozostałe służby (art. 28 – 30)	45
Rozdział 4 – Funkcjonowanie Sądu (art. 31 – 34)	45
Rozdział 5 – System językowy (art. 35 – 37)	46
Rozdział 6 – Prawa i obowiązki pełnomocników, doradców i adwokatów lub radców prawnych (art. 38 – 42)	47
Tytuł 2 – Postępowanie	48
Rozdział 1 – Procedura pisemna (art. 43 – 54)	48
Rozdział 2 – Procedura ustna (art. 55 – 63)	51
Rozdział 3 – Środki organizacji postępowania i środki dowodowe	52
Sekcja 1 – Środki organizacji postępowania (art. 64)	52
Sekcja 2 – Środki dowodowe (art. 65 – 67)	52
Sekcja 3 – Wzywianie i przesłuchiwanie świadków i biegłych (art. 68 – 76)	53
Rozdział 3a – Tryb przyspieszony (art. 76 a)	55
Rozdział 4 – Zawieszenie postępowania i stwierdzenie niewłaściwości przez Sąd (art. 77 – 80)	56
Rozdział 5 – Wyroki (art. 81 – 86)	56
Rozdział 6 – Koszty (art. 87 – 93)	57
Rozdział 7 – Pomoc w zakresie kosztów postępowania (art. 94 – 97)	58

⁽¹⁾ Dz.U. L 136 z 30.5.1991, s. 1 ze sprostowaniem w Dz.U. L 317 z 19.11.1991, s. 34, ze zmianami z dnia 15 września 1994 r. (Dz.U. L 249 z 24.9.1994, s. 17), z dnia 17 lutego 1995 r. (Dz.U. L 44 z 28.2.1995, s. 64), z dnia 6 lipca 1995 r. (Dz.U. L 172 z 22.7.1995, s. 3), z dnia 12 marca 1997 r. (Dz.U. L 103 z 19.4.1997, s. 6, ze sprostowaniem w Dz.U. L 351 z 23.12.1997, s. 72), z dnia 17 maja 1999 r. (Dz.U. L 135 z 29.5.1999, s. 92), z dnia 6 grudnia 2000 r. (Dz.U. L 322 z 19.12.2000, s. 4), z dnia 21 maja 2003 r. (Dz.U. L 147 z 14.6.2003, s. 22), z dnia 19 kwietnia 2004 r. (Dz.U. L 132 z 29.4.2004, s. 3), z dnia 21 kwietnia 2004 r. (Dz.U. L 127 z 29.4.2004, s. 108), z dnia 12 października 2005 r. (Dz.U. L 298 z 15.11.2005, s. 1 ze sprostowaniem w Dz.U. L 63 z 1.3.2007, s. 38), z dnia 18 grudnia 2006 r. (Dz.U. L 386 z 29.12.2006, s. 45), z dnia 12 czerwca 2008 r. (Dz.U. L 179 z 8.7.2008, s. 12), z dnia 14 stycznia 2009 r. (Dz.U. L 24 z 28.1.2009, s. 9), z dnia 16 lutego 2009 r. (Dz.U. L 60 z 4.3.2009, s. 3), z dnia 7 lipca 2009 r. (Dz.U. L 184 z 16.7.2009, s. 10) i z dnia 26 marca 2010 r. (Dz.U. L 92 z 13.4.2010, s. 14).

		Strona
Rozdział 8	– Cofnięcie skargi (art. 98 i 99)	59
Rozdział 9	– Doręczenia (art. 100)	60
Rozdział 10	– Terminy (art. 101 – 103)	60
Tytuł 3	– Procedury szczególne	61
Rozdział 1	– Zawieszenie wykonania aktu lub postępowania egzekucyjnego i inne środki tymczasowe (art. 104 – 110)	61
Rozdział 2	– Kwestie incydentalne (art. 111 – 114)	61
Rozdział 3	– Interwencja (art. 115 i 116)	62
Rozdział 4	– Wyroki Sądu wydane po uchyleniu jego orzeczenia i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania (art. 117 – 121)	63
Rozdział 4a	– Orzeczenia Sądu wydane po poddaniu jego orzeczenia wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania (art. 121a – 121d)	63
Rozdział 5	– Wyroki zaoczne i sprzeciwy (art. 122)	64
Rozdział 6	– Nadzwyczajne środki zaskarżenia	64
Sekcja 1	– Powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu (art. 123 i 124)	64
Sekcja 2	– Wznowienie postępowania (art. 125 – 128)	65
Sekcja 3	– Wykładnia wyroków (art. 129)	65
Tytuł 4	– Postępowanie w sprawach z zakresu własności intelektualnej (art. 130 – 136)	66
Tytuł 5	– Odwołania od orzeczeń Sądu do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej (art. 136a – 149)	68
Przepisy końcowe (art. 150 i 151)		70

PRZEPIS WSTĘPNY**Artykuł 1**

W niniejszym regulaminie:

- postanowienia Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wskazuje się przez podanie numeru danego artykułu tego traktatu i następującego po nim oznaczenia „TFUE”,
- postanowienia Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej wskazuje się przez podanie numeru artykułu i następującego po nim oznaczenia „TEWEA”,
- przez „statut” rozumie się Protokół w sprawie statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej,
- przez „porozumienie EOG” rozumie się Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Dla celów niniejszego regulaminu:

- przez „instytucję” lub „instytucje” rozumie się instytucje Unii oraz organy lub jednostki organizacyjne Unii ustanowione na mocy traktatów lub na mocy aktu przyjętego w celu ich wykonania, które mogą występować jako strony postępowania przed Sądem,
- przez „Urząd Nadzoru EFTA” rozumie się urząd nadzoru, o którym mowa w porozumieniu EOG.

TYTUŁ 1**ORGANIZACJA SĄDU****Rozdział 1****Artykuł 4****PREZES I CZŁONKOWIE SĄDU****§ 1****Artykuł 2****§ 1**

Każdy członek Sądu wykonuje głównie funkcję sędziego.

Przed podjęciem obowiązków sędziowie składają przed Trybunałem Sprawiedliwości następujące ślubowanie:

„Ślubuję obowiązki swe wykonywać bezstronnie i sumiennie; ślubuję utrzymać w tajemnicy treść obrad Sądu”.

Członkowie Sądu są dalej zwani „sędziami”.

§ 2**§ 2**

Każdy sędzia, z wyjątkiem prezesa, może w okolicznościach określonych w art. 17–19 pełnić w danej sprawie funkcję rzecznika generalnego.

Niezwłocznie po złożeniu ślubowania sędziowie podpisują oświadczenie, w którym uroczą się zobowiązuja się szanować, w trakcie pełnienia funkcji i po ich zakończeniu, obowiązki z nich wynikające, zwłaszcza uczciwości i roztropności przy obejmowaniu pewnych stanowisk lub przyjmowaniu pewnych korzyści po zakończeniu funkcji.

Przepisy niniejszego regulaminu dotyczące rzecznika generalnego mają zastosowanie tylko wówczas, gdy sędzia został wyznaczony do pełnienia funkcji rzecznika generalnego.

Artykuł 5**Artykuł 3**

Kadencja sędziego rozpoczyna się w dniu określonym w akcie mianowania. Jeżeli akt mianowania nie zawiera postanowień dotyczących daty rozpoczęcia kadencji, kadencja rozpoczyna się w dniu wydania aktu mianowania.

Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości ma rozstrzygnąć, po zasięgnięciu opinii Sądu, czy dany sędzia nie spełnia już wymaganych warunków lub nie czyni zadość obowiązkom wynikającym z jego urzędu, prezes Sądu wzywa zainteresowanego sędziego do przedstawienia swoich uwag na posiedzeniu niejawnym i pod nieobecność sekretarza.

Sąd uzasadnia swoją opinię.

Opinia stwierdzająca, że dany sędzia nie spełnia już wymaganych warunków lub nie czyni zadość obowiązkowi wynikającemu z jego urzędu, przyjmowana jest głosami większości sędziów Sądu. W takim przypadku informacje na temat rozkładu głosów w czasie głosowania są podawane do wiadomości Trybunału Sprawiedliwości.

Głosowanie jest tajne; zainteresowany sędzia nie uczestniczy w obradach.

Artykuł 6

Z wyjątkiem prezesa Sądu oraz prezesów izb pierwszeństwo wśród sędziów ustala się na podstawie starszeństwa służbowego.

W przypadku jednakowego starszeństwa służbowego o pierwszeństwie decyduje wiek.

Ustępujący sędziowie, którzy zostają ponownie mianowani, zachowują swoje dotychczasowe pierwszeństwo.

Artykuł 7

§ 1

Niezwłocznie po częściowym odnowieniu składu sędziowskiego, określonym w art. 254 TFUE, sędziowie wybierają spośród siebie, na okres trzech lat, prezesa Sądu.

§ 2

Jeżeli stanowisko prezesa Sądu zostanie zwolnione przed upływem kadencji, Sąd wybiera jego następcę na okres pozostający do zakończenia kadencji.

§ 3

Wybory określone w niniejszym artykule przeprowadza się w drodze tajnego głosowania. Wybrany zostaje sędzia, który uzyska ponad połowę głosów sędziów wchodzących w skład Sądu. Jeżeli żaden sędzia nie uzyska takiej większości, przeprowadza się dalsze tury głosowania aż do uzyskania takiej większości.

Artykuł 8

Prezes Sądu kieruje pracami i administracją Sądu, a także przewodniczy posiedzeniom i obradom.

Prezes Sądu przewodniczy wielkiej izbie.

Jeżeli prezes Sądu zostanie przydzielony do izby złożonej z trzech lub pięciu sędziów, przewodniczy on tej izbie.

Artykuł 9

Jeżeli prezes Sądu jest nieobecny lub nie może uczestniczyć w obradach albo jeżeli stanowisko prezesa pozostaje nieobsadzone, obowiązki prezesa wykonuje jeden z prezesów izb, zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym w art. 6.

Jeżeli w tym samym czasie prezes Sądu i prezesi izb są nieobecni lub nie mogą uczestniczyć w obradach, lub ich stanowiska pozostają w tym samym czasie nieobsadzone, obowiązki prezesa wykonuje jeden z pozostałych sędziów, zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym w art. 6.

Rozdział 2

TWORZENIE IZB ORAZ WYZNACZANIE SĘDZIÓW SPRAWOZDAWCÓW I RZECZNIKÓW GENERALNYCH

Artykuł 10

§ 1

Sąd powołuje izby złożone z trzech i z pięciu sędziów oraz wielką izbę składającą się z trzynastu sędziów i decyduje o przydzieleniu sędziów do poszczególnych izb.

§ 2

Decyzja podjęta zgodnie z niniejszym artykułem podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 11

§ 1

Sprawy wniesione do Sądu są rozpoznawane przez izby złożone zgodnie z art. 10 z trzech lub z pięciu sędziów.

Sprawy mogą być rozpoznawane przez pełny skład Sądu lub przez wielką izbę w przypadkach określonych w art. 14, 51, 106, 118, 124, 127 oraz 129.

Sprawy mogą być rozpoznawane przez Sąd w składzie jednego sędziego, jeżeli są mu przekazywane w przypadkach określonych w art. 14 i 51 lub przydzielane na podstawie art. 124, art. 127 § 1 oraz art. 129 § 2.

§ 2

W odniesieniu do spraw przydzielonych lub przekazanych izbie określenie „Sąd” użyte w niniejszym regulaminie oznacza tę izbę. W odniesieniu do spraw przekazanych lub przydzielonych Sądowi w składzie jednego sędziego określenie „Sąd” użyte w niniejszym regulaminie oznacza tego sędziego.

Artykuł 12

Sąd ustala kryteria, zgodnie z którymi sprawy są rozdzielane między izby.

Decyzja ta podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 13

§ 1

Niezwłocznie po wniesieniu skargi prezes Sądu przydziela sprawę jednej z izb.

§ 2

Prezes izby proponuje prezesowi Sądu, w odniesieniu do każdej sprawy przydzielonej izbie, wyznaczenie sędziego sprawozdawcy; decyzja należy do prezesa Sądu.

Artykuł 14

§ 1

Jeżeli jest to uzasadnione zawiloscią prawną, znaczeniem sprawy lub szczególnymi okolicznościami, sprawa może zostać przekazana pełnemu składowi Sądu, wielkiej izbie lub izbie składającej się z innej liczby sędziów.

§ 2

1. Sprawy wymienione poniżej, przydzielone izbie złożonej z trzech sędziów, mogą być rozpoznane przez sędziego sprawozdawcę orzekającego w składzie jednego sędziego w braku zawilosci kwestii prawnych i w braku złożoności stanu faktycznego, w razie niewielkiego znaczenia sprawy i w braku innych szczególnych okoliczności oraz jeżeli sprawy te zostały przekazane na warunkach określonych w art. 51:

- a) sprawy wniesione na podstawie art. 270 TFUE;
- b) sprawy wniesione na podstawie art. 263 akapit czwarty, art. 265 akapit trzeci i art. 268 TFUE, w których podnoszone są jedynie kwestie już wyjaśnione w utrwalonym orzecznictwie lub należące do ciągu spraw mających ten sam przedmiot, z których jedna została wcześniej prawomocnie rozstrzygnięta;
- c) sprawy wniesione na podstawie art. 272 TFUE.

2. Niedopuszczalne jest przekazanie Sądowi w składzie jednego sędziego spraw:

- a) w których podniesiono kwestie legalności aktów o zasięgu ogólnym;
- b) dotyczących zastosowania przepisów:
  - z zakresu konkurencji i kontroli koncentracji,
  - odnoszących się do pomocy udzielanej przez państwa,
  - odnoszących się do handlowych środków ochronnych,
  - odnoszących się do wspólnej organizacji rynków rolnych, z wyjątkiem spraw należących do serii spraw mających ten sam przedmiot, z których jedna została wcześniej prawomocnie rozstrzygnięta;
- c) wymienionych w art. 130 § 1.

3. Sąd w składzie jednego sędziego zwraca sprawę izbie, jeżeli stwierdzi, że przyczyny uzasadniające przekazanie sprawy ustały.

§ 3

Decyzje o zwrocie i przekazaniu spraw, o których mowa w § § 1 i 2, wydaje się na warunkach określonych w art. 51.

Artykuł 15

§ 1

Sędziowie wybierają spośród siebie, na podstawie przepisów art. 7 § 3, prezesów izb, które składają się z trzech i z pięciu sędziów.

§ 2

Prezesi izb złożonych z pięciu sędziów wybierani są na okres trzech lat. Ich kadencja może być jednokrotnie odnowiona.

Wybór prezesów izb złożonych z pięciu sędziów następuje niezwłocznie po wyborze prezesa Sądu, przewidzianym w art. 7 § 1.

§ 3

Prezesi izb złożonych z trzech sędziów wybierani są na czas określony.

§ 4

Jeżeli stanowisko prezesa izby zostanie zwolnione przed upływem kadencji, wybiera się jego następcę na okres pozostający do zakończenia kadencji.

§ 5

Wyniki tych wyborów są publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 16

W odniesieniu do spraw przydzielonych lub przekazanych izbom uprawnienia prezesa wykonuje prezes izby.

W odniesieniu do spraw przekazanych lub przydzielonych Sądowi w składzie jednego sędziego uprawnienia prezesa, z wyjątkiem określonych w art. 105 i 106, wykonuje ten sędzia.

Artykuł 17

Sąd w pełnym składzie jest wspierany przez rzecznika generalnego wyznaczonego przez prezesa Sądu.

Artykuł 18

Sąd w składzie izby może być wspierany przez rzecznika generalnego, jeżeli uzna, że wymaga tego zawilosc prawną lub skomplikowany stan faktyczny sprawy.

Artykuł 19

Decyzję o wyznaczeniu rzecznika generalnego w określonej sprawie podejmuje Sąd w pełnym składzie, na wniosek izby, której ta sprawa została przydzielona lub przekazana.

Prezes Sądu wyznacza sędziego, który będzie pełnił funkcję rzecznika generalnego w tej sprawie.

Rozdział 3

SEKRETARIAT

Sekcja 1 – Sekretarz

Artykuł 20

§ 1

Sąd mianuje sekretarza.

Dwa tygodnie przed wyznaczoną datą mianowania prezes Sądu zawiadamia sędziów o kandydaturach zgłoszonych na urząd sekretarza.

§ 2

Zgłoszenie kandydatury powinno zawierać pełne dane o wieku kandydata, jego obywatelstwie, tytułach i stopniach zawodowych i naukowych, znajomości języków, obecnych i wcześniej wykonywanych zajęciach oraz o ewentualnym doświadczeniu sądowym i międzynarodowym.

§ 3

Mianowania dokonuje się zgodnie z procedurą określoną w art. 7 § 3.

§ 4

Sekretarz zostaje mianowany na okres sześciu lat. Może on zostać mianowany ponownie.

§ 5

Przed podjęciem obowiązków sekretarz składa przed Sądem ślubowanie zgodnie z art. 4.

§ 6

Sekretarz może być zwolniony z funkcji tylko wówczas, gdy nie spełnia już wymaganych warunków lub nie czyni zadość obowiązkowi wynikającym z jego urzędu; Sąd podejmuje decyzję po uprzednim umożliwieniu sekretarzowi złożenia wyjaśnień.

§ 7

Jeżeli stanowisko sekretarza zostanie zwolnione przed upływem kadencji, Sąd mianuje nowego sekretarza na okres sześciu lat.

Artykuł 21

Sąd może, zgodnie z procedurą przewidzianą w odniesieniu do sekretarza, mianować jednego lub więcej zastępców sekretarza, których zadaniem jest wspieranie sekretarza oraz zastępowanie go w zakresie przewidzianym w instrukcjach dla sekretarza, o których mowa w art. 23.

Artykuł 22

Jeżeli odpowiednio sekretarz i jego zastępcy są nieobecni, nie mogą uczestniczyć w obradach albo ich stanowiska pozostają nieobsadzone, prezes Sądu wyznacza urzędników lub innych pracowników do wykonywania zadań sekretarza.

Artykuł 23

Instrukcje dla sekretarza opracowuje Sąd na wniosek prezesa Sądu.

Artykuł 24

§ 1

Sekretariat, pod nadzorem sekretarza, prowadzi rejestr, do którego wpisuje się, według kolejności wpływu, wszystkie pisma procesowe i dokumenty do nich załączone.

§ 2

Wzmiankę o wpisie dokumentu do rejestru sekretarz umieszcza na jego oryginale, a na wniosek strony także na przedstawionych w tym celu odpisach.

§ 3

Wpisy do rejestru i wzmianki przewidziane w poprzednim paragrafie są dokumentami urzędowymi.

§ 4

Zasady prowadzenia rejestru są określone w instrukcjach dla sekretarza, o których mowa w art. 23.

§ 5

Osoby zainteresowane mogą przeglądać rejestr w sekretariacie i otrzymywać odpisy lub wyciągi z rejestru za opłatą w wysokości ustalonej przez Sąd na wniosek sekretarza.

Każda strona postępowania może, za ustaloną opłatą, uzyskać odpisy pism procesowych oraz uwierzytelnione odpisy postanowień i wyroków.

§ 6

W *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ogłasza się datę wpływu skargi wszczynającej postępowanie, nazwiska lub nazwę oraz miejsce zamieszkania lub siedzibę stron, przedmiot sporu, żądania oraz zwięzłe przedstawienie zarzutów i głównych argumentów na poparcie skargi.

§ 7

Jeżeli Rada lub Komisja Europejska nie są stroną w sprawie, Sąd przesyła im odpisy skargi oraz odpowiedzi na nią bez załączników do nich, umożliwiając im stwierdzenie, czy w sprawie powołano się, na podstawie art. 277 TFUE, na niemożność stosowania jednego z ich aktów. Odpisy skargi i odpowiedzi na skargę przesyłane są także, w ten sam sposób, do Parlamentu Europejskiego, w celu umożliwienia mu stwierdzenia, czy w sprawie powołano się, na podstawie art. 277 TFUE, na niemożność stosowania aktu przyjętego wspólnie przez tę instytucję i Radę.

Artykuł 25

§ 1

Z upoważnienia prezesa sekretarz przyjmuje i przekazuje dokumenty, sprawuje nad nimi pieczęć oraz dokonuje doręczeń przewidzianych w niniejszym regulaminie.

§ 2

Sekretarz wspiera Sąd, prezesa i sędziów we wszystkich czynnościach urzędowych.

Artykuł 26

Sekretarz strzeże pieczęci. Odpowiada on za archiwum i publikację Sądu.

Artykuł 27

Z zastrzeżeniem przepisów art. 5 i 33 sekretarz uczestniczy w posiedzeniach Sądu.

Sekcja 2 – Pozostałe służby

Artykuł 28

Urzednicy i inni pracownicy, których zadaniem jest bezpośrednie wspieranie prezesa, sędziów i sekretarza, są mianowani zgodnie z regulaminem pracowniczym. Odpowiadają oni przed sekretarzem, działającym z upoważnienia prezesa Sądu.

Artykuł 29

Urzednicy i inni pracownicy, o których mowa w art. 28, składają przed prezesem Sądu i w obecności sekretarza ślubowanie określone w art. 20 § 2 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości.

Artykuł 30

Za administrację Sądu, prowadzenie jego spraw finansowych oraz księgowość odpowiada sekretarz, działający z upoważnienia prezesa Sądu i z pomocą służb Trybunału Sprawiedliwości.

Rozdział 4

FUNKCJONOWANIE SĄDU

Artykuł 31

§ 1

Daty i godziny posiedzeń Sądu ustala prezes.

§ 2

Sąd może zdecydować o odbyciu jednego lub więcej określonych posiedzeń w miejscu innym niż to, w którym znajduje się siedziba Sądu.

Artykuł 32

§ 1

Jeżeli z powodu nieobecności lub niemożności uczestniczenia w obradach sędziowie są obecni w liczbie parzystej, sędzia najmłodszy rangą w rozumieniu art. 6 nie uczestniczy w naradzie, chyba że jest on sędzią sprawozdawcą. W takim przypadku nie uczestniczy sędzia kolejno najmłodszy rangą.

Jeżeli po wyznaczeniu rzecznika generalnego na podstawie art. 17 w Sądzie w pełnym składzie sędziowie są obecni w liczbie parzystej, prezes Sądu, przed posiedzeniem i zgodnie z kolejnością ustanowioną uprzednio przez Sąd oraz opublikowaną w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, wyznacza sędziego, który nie weźmie udziału w rozstrzygnięciu sprawy.

§ 2

Jeśli po zwołaniu posiedzenia pełnego składu stwierdza się brak kworum, prezes Sądu odracza posiedzenie do czasu zebrania kworum.

§ 3

Jeżeli w izbie złożonej z trzech lub z pięciu sędziów brak jest kworum trzech sędziów, prezes izby zawiadamia o tym prezesa Sądu, który wyznacza innego sędziego w celu uzupełnienia składu izby.

W odniesieniu do wielkiej izby kworum stanowi dziewięciu sędziów. W braku kworum prezes Sądu wyznacza innego sędziego w celu uzupełnienia składu izby.

Jeżeli z powodu nieobecności sędziego lub niemożności uczestniczenia przez niego w obradach, która wystąpiła przed datą otwarcia procedury ustnej, w wielkiej izbie lub izbie złożonej z pięciu sędziów brak jest liczby sędziów określonej w art. 10 § 1, prezes Sądu uzupełnia jej przewidziany skład, wyznaczając sędziego.

§ 4

Jeżeli w izbie złożonej z trzech lub z pięciu sędziów liczba sędziów przydzielonych do danej izby jest większa niż

odpowiednio trzech lub pięciu sędziów, prezes izby wyznacza sędziów, którzy biorą udział w rozstrzygnięciu sprawy.

§ 5

Jeżeli sędzia, któremu sprawa została przekazana lub przydzielona do rozpoznania w składzie jednego sędziego, jest nieobecny lub nie może uczestniczyć w obradach, prezes Sądu wyznacza na jego miejsce innego sędziego.

Artykuł 33

§ 1

Narady Sądu są niejawne.

§ 2

W naradzie uczestniczą jedynie sędziowie, którzy brali udział w procedurze ustnej.

§ 3

Każdy z sędziów uczestniczących w naradzie wyraża swoje zdanie i uzasadnia je.

§ 4

Na żądanie sędziego każda kwestia przed poddaniem jej pod głosowanie podlega sformułowaniu w wybranym przez niego języku i podaniu do wiadomości pozostałych sędziów w formie pisemnej.

§ 5

Wnioski przyjęte przez większość sędziów w wyniku ostatecznej dyskusji stanowią podstawę rozstrzygnięcia Sądu. Głosy oddaje się w porządku odwrotnym do określonego w art. 6.

§ 6

W razie rozbieżności co do przedmiotu, brzmienia i kolejności rozstrzyganych kwestii lub co do wykładni głosowania rozstrzyga Sąd.

§ 7

Jeżeli przedmiotem obrad Sądu są kwestie związane z jego wewnętrzną administracją, bierze w nich udział sekretarz, o ile Sąd nie postanowi inaczej.

§ 8

Obradując pod nieobecność sekretarza, Sąd poleca, w razie konieczności, sporządzenie protokołu sędziemu najmłodszemu rangą w rozumieniu art. 6. Protokół podpisuje prezes i ten sędzia.

Artykuł 34

§ 1

Z zastrzeżeniem szczególnej decyzji Sądu ustanawia się następujące wakacje sądowe:

- od dnia 18 grudnia do dnia 10 stycznia,
- od niedzieli przed Wielkanocą do drugiej niedzieli po Wielkanocy,
- od dnia 15 lipca do dnia 15 września.

Podczas wakacji sądowych obowiązki prezesa w siedzibie Sądu wykonywane są bądź przez prezesa w porozumieniu z sekretarzem, bądź przez prezesa jednej z izb albo innego sędziego wskazanego przez prezesa do jego zastąpienia.

§ 2

W nagłych wypadkach prezes może zwołać sędziów podczas wakacji sądowych.

§ 3

Sąd przestrzega świąt urzędowych obowiązujących w miejscu, w którym ma on swoją siedzibę.

§ 4

W uzasadnionych przypadkach Sąd może przyznać sędziom urlopy.

Rozdział 5

SYSTEM JĘZYKOWY

Artykuł 35

§ 1

Językami postępowania są angielski, bułgarski, czeski, duński, estoński, fiński, francuski, grecki, hiszpański, irlandzki, litewski, łotewski, maltański, niderlandzki, niemiecki, polski, portugalski, rumuński, słowacki, słoweński, szwedzki, węgierski oraz włoski.

§ 2

Język postępowania wybiera skarżący, z zastrzeżeniem następujących przepisów:

- a) jeżeli pozwanym jest państwo członkowskie albo osoba fizyczna lub prawna mająca przynależność państwa członkowskiego, językiem postępowania jest język urzędowy tego państwa; jeżeli dane państwo ma więcej niż jeden język urzędowy, skarżący może wybrać jeden z nich;

- b) na wspólny wniosek stron może być dopuszczony w całym postępowaniu lub w jego części jeden z innych języków określonych w § 1 niniejszego artykułu;
- c) na wniosek jednej ze stron i po wysłuchaniu strony przeciwnej oraz rzecznika generalnego może być dopuszczony, na zasadzie wyjątku od przepisu lit. b), jako język postępowania, w całym postępowaniu lub w jego części, jeden z innych języków określonych w § 1; wniosek taki nie może zostać złożony przez instytucję.

Decyzje w przedmiocie wniosków, o których mowa powyżej, może podjąć prezes; może on – a jeżeli ma zamiar przychylić się do wniosku bez zgody wszystkich stron, jest obowiązany – przekazać wniosek Sądowi.

§ 3

Języka postępowania używa się w szczególności w wystąpieniach ustnych stron i w pismach procesowych, włączając w to załączniki, w protokołach oraz w orzeczeniach Sądu.

Do każdego przedstawionego lub załączonego dokumentu, zredagowanego w innym języku niż język postępowania, załącza się jego przekład na język postępowania.

W przypadku obszernych dokumentów wymagane przekłady mogą być ograniczone do wyciągów. Sąd może jednak, z urzędu lub na wniosek strony, w każdym czasie zażądać pełniejszego lub całościowego przekładu.

Na zasadzie odstępstwa od powyższych przepisów państwo członkowskie może używać swojego języka urzędowego w razie wstąpienia w charakterze interwenienta do sprawy zawisłej przed Sądem. Przepis niniejszy stosuje się zarówno do dokumentów pisemnych, jak i oświadczeń ustnych. Sekretarz zapewnia dokonanie ich przekładu na język postępowania.

Państwom będącym stronami porozumienia EOG, innym niż państwa członkowskie, jak również Urzędowi Nadzoru EFTA, może być przyznane prawo do używania jednego z języków wymienionych w § 1, innego niż język postępowania, w razie wstąpienia w charakterze interwenienta do sprawy zawisłej przed Sądem. Dotyczy to zarówno dokumentów pisemnych, jak i oświadczeń ustnych. Sekretarz zapewnia dokonanie ich przekładu na język postępowania.

§ 4

Jeżeli świadek lub biegły oświadczy, iż nie jest w stanie właściwie wyrazić się w jednym z języków określonych w § 1 niniejszego artykułu, Sąd zezwala mu na wypowiedź w innym języku. Sekretarz zapewnia dokonanie jej przekładu na język postępowania.

§ 5

Prezes Sądu przy kierowaniu obradami, sędzia sprawozdawca w sprawozdaniu wstępnym i w sprawozdaniu na rozprawę, sędziowie i rzecznik generalny przy zadawaniu pytań oraz rzecznik generalny przy przedstawianiu swojej opinii mogą używać języków określonych w § 1 niniejszego artykułu, innych niż język postępowania. Sekretarz zapewnia dokonanie przekładu na język postępowania.

Artykuł 36

§ 1

Sekretarz, na wniosek sędziego, rzecznika generalnego lub strony, zapewnia przekład na język wybrany przez nich spośród języków określonych w art. 35 § 1 tego, co zostało napisane lub powiedziane w toku postępowania przed Sądem.

§ 2

Publikacje Sądu są wydawane w językach określonych w art. 1 rozporządzenia Rady nr 1.

Artykuł 37

Teksty zredagowane w języku postępowania lub, w stosownym przypadku, w innym języku dopuszczonym na podstawie art. 35 stanowią teksty autentyczne.

Rozdział 6

PRAWA I OBOWIĄZKI PEŁNOMOCNIKÓW, DORADCÓW I ADWOKATÓW LUB RADCÓW PRAWNYCH

Artykuł 38

§ 1

Pełnomocnicy, doradcy i adwokaci lub radcowie prawni występujący przed Sądem lub przed innym organem sądowym, do którego Sąd zwrócił się o pomoc prawną, korzystają z immunitetu obejmującego wypowiedzi ustne i pisemne odnoszące się do sprawy lub do stron.

§ 2

Pełnomocnicy, doradcy i adwokaci lub radcowie prawni korzystają ponadto z następujących przywilejów i ułatwień:

- pisma i dokumenty dotyczące postępowania nie podlegają przeszukaniu ani zajęciu. W razie zakwestionowania takich pism lub dokumentów funkcjonariusze służb celnych lub policji mogą je zapieczętować; podlegają one niezwłocznie przekazaniu do Sądu i zbadaniu w obecności sekretarza oraz osoby zainteresowanej;
- pełnomocnicy, doradcy i adwokaci lub radcowie prawni mają prawo do otrzymania waluty obcej niezbędnej do wykonywania ich obowiązków;
- pełnomocnicy, doradcy i adwokaci lub radcowie prawni korzystają ze swobody podróżowania przy wykonywaniu swoich obowiązków.

Artykuł 39

Korzystanie z przywilejów, immunitetów i ułatwień określonych w artykule poprzedzającym wymaga przedstawienia następujących dowodów umocowania:

- w przypadku pełnomocników – dokumentu urzędowego wystawionego przez ich mocodawcę, którego odpis niezwłocznie przekazywany jest sekretarzowi;
- w przypadku doradców i adwokatów lub radców prawnych – zaświadczenia podpisanego przez sekretarza. Ważność tego zaświadczenia jest ograniczona do określonego

okresu, który może być przedłużony lub skrócony w zależności od czasu trwania postępowania.

Artykuł 40

Przywileje, immunitety i ułatwienia określone w art. 38 przyznaje się wyłącznie w celu zapewnienia właściwego przeprowadzenia postępowania.

Sąd może uchylić immunitet, jeżeli uzna, że nie przeszkodzi to we właściwym przeprowadzeniu postępowania.

Artykuł 41

§ 1

Sąd, jeżeli uzna, że zachowanie doradcy, adwokata lub radcy prawnego przed Sądem lub w stosunku do prezesa, sędziego lub sekretarza godzi w powagę Sądu lub jest niezgodne z wymogami prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości, lub że doradca, adwokat lub radca prawny wykorzystuje swoje uprawnienia niezgodnie z ich celem, informuje o tym zainteresowanego. Sąd może poinformować o tym właściwe organy, którym podlega zainteresowany; kopia pisma skierowanego do tych organów przekazywana jest zainteresowanemu.

Z tych samych powodów Sąd może w każdym czasie, po wysłuchaniu zainteresowanego, na podstawie postanowienia wykluczyć go z postępowania. Postanowienie to podlega natychmiastowemu wykonaniu.

§ 2

Jeżeli doradca, adwokat lub radca prawny zostaje wykluczony z postępowania, zostaje ono zawieszane aż do upływu terminu ustalonego przez prezesa w celu umożliwienia stronie wyznaczenia innego doradcy albo adwokata lub radcy prawnego.

§ 3

Orzeczenia wydane na podstawie niniejszego artykułu mogą zostać uchylone.

Artykuł 42

Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się do nauczycieli akademickich, którzy zgodnie z art. 19 statutu mają prawo reprezentowania stron przed Sądem.

TYTUŁ 2

POSTĘPOWANIE

Rozdział 1

§ 4

PROCEDURA PISEMNA

Artykuł 43

§ 1

Oryginał każdego pisma procesowego podpisuje pełnomocnik albo adwokat lub radca prawny strony.

Do każdego pisma procesowego załącza się zbiór dokumentów, powołanych w tym piśmie oraz ich spis.

§ 5

Pismo procesowe, wraz ze wszystkimi powołanymi w nim załącznikami, wnosi się razem z pięcioma odpisami przeznaczonymi dla Sądu i dodatkowym odpisem dla pozostałych stron postępowania. Odpisy uwierzytelnia strona je składająca.

Jeżeli do pisma procesowego jest załączony, ze względu na obszerność danego dokumentu, tylko wyciąg z niego, cały dokument albo jego kompletny odpis składa się w sekretariacie.

§ 6

§ 2

Institucje przedkładają dodatkowo, w terminie określonym przez Sąd, przekłady wszystkich pism procesowych na inne języki określone w art. 1 rozporządzenia Rady nr 1. Stosuje się ostatni akapit § 1 niniejszego artykułu.

Bez uszczerbku dla przepisów § § 1–5 data wpływu do sekretariatu, za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji dostępnego w Sądzie, kopii podpisanego oryginału pisma procesowego wraz ze spisem dokumentów, o którym mowa w § 4, jest dla celów zachowania terminów procesowych datą wpływu, o ile podpisany oryginał pisma procesowego wraz z załącznikami i odpisami określonymi w § 1 akapit drugi zostanie złożony w sekretariacie nie później niż dziesięć dni po tej dacie. Artykuł 102 § 2 nie stosuje się do tego dziesięciodniowego terminu.

§ 3

§ 7

Pisma procesowe są opatrzone datą. Przy obliczaniu terminów procesowych uwzględnia się wyłącznie datę wpływu danego pisma do sekretariatu Sądu.

Bez uszczerbku dla przepisów § 1 akapit pierwszy oraz § § 2–5 Sąd może w drodze decyzji określić warunki, w których dokument procesowy przekazany do sekretariatu drogą elek-

troniczną jest uznawany za oryginał tego dokumentu. Decyzja ta jest publikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 44

§ 1

Skarga określona w art. 21 statutu powinna zawierać:

- a) nazwisko albo nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę skarżącego;
- b) oznaczenie strony, przeciwko której wnoszona jest skarga;
- c) przedmiot sporu oraz zwięzłe przedstawienie powołanych zarzutów;
- d) żądania skarżącego;
- e) w stosownym przypadku wnioski dowodowe.

§ 2

Dla celów postępowania skarga powinna wskazywać adres do doręczeń w miejscu, w którym ma siedzibę Sąd, oraz nazwisko osoby, która została upoważniona i wyraziła zgodę na odbieranie doręczanych pism.

Oprócz lub zamiast wskazania adresu do doręczeń określonego w akapicie pierwszym skarga może zawierać wskazanie, że adwokat lub radca prawny, lub pełnomocnik wyraża zgodę na doręczanie mu pism za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji.

Jeżeli skarga nie spełnia wymagań określonych w akapicie pierwszym i drugim, wszelkie doręczenia dla tej strony związane z postępowaniem będą do czasu usunięcia braków dokonywane listem poleconym adresowanym do jej pełnomocnika albo adwokata lub radcy prawnego. W drodze odstępstwa od przepisów art. 100 § 1 doręczenia uważa się za właściwie dokonane z chwilą złożenia listu poleconego w urządzenie pocztowym w miejscu, w którym znajduje się siedziba Sądu.

§ 3

Adwokat lub radca prawny działający jako doradca lub przedstawiciel strony składa w sekretariacie dokument poświadczający, iż jest on uprawniony do występowania przed sądami jednego z państw członkowskich lub innego państwa będącego stroną porozumienia EOG.

§ 4

W stosownym przypadku do skargi załącza się dokumenty określone w art. 21 akapit drugi statutu.

§ 5

Jeżeli skarżącym jest osoba prawna prawa prywatnego, do skargi dołącza się:

- a) statut lub aktualny wyciąg z rejestru przedsiębiorstw albo aktualny wyciąg z rejestru stowarzyszeń, albo inny dowód posiadania osobowości prawnej;
- b) dowód, iż pełnomocnictwo udzielone adwokatowi lub radcy prawnemu zostało udzielone przez osobę do tego uprawnioną.

§ 5a

Do skargi wniesionej zgodnie z art. 272 TFUE na mocy klauzuli arbitrażowej umieszczonej w umowie prawa publicznego lub prywatnego zawartej przez Unię lub w jej imieniu załącza się egzemplarz umowy zawierającej taką klauzulę.

§ 6

Jeżeli skarga nie spełnia wymagań wymienionych w § § 3–5 niniejszego artykułu, sekretarz wyznacza rozsądny termin na jej poprawienie lub uzupełnienie poprzez dołączenie jednego z wyżej wymienionych dokumentów. Jeżeli skarżący nie poprawi lub nie uzupełni skargi w wyznaczonym terminie, Sąd decyduje, czy niespełnienie tych wymagań pociąga za sobą niedopuszczalność skargi.

Artykuł 45

Skargę doręcza się pozwanemu. W przypadku określonym w § 6 poprzedniego artykułu skargę doręcza się po jej poprawieniu lub uzupełnieniu, lub po uznaniu jej przez Sąd za dopuszczalną, mimo niespełnienia wymagań formalnych, określonych w artykule poprzednim.

Artykuł 46

§ 1

W terminie dwóch miesięcy od doręczenia skargi pozwany przedstawia odpowiedź na skargę zawierającą:

- a) nazwisko albo nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę pozwanego;
- b) uzasadnienie faktyczne i prawne;
- c) żądania pozwanego;
- d) wskazanie środków dowodowych.

Przepisy art. 44 § § 2–5 stosuje się odpowiednio.

§ 2

W sporach między Unią i jej pracownikami do odpowiedzi na skargę załącza się zażalenie w rozumieniu art. 90 ust. 2 regulaminu pracowniczego urzędników oraz decyzję w sprawie

jego oddalenia wraz ze wskazaniem dat, w których zażalenie zostało wniesione, a decyzja podana do wiadomości.

§ 3

Termin określony w § 1 niniejszego artykułu może w wyjątkowych okolicznościach zostać przedłużony przez prezesa na uzasadniony wniosek pozwanego.

Artykuł 47

§ 1

Skarga i odpowiedź na skargę mogą zostać uzupełnione repliką skarżącego oraz dupliką pozwanego, chyba że Sąd, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, zdecyduje, że druga wymiana pism procesowych nie jest konieczna ze względu na to, że akta sprawy są na tyle kompletne, że bliższe przedstawienie zarzutów i argumentów stron jest możliwe w toku procedury ustnej. Jednakże Sąd może zezwolić stronom na uzupełnienie akt, jeżeli skarżący wystąpi z uzasadnionym wnioskiem w tej sprawie w terminie dwóch tygodni od doręczenia tej decyzji.

§ 2

Terminy do wnoszenia tych pism procesowych ustala prezes.

Artykuł 48

§ 1

Strony mogą wskazać nowe dowody na poparcie swojej argumentacji w replice i w duplice, uzasadniając opóźnienie w ich wskazaniu.

§ 2

Nie można podnosić nowych zarzutów w toku postępowania, chyba że ich podstawą są okoliczności prawne i faktyczne ujawnione dopiero w toku postępowania.

Jeżeli w toku postępowania jedna ze stron podniesie nowe zarzuty, o których mowa w poprzednim akapicie, prezes może, także po upływie zwykłych terminów procesowych, na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy oraz po wysłuchaniu rzecznika generalnego, wyznaczyć stronie przeciwnej termin na ustosunkowanie się do tych zarzutów.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie dopuszczalności zarzutu następuje w wyroku kończącym postępowanie w sprawie.

Artykuł 49

Na każdym etapie postępowania Sąd może, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, zdecydować o każdym środku organizacji postępowania lub środku dowodowym, o których mowa w art. 64 i 65, lub o powtórzeniu lub rozszerzeniu każdej czynności dowodowej.

Artykuł 50

§ 1

Prezes może w każdym czasie, po wysłuchaniu stron i rzecznika generalnego, zarządzić połączenie dwóch lub więcej spraw

dotyczących tego samego przedmiotu sporu, ze względu na istniejące między nimi powiązanie, do łącznego rozpoznania w procedurze pisemnej lub ustnej albo do wydania wyroku kończącego postępowanie w sprawie. Sprawy mogą zostać później rozłączone. Decyzję w tej sprawie prezes może przekazać Sądowi.

§ 2

Pełnomocnicy, doradcy, adwokaci lub radcowie prawni wszystkich stron spraw połączonych, w tym interwenientów, mogą zapoznać się w sekretariacie z dokumentami procesowymi doręczonymi stronom pozostałych spraw. Na wniosek strony prezes może jednak, nie uchybiając art. 67 § 3 niniejszego regulaminu, wyłączyć możliwość zapoznania się z dokumentami tajnymi lub poufnymi.

Artykuł 51

§ 1

W przypadkach określonych w art. 14 § 1 izba rozpatrująca daną sprawę lub prezes Sądu może, na każdym etapie postępowania, z urzędu lub na wniosek jednej ze stron, zaproponować Sądowi w pełnym składzie przekazanie sprawy pełnemu składowi Sądu, wielkiej izbie lub izbie złożonej z innej liczby sędziów. W przedmiocie przekazania sprawy składowi orzekającemu złożonemu z większej liczby sędziów Sąd decyduje w pełnym składzie, po wysłuchaniu rzecznika generalnego.

Sprawa rozstrzygana jest przez izbę złożoną z co najmniej pięciu sędziów, jeżeli zażąda tego państwo członkowskie lub instytucja Unii będące stroną postępowania.

§ 2

Postanowienie o przydzieleniu sprawy Sądowi w składzie jednego sędziego, w przypadkach określonych w art. 14 § 2, zapada jednomyślnie po wysłuchaniu stron przez izbę w składzie trzech sędziów, przed którą sprawa zawisła.

Jeżeli państwo członkowskie lub instytucja Unii, będące stroną postępowania, sprzeciwiają się rozpoznaniu sprawy przez Sąd w składzie jednego sędziego, sprawa pozostaje w izbie lub zostaje przekazana do izby, w skład której wchodzi sędzia sprawozdawca.

Artykuł 52

§ 1

Nie uchybiając przepisom artykułu 49, prezes ustala datę przedstawienia Sądowi przez sędziego sprawozdawcę wstępnego sprawozdania, w zależności od sprawy:

- a) po wniesieniu dupliki;
- b) po bezskutecznym upływie terminu na wniesienie repliki lub dupliki, określonego zgodnie z art. 47 § 2;

- c) po złożeniu przez stronę oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia repliki lub dupliku;
- d) po wydaniu przez Sąd postanowienia, że nie ma potrzeby uzupełniania skargi i odpowiedzi na skargę przez replikę i duplikę, zgodnie z art. 47 § 1;
- e) po wydaniu przez Sąd postanowienia, że sprawa podlega rozpoznaniu w trybie przyspieszonym, zgodnie z art. 76a § 1.

§ 2

Sprawozdanie wstępne zawiera zalecenia w przedmiocie zastosowania środków organizacji postępowania lub środków dowodowych oraz ewentualnego przekazania sprawy pełnemu składowi Sądu, wielkiej izbie lub izbie Sądu złożonej z innej liczby sędziów.

Sąd, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyduje o proponowanych przez sędziego sprawozdawcę czynnościach.

Artykuł 53

Jeżeli Sąd decyduje o otwarciu procedury ustnej z pominięciem środków organizacji postępowania i środków dowodowych, prezes wyznacza termin jej otwarcia.

Artykuł 54

Nie uchybiając możliwości podejmowania w toku procedury ustnej środków organizacji postępowania lub środków dowodowych, jeżeli w trakcie procedury pisemnej środki organizacji postępowania lub środki dowodowe zostały podjęte i zakończone, prezes wyznacza termin otwarcia procedury ustnej.

Rozdział 2

PROCEDURA USTNA

Artykuł 55

§ 1

Sąd rozpoznaje zawiste przed nim sprawy w kolejności zakończenia czynności wyjaśniających. Jeżeli w kilku sprawach czynności wyjaśniające zostały zakończone równocześnie, o kolejności rozpoznania decyduje odpowiednio dzień wpisania skargi do rejestru.

§ 2

W szczególnych okolicznościach prezes może postanowić o rozpoznaniu danej sprawy w pierwszej kolejności.

W szczególnych przypadkach prezes może, po wysłuchaniu stron i rzecznika generalnego, z urzędu lub na wniosek strony, odroczyć rozpoznanie sprawy.

Na zgodny wniosek stron prezes może postanowić o odroczeniu rozpoznania sprawy.

Artykuł 56

Posiedzenia otwiera i prowadzi prezes, który czuwa nad utrzymaniem porządku posiedzenia.

Artykuł 57

Jeżeli rozprawa prowadzona jest przy drzwiach zamkniętych, przebieg rozprawy nie podlega ujawnieniu.

Artykuł 58

Prezes może w toku rozprawy zadawać pytania pełnomocnikom, doradcom i adwokatom lub radcom prawnym stron.

To samo uprawnienie przysługuje pozostałym sędziom oraz rzecznikowi generalnemu.

Artykuł 59

Strony mogą zwracać się do Sądu jedynie za pośrednictwem pełnomocników, doradców i adwokatów lub radców prawnych.

Artykuł 60

Jeżeli w sprawie nie wyznaczono rzecznika generalnego, prezes w końcowej części rozprawy ogłasza zamknięcie procedury ustnej.

Artykuł 61

§ 1

Jeżeli rzecznik generalny przedstawia swoją opinię na piśmie, składa ją w sekretariacie Sądu, który przekazuje ją stronom.

§ 2

Po wygłoszeniu lub złożeniu opinii przez rzecznika generalnego prezes ogłasza zamknięcie procedury ustnej.

Artykuł 62

Sąd może, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, zarządzić otwarcie procedury ustnej na nowo.

Artykuł 63

§ 1

Sekretarz sporządza protokół z każdej rozprawy. Protokół podpisany jest przez prezesa oraz przez sekretarza. Protokół jest dokumentem urzędowym.

§ 2

Strony mogą zapoznać się z protokołem w sekretariacie i uzyskać na własny koszt jego odpisy.

Rozdział 3

§ 5

ŚRODKI ORGANIZACJI POSTĘPOWANIA I ŚRODKI DOWODOWE

Sekcja 1 – Środki organizacji postępowania

Artykuł 64

§ 1

Celem środków organizacji postępowania jest zapewnienie, w najlepszy sposób, przygotowania spraw do rozprawy, prowadzenia postępowania oraz rozstrzygnięcia sporów. Środki te określa Sąd po wysłuchaniu rzecznika generalnego.

§ 2

Celem środków organizacji postępowania jest w szczególności:

- a) zapewnienie właściwego przebiegu procedury pisemnej lub ustnej oraz usprawnienie przeprowadzania dowodów;
- b) określenie kwestii, w odniesieniu do których argumentacja stron wymaga uzupełnienia lub które wymagają przeprowadzenia dowodu;
- c) wyjaśnienie zakresu żądań stron, ich zarzutów i argumentów oraz wyjaśnienie istniejących między nimi kwestii spornych;
- d) ułatwienie polubownego rozstrzygnięcia sporów.

§ 3

Środki organizacji postępowania mogą w szczególności obejmować:

- a) zadawanie pytań stronom;
- b) wzywanie stron do składania oświadczeń ustnych lub pisemnych, dotyczących niektórych aspektów sporu;
- c) żądanie od stron postępowania lub osób trzecich przedstawienia informacji lub złożenia wyjaśnień;
- d) żądanie przedstawienia dokumentów i innych materiałów dotyczących sprawy;
- e) wzywanie pełnomocników stron lub samych stron na posiedzenia.

§ 4

Każda strona może, na każdym etapie postępowania, zaproponować przyjęcie lub zmianę środków organizacji postępowania. W takim przypadku, przed zarządzeniem tych środków, inne strony powinny zostać wysłuchane.

Jeżeli wymagają tego okoliczności postępowania, Sąd informuje strony o zamierzonych środkach oraz umożliwia im przedstawienie uwag ustnie lub na piśmie.

Jeżeli Sąd, orzekając w pełnym składzie lub w składzie wielkiej izby, zarządza zastosowanie środków organizacji postępowania, a sam takich środków nie przeprowadza, powierza ich przeprowadzenie izbie, której sprawa została pierwotnie przydzielona, albo sędziemu sprawozdawcy.

Jeżeli izba zarządza zastosowanie środków organizacji postępowania, a sama ich nie przeprowadza, ich przeprowadzenie powierza sędziemu sprawozdawcy.

Rzecznik generalny bierze udział w przeprowadzaniu środków organizacji postępowania.

Sekcja 2 – Środki dowodowe

Artykuł 65

Nie uchybiając przepisom art. 24 i 25 statutu, można stosować następujące środki dowodowe:

- a) osobiste stawiennictwo stron;
- b) wezwanie do udzielenia informacji i przedstawienia dokumentów;
- c) zeznania świadków;
- d) opinia biegłych;
- e) oględziny.

Artykuł 66

§ 1

Po wysłuchaniu rzecznika generalnego Sąd wydaje postanowienie określające środki właściwe ze względu na fakty, które mają zostać udowodnione. Przed wydaniem postanowienia co do środków dowodowych określonych w art. 65 lit. c), d) i e) Sąd wysłuchuje strony.

Postanowienie doręcza się stronom.

§ 2

Dopuszcza się przedstawienie dowodów przeciwnych oraz rozszerzenie środków dowodowych.

Artykuł 67

§ 1

Jeżeli Sąd, orzekając w pełnym składzie lub w składzie wielkiej izby, postanawia o przeprowadzeniu dowodu, a sam go nie przeprowadza, powierza jego przeprowadzenie izbie, której sprawa została pierwotnie przydzielona, albo sędziemu sprawozdawcy.

Jeżeli izba postanawia o przeprowadzeniu dowodu, a sama go nie przeprowadza, powierza jego przeprowadzenie sędziemu sprawozdawcy.

Rzecznik generalny bierze udział w przeprowadzaniu dowodu.

§ 2

Strony mogą być obecne przy przeprowadzaniu dowodu.

§ 3

Z zastrzeżeniem przepisów art. 116 § 2 i 6 Sąd bierze pod uwagę tylko te dokumenty i materiały, z którymi adwokaci i radcowie prawni oraz pełnomocnicy stron mogli się zapoznać i co do których mogli się wypowiedzieć.

Jeżeli Sąd ma ustalić, czy dokument, który może mieć istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, powinien być traktowany jako poufny wobec jednej lub więcej stron, dokument ten nie jest podawany do wiadomości stron na etapie takiego ustalania.

Jeżeli dokument, którego udostępnienia odmówiła instytucja, został przedłożony Sądowi w postępowaniu mającym za przedmiot ocenę legalności tej odmowy, dokument ten nie jest podawany do wiadomości innych stron.

Sekcja 3 – Wzywianie i przesłuchiwanie świadków i biegłych

Artykuł 68

§ 1

Sąd może z urzędu lub na wniosek strony, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, zarządzić ustalenie określonych faktów w drodze przesłuchania świadków. Fakty te wymagają wskazania w postanowieniu Sądu.

Sąd wzywa świadków z urzędu, na wniosek stron lub na wniosek rzecznika generalnego.

Wniosek strony o przesłuchanie świadka powinien określać dokładnie fakty, na okoliczność których ma on zostać przesłuchany, oraz powody uzasadniające przesłuchanie go.

§ 2

Świadka, którego przesłuchanie uznano za konieczne, wzywa się na podstawie postanowienia, zawierającego następujące dane:

- nazwisko, imiona, zawód lub stanowisko i adres świadka;
- wskazanie faktów, na okoliczność których świadek będzie przesłuchiwany;
- w stosownym przypadku wzmiankę o ustaleniach Sądu dotyczących zwrotu kosztów poniesionych przez świadka, a także o karach pieniężnych, jakie mogą zostać nałożone w przypadku niestawiennictwa świadka.

Postanowienie doręcza się stronom i świadkom.

§ 3

Sąd może uzależnić wezwanie świadka, o którego przesłuchanie wniosła strona, od złożenia w kasie Sądu zabezpieczenia w określonej wysokości, wystarczającego na pokrycie przewidywanych kosztów.

Świadek wezwany przez Sąd z urzędu na przesłuchanie otrzymuje z kasy Sądu niezbędne zaliczki.

§ 4

Po ustaleniu tożsamości świadka prezes informuje go, że ma on obowiązek potwierdzenia prawdziwości swoich oświadczeń w sposób określony w § 5 oraz w art. 71.

Świadek składa zeznania przed Sądem, po uprzednim wezwaniu stron. Po złożeniu przez świadka zeznań prezes może, na wniosek stron lub z urzędu, skierować do niego pytania.

Takie samo uprawnienie przysługuje pozostałym sędziom i rzecznikowi generalnemu.

Prezes może zezwolić przedstawicielom stron na zadawanie świadkowi pytań.

§ 5

Z zastrzeżeniem przepisów art. 71 po złożeniu zeznań świadek składa następującą przysięgę:

„Przysięgam, że powiedziałem prawdę, całą prawdę i tylko prawdę”.

Sąd może, po wysłuchaniu stron, zwolnić świadka od złożenia przysięgi.

§ 6

Sekretarz sporządza protokół, w którym spisuje się zeznania świadka.

Protokół podpisuje prezes lub sędzia sprawozdawca odpowiedzialny za przeprowadzanie przesłuchania świadka, a także sekretarz. Przed podpisaniem protokołu przez wyżej wymienione osoby świadkowi umożliwia się sprawdzenie jego treści i podpisanie go.

Protokół jest dokumentem urzędowym.

Artykuł 69

§ 1

Świadkowie, którzy zostali prawidłowo wezwani, obowiązani są stawić się na przesłuchanie.

§ 2

Jeżeli świadek, który został prawidłowo wezwany, nie stawi się przed Sądem, Sąd może nałożyć na niego karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej 5 000 EUR i zarządzić dorę-

czenie kolejnego wezwania na koszt świadka.

Taka sama kara może zostać nałożona na świadka, który bez uzasadnionego powodu odmawia składania zeznań lub złożenia przysięgi albo – stosownie do okoliczności – uroczystego oświadczenia równoważnego przysiędze.

§ 3

Jeżeli świadek usprawiedliwi swoje niestawienie przed Sądem, może zostać zwolniony z nałożonej na niego kary pieniężnej. Nałożona kara pieniężna może zostać zmniejszona na prośbę świadka, jeżeli wykaże on, że jest niewspółmierna do jego dochodów.

§ 4

Nałożone kary i inne środki zarządzone na podstawie niniejszego artykułu podlegają egzekucji zgodnie z art. 280 i 299 TFUE oraz art. 164 TEWEA.

Artykuł 70

§ 1

Sąd może postanowić o zasięgnięciu opinii biegłego. Postanowienie wyznaczające biegłego określa dokładnie jego zadanie i termin sporządzenia opinii.

§ 2

Biegły otrzymuje odpis postanowienia wraz ze wszystkimi dokumentami koniecznymi do wykonania powierzonego mu zadania. Podlega on nadzorowi sędziego sprawozdawcy, który może być obecny przy przeprowadzaniu czynności przez biegłego i powinien być informowany o postępach biegłego w wykonywaniu jego zadania.

Sąd może zażądać od stron lub jednej z nich złożenia zabezpieczenia wystarczającego na pokrycie kosztów sporządzenia opinii przez biegłego.

§ 3

Na wniosek biegłego Sąd może postanowić o przesłuchaniu świadków. Przesłuchanie jest przeprowadzane zgodnie z art. 68.

§ 4

Biegły może wydać opinię tylko w kwestiach, które zostały mu wyraźnie wskazane.

§ 5

Po złożeniu opinii przez biegłego Sąd może postanowić o jego przesłuchaniu; na przesłuchanie zrywa się strony.

Prezes może zezwolić przedstawicielom stron na zadawanie biegłemu pytań.

§ 6

Z zastrzeżeniem przepisów art. 71 biegły po złożeniu opinii składa przed Sądem następującą przysięgę:

„Przysięgam, że wykonałem swoje zadanie sumiennie i bezstronnie”.

Sąd, po wysłuchaniu stron, może zwolnić biegłego od składania przysięgi.

Artykuł 71

§ 1

Prezes poucza każdą osobę wezwaną do złożenia przed Sądem przysięgi w charakterze świadka lub biegłego o obowiązku mówienia prawdy lub o obowiązku wykonywania powierzonego jej zadania sumiennie i bezstronnie oraz ostrzega o przewidzianej w jej prawie krajowym odpowiedzialności karnej za naruszenie tego obowiązku.

§ 2

Świadkowie i biegli składają przysięgę zgodnie z akapitem pierwszym art. 68 § 5 oraz akapitem pierwszym art. 70 § 6 albo w sposób przewidziany w ich prawie krajowym.

§ 3

Jeżeli prawo krajowe świadka dopuszcza złożenie w postępowaniu sądowym uroczystego oświadczenia równoważnego przysiędze, składanego obok albo zamiast przysięgi, świadek może złożyć takie oświadczenie na zasadach i w formie określonych w jego prawie krajowym.

Jeżeli prawo krajowe nie przewiduje możliwości składania przysięgi lub uroczystego oświadczenia równoważnego przysiędze, stosuje się § 1.

Artykuł 72

§ 1

Sąd może, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, zdecydować o zawiadomieniu właściwego organu, o którym mowa w załączniku III do regulaminu dodatkowego do regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości, państwa członkowskiego, którego sądy wykonują jurysdykcję karną, o wszelkich przypadkach nieprawdziwego zeznania lub nieprawdziwego oświadczenia złożonego przez świadka lub biegłego przed Sądem pod przysięgą, z uwzględnieniem przepisów art. 71.

§ 2

Sekretarz zapewnia doręczenie decyzji Sądu. W decyzji podawane są fakty i okoliczności, na których zawiadomienie się opiera.

Artykuł 73

§ 1

Jeżeli jedna ze stron sprzeciwia się wezwaniu świadka lub powołaniu biegłego, ze względu na to, że jest on osobą niekompetentną lub niegodną lub z innego powodu albo jeżeli świadek lub biegły odmawiają złożenia przysięgi lub uroczystego oświadczenia równoważnego przysiędze, kwestię tę rozstrzyga Sąd.

§ 2

Sprzeciw wobec wezwania świadka lub wyznaczenia biegłego wnosi się w piśmie w terminie dwóch tygodni od doręczenia postanowienia wzywającego świadka lub wyznaczającego biegłego, ze wskazaniem powodów sprzeciwu i dowodów.

Artykuł 74

§ 1

Świadkom i biegłym przysługuje zwrot kosztów podróży i pobytu. Kasa Sądu może im przyznać zaliczkę na poczet tych kosztów.

§ 2

Świadkom przysługuje wynagrodzenie za utratę zarobku, a biegłym wynagrodzenie za wykonaną pracę. Kasa Sądu wypłaca świadkom odszkodowania, a biegłym wynagrodzenie po wypełnieniu przez nich obowiązków lub spełnieniu zadań.

Artykuł 75

§ 1

Sąd może, na wniosek strony lub z urzędu, zwrócić się o pomoc prawną przy przesłuchaniu świadków lub biegłych.

§ 2

Wniosek o udzielenie pomocy prawnej ma formę postanowienia; w postanowieniu wymienia się nazwisko, imiona, zawód lub stanowisko i adres świadka lub biegłego, określa się fakty, na okoliczność których świadek lub biegły będzie przesłuchiwany, wskazuje strony, ich pełnomocników, doradców i adwokatów lub radców prawnych, a także ich adresy do doręczeń oraz przedstawia w sposób zwięzły przedmiot sporu.

Sekretarz zapewnia doręczenie postanowienia stronom.

§ 3

Sekretarz przesyła postanowienie właściwemu organowi, wymienionemu w załączniku I do regulaminu dodatkowego do regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości, państwa członkowskiego, na którego terytorium świadek lub biegły mają być przesłuchani. W stosownym przypadku do postanowienia załącza się jego przekład na język lub języki urzędowe państwa członkowskiego, do którego jest ono kierowane.

Organ wyznaczony zgodnie z akapitem pierwszym, przekazuje postanowienie sądowi właściwemu według jego prawa wewnętrzne.

Właściwy sąd udziela pomocy prawnej zgodnie ze swoim prawem krajowym. Po udzieleniu pomocy właściwy sąd przekazuje organowi wymienionemu w akapicie pierwszym postanowienie wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy prawnej, dokumentację związaną z udzieloną pomocą prawną oraz zestawienie kosztów. Powyższe dokumenty przesyłane są do sekretarza.

Sekretarz zapewnia dokonanie przekładu dokumentów na język postępowania.

§ 4

Sąd pokrywa koszty pomocy prawnej; w stosownym przypadku może obciążyć nimi strony.

Artykuł 76

§ 1

Sekretarz sporządza protokół z każdej rozprawy. Protokół podpisany jest przez prezesa oraz przez sekretarza. Protokół jest dokumentem urzędowym.

§ 2

Strony mają wgląd do protokołów i opinii biegłych w sekretariacie oraz mogą uzyskiwać ich odpisy na swój koszt.

Rozdział 3a

TRYB PRZYSPIESZONY

Artykuł 76a

§ 1

Sąd może, na wniosek skarżącego lub pozwanego, po wysłuchaniu pozostałych stron i rzecznika generalnego, zdecydować o rozpoznaniu sprawy w trybie przyspieszonym, mając na uwadze szczególnie pilny charakter i okoliczności sprawy.

Wniosek o rozpoznanie sprawy w trybie przyspieszonym składa się w odrębnym piśmie, jednocześnie ze skargą lub z odpowiedzią na skargę. We wniosku można wskazać, że niektóre zarzuty lub argumenty albo niektóre fragmenty skargi lub odpowiedzi na skargę zostały przedstawione wyłącznie na wypadek, gdyby sprawa nie była rozpoznawana w trybie przyspieszonym, w szczególności dołączając do wniosku skróconą wersję skargi oraz wykaz załączników, które należy wziąć pod uwagę przy rozpoznawaniu sprawy w trybie przyspieszonym.

Na zasadzie wyjątku od przepisów art. 55 sprawy, które Sąd zdecydował rozpoznać w trybie przyspieszonym, rozpoznaje się w pierwszej kolejności.

§ 2

Na zasadzie odstępstwa od przepisów art. 46 § 1, jeżeli strona skarżąca wniosła, zgodnie z § 1, o rozpoznanie sprawy w trybie przyspieszonym, termin na przedstawienie odpowiedzi na skargę wynosi miesiąc. W przypadku nieuwzględnienia przez Sąd tego wniosku stronie pozwanej przyznaje się dodatkowy miesięczny

termin na przedstawienie lub, stosownie do przypadku, uzupełnienie odpowiedzi na skargę. Terminy przewidziane w niniejszym akapicie mogą zostać przedłużone zgodnie z art. 46 § 3.

W przypadku zastosowania trybu przyspieszonego pisma procesowe określone w art. 47 § 1 i art. 116 § 4 i 5 mogą zostać wniesione tylko wtedy, gdy Sąd na to zezwoli, w ramach środków organizacji postępowania przyjętych zgodnie z art. 64.

§ 3

Nie uchybiając przepisom art. 48, strony mogą uzupełniać swoje argumenty i przedstawiać dalsze dowody w toku procedury ustnej. Opóźnienie w przedstawieniu dowodów wymaga uzasadnienia.

§ 4

Decyzja Sądu o rozpoznaniu sprawy w trybie przyspieszonym może zostać uzależniona od spełnienia wymagań dotyczących objętości i sposobu przedstawiania pism procesowych stron, dalszego przebiegu postępowania oraz zarzutów i argumentów, w przedmiocie których Sąd ma wydać rozstrzygnięcie.

Jeżeli strona nie zastosuje się do jednego z tych wymagań, decyzja o rozpoznaniu sprawy w trybie przyspieszonym może zostać cofnięta. W takim przypadku postępowanie jest dalej przeprowadzane w trybie zwykłym.

Rozdział 4

ZAWIESZENIE POSTĘPOWANIA I STWIERDZENIE NIEWŁAŚCIWOŚCI PRZEZ SĄD

Artykuł 77

Bez uszczerbku dla przepisów art. 123 § 4, art. 128 i art. 129 § 4, postępowanie może zostać zawieszono:

- a) w przypadkach określonych w art. 54 akapit trzeci statutu;
- b) w przypadku wniesienia do Trybunału Sprawiedliwości odwołania od orzeczenia Sądu, które rozstrzyga tylko częściowo o istocie sporu, rozstrzyga kwestie formalne związane z zarzutem niewłaściwości lub niedopuszczalności lub odrzuca wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta;
- c) na wspólny wniosek stron;
- d) w innych szczególnych przypadkach, gdy wymagają tego względy prawidłowego administrowania wymierzaniem sprawiedliwości.

Artykuł 78

O zawieszeniu postępowania decyduje prezes w formie postanowienia, po wysłuchaniu stron i rzecznika generalnego; prezes może przekazać decyzję w tej kwestii Sądowi. Podjęcie postępowania następuje według tej samej procedury. Postanowienia, o których mowa w niniejszym artykule, doręcza się stronom.

Artykuł 79

§ 1

Zawieszenie postępowania następuje w dniu wskazanym w postanowieniu, a w braku takiego wskazania w dniu wydania tego postanowienia.

Zawieszenie postępowania wstrzymuje bieg wszystkich terminów procesowych, z wyjątkiem terminu określonego w art. 115 § 1 na złożenie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta.

§ 2

Jeżeli postanowienie o zawieszeniu nie określa okresu, na jaki następuje zawieszenie, postępowanie podejmuje się w dniu wskazanym w postanowieniu o podjęciu postępowania albo, w braku takiego wskazania, w dniu wydania tego postanowienia.

Z chwilą podjęcia postępowania bieg terminów procesowych liczy się od początku.

Artykuł 80

Orzeczenia o stwierdzeniu niewłaściwości, o których mowa w art. 54 akapit trzeci statutu, są podejmowane przez Sąd w formie postanowienia, podlegającego doręczeniu stronom.

Rozdział 5

WYROKI

Artykuł 81

Wyrok zawiera:

- stwierdzenie, iż został wydany przez Sąd,
- datę ogłoszenia wyroku,
- nazwiska prezesa i sędziów uczestniczących w jego wydaniu,
- nazwisko rzecznika generalnego, o ile został wyznaczony,
- nazwisko sekretarza,
- oznaczenie stron,
- nazwiska pełnomocników, doradców, adwokatów lub radców prawnych stron,
- żądania stron,
- w stosownym przypadku wzmiankę o przedstawieniu opinii przez rzecznika generalnego,
- zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego,
- motywy,
- sentencję wraz z rozstrzygnięciem w przedmiocie kosztów.

Artykuł 82

§ 1

Ogłoszenie wyroku następuje na posiedzeniu jawnym, po uprzednim wezwaniu stron.

§ 2

Oryginał wyroku podpisany przez prezesa, sędziów, którzy brali udział w naradzie, oraz sekretarza, zostaje opieczetowany i złożony w sekretariacie; stronom doręcza się uwierzytelnione odpisy wyroku.

§ 3

Sekretarz umieszcza na oryginale wyroku wzmiankę o dacie jego ogłoszenia.

Artykuł 83

Z zastrzeżeniem postanowień art. 60 statutu wyrok wiąże od dnia jego ogłoszenia.

Artykuł 84

§ 1

Nie uchybiając przepisom dotyczącym wykładni wyroków, Sąd może z urzędu lub na wniosek strony, złożony w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku, sprostować błędy pisarskie albo rachunkowe i inne oczywiste omyłki.

§ 2

Strony, należycie zawiadomione przez sekretarza, mogą zgłosić uwagi na piśmie w terminie określonym przez prezesa.

§ 3

Sąd rozstrzyga na posiedzeniu niejawnym.

§ 4

Oryginał postanowienia zawierającego sprostowanie dołącza się do oryginału wyroku podlegającego sprostowaniu. Wzmiankę o tym postanowieniu umieszcza się na marginesie oryginału wyroku podlegającego sprostowaniu.

Artykuł 85

Jeżeli Sąd nie orzekł o kosztach, każda ze stron może w ciągu miesiąca od doręczenia wyroku zgłosić do Sądu wnioski o uzupełnienie wyroku.

Wniosek doręcza się stronie przeciwnej, której prezes wyznacza termin na wniesienie uwag na piśmie.

Po wniesieniu przez strony uwag Sąd, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, rozstrzyga o dopuszczalności wniosku oraz o jego zasadności.

Artykuł 86

Sekretarz zapewnia publikację orzeczeń Sądu.

Rozdział 6

KOSZTY

Artykuł 87

§ 1

Sąd rozstrzyga o kosztach w wyroku lub postanowieniu kończącym postępowanie.

§ 2

Kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.

Jeżeli więcej niż jedna strona przegrała sprawę, Sąd rozstrzyga o rozdziale kosztów.

§ 3

W razie częściowego tylko uwzględnienia żądań każdej ze stron oraz w wypadkach szczególnych Sąd może postanowić, że koszty zostaną rozdzielone albo że każda ze stron poniesie własne koszty.

Niezależnie od wyniku sprawy Sąd może nałożyć na stronę obowiązek zwrotu kosztów, które w rezultacie jej działania, niemającego uzasadnionego powodu lub podjętego w złej wierze, poniosła druga strona.

§ 4

Państwa członkowskie oraz instytucje, które wstąpiły do sprawy w charakterze interwenienta, pokrywają własne koszty.

Państwa będące stronami porozumienia EOG, inne niż państwa członkowskie, jak również Urząd Nadzoru EFTA, które wstąpiły do sprawy w charakterze interwenienta, pokrywają własne koszty.

Sąd może postanowić, iż interwenienci niewymienieni w poprzednim akapicie pokrywają własne koszty.

§ 5

Strona cofająca skargę zostaje obciążona kosztami, jeżeli strona przeciwna wniosła o to w swoich uwagach dotyczących cofnięcia skargi. Jednakże, na żądanie strony cofającej skargę, koszty ponosi strona przeciwna, jeżeli wydaje się to uzasadnione ze względu na jej postępowanie.

Jeżeli strony zgodziły się co do kosztów, Sąd rozstrzyga zgodnie z ugodą.

Jeżeli strony nie żądają zwrotu kosztów, ponoszą własne koszty.

§ 6

W przypadku umorzenia postępowania rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów zależy od uznania Sądu.

Artykuł 88

Nie uchybiając przepisom art. 87 § 3 akapit drugi, w sporach między Unią a jej pracownikami instytucje pokrywają poniesione przez nie koszty.

Artykuł 89

Niezbędne koszty postępowania egzekucyjnego poniesione przez stronę zwraca strona przeciwna według stawek opłat obowiązujących w państwie, na którego terytorium prowadzono egzekucję.

Artykuł 90

Postępowanie przed Sądem jest wolne od opłat, z zastrzeżeniem poniższych wyjątków:

- a) jeżeli Sąd poniósł koszty, których można było uniknąć, może zarządzić zwrot tych kosztów od strony, która je spowodowała;
- b) strona, na której wniosek sporządzono odpisy i przekłady, których koszty sekretarz uzna za nadmierne, zwraca koszty ich sporządzenia zgodnie ze stawką opłat określoną w art. 24 § 5.

Artykuł 91

Nie uchybiając przepisom artykułu poprzedzającego, do kosztów podlegających zwrotowi zalicza się:

- a) kwoty należne świadkom i biegłym na podstawie art. 74;
- b) niezbędne wydatki poczynione przez strony w związku z postępowaniem, w szczególności koszty podróży i pobytu, a także wynagrodzenia pełnomocników, doradców, adwokatów lub radców prawnych.

Artykuł 92

§ 1

W razie sporu dotyczącego kosztów podlegających zwrotowi Sąd, na wniosek zainteresowanej strony i po wysłuchaniu uwag strony przeciwnej, wydaje postanowienie niepodlegające zaskarżeniu.

§ 2

Strony mogą wystąpić o uwierzytelniony odpis postanowienia potrzebnego do prowadzenia postępowania egzekucyjnego.

Artykuł 93

§ 1

Kasa Sądu i jej dłużnicy dokonują płatności w euro.

§ 2

Jeżeli koszty podlegające zwrotowi zostały poniesione w walucie innej niż euro lub jeżeli czynności stanowiące podstawę wypłaty zostały dokonane w kraju, którego walutą nie jest euro, wymiana waluty następuje po referencyjnym kursie Europejskiego Banku Centralnego obowiązującym w dniu dokonywania płatności.

Rozdział 7

POMOC W ZAKRESIE KOSZTÓW POSTĘPOWANIA

Artykuł 94

§ 1

W celu zapewnienia skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości dla potrzeb postępowań przed Sądem przyznawana jest pomoc w zakresie kosztów postępowania, zgodnie z określonymi poniżej zasadami.

Pomoc w zakresie kosztów postępowania obejmuje, w całości lub w części, koszty związane z doradztwem i reprezentowaniem przed Sądem. Koszty te pokrywa kasa Sądu.

§ 2

Każda osoba fizyczna, która ze względu na swoją sytuację materialną nie jest w stanie w całości lub w części ponieść kosztów, o których mowa w § 1, jest uprawniona do uzyskania pomocy w zakresie kosztów postępowania.

Sytuację materialną ocenia się w oparciu o czynniki obiektywne, takie jak dochody, posiadany majątek i sytuacja rodzinna.

§ 3

Pomocy w zakresie kosztów postępowania nie przyznaje się, jeżeli czynności, dla których wnosi się o jej przyznanie, są oczywiście niedopuszczalne lub oczywiście bezzasadne.

Artykuł 95

§ 1

Wniosek o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania może zostać złożony przed lub po wniesieniu skargi.

Wniosek nie jest objęty przymusem adwokackim.

§ 2

Do wniosku o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania należy załączyć wszelkie informacje i dokumenty pozwalające ocenić sytuację materialną wnioskodawcy, w szczególności zaświadczenie wydane przez właściwy krajowy organ, potwierdzające jego sytuację materialną.

Jeżeli wniosek składany jest przed wniesieniem skargi, we wniosku należy zwięźle przedstawić przedmiot skargi, stan faktyczny sprawy i argumentację powoływaną na poparcie

skargi. Do wniosku należy załączyć dokumenty dowodzące powołanych w nim twierdzeń.

§ 3

Sąd może ustalić, zgodnie z art. 150, że wnioski o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania muszą być składane na formularzu.

Artykuł 96

§ 1

Przed podjęciem decyzji w przedmiocie przyznania pomocy w zakresie kosztów postępowania Sąd wzywa stronę przeciwną do przedstawienia uwag na piśmie, chyba że z przedstawionych już informacji wynika, że warunki ustanowione w art. 94 § 2 nie są spełnione lub że warunki ustanowione w art. 94 § 3 są spełnione.

§ 2

Decyzja w przedmiocie przyznania pomocy w zakresie kosztów postępowania jest podejmowana przez prezesa w formie postanowienia. Prezes może przekazać tę kwestię Sądowi.

Postanowienie o odmowie przyznania pomocy w zakresie kosztów postępowania musi zawierać uzasadnienie.

§ 3

W postanowieniu o przyznaniu pomocy w zakresie kosztów postępowania wyznacza się adwokata lub radcę prawnego, który będzie reprezentował zainteresowanego.

Jeżeli zainteresowany nie dokona wyboru adwokata lub radcy prawnego lub jeżeli Sąd uzna, że jego wybór jest nie do przyjęcia, sekretarz wysyła postanowienie o przyznaniu pomocy w zakresie kosztów postępowania i kopię wniosku o jej przyznanie do właściwego organu zainteresowanego państwa, o którym mowa w załączniku II do regulaminu dodatkowego do regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości. Adwokata lub radcę prawnego, który będzie reprezentował zainteresowanego, wyznacza się z uwzględnieniem sugestii przekazanych przez ten organ.

Postanowienie dotyczące przyznania pomocy w zakresie kosztów postępowania może określać kwotę, która zostanie wypłacona adwokatowi lub radcy prawnemu wyznaczonemu do reprezentowania zainteresowanego, albo określać górną granicę, której, co do zasady, koszty i wynagrodzenie adwokata lub radcy prawnego nie mogą przekroczyć. Postanowienie to może przewidywać udział zainteresowanego w kosztach, o których mowa w art. 94 § 1, z uwzględnieniem jego sytuacji materialnej.

§ 4

Złożenie wniosku o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania zawieszają bieg terminu na wniesienie skargi do chwili doręczenia postanowienia w przedmiocie tego wniosku lub, w przypadkach określonych w drugim akapicie § 3, postanowienia wyznaczającego adwokata lub radcę prawnego, który będzie reprezentował wnioskodawcę.

§ 5

Jeżeli w toku postępowania przed Sądem uległy zmianie okoliczności stanowiące podstawę przyznania pomocy

w zakresie kosztów postępowania, prezes może, z urzędu lub na wniosek i po wysłuchaniu zainteresowanego, cofnąć tę pomoc. Prezes może przekazać tę kwestię Sądowi.

Postanowienie o cofnięciu pomocy w zakresie kosztów postępowania musi zawierać uzasadnienie.

§ 6

Postanowienia wydane na mocy niniejszego artykułu nie podlegają zaskarżeniu.

Artykuł 97

§ 1

W przypadku przyznania pomocy w zakresie kosztów postępowania prezes może, na wniosek adwokata lub radcy prawnego zainteresowanego, zarządzić wypłatę zaliczki na rzecz tego adwokata lub radcy prawnego.

§ 2

Jeżeli na mocy orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie korzystający z pomocy w zakresie kosztów postępowania musi ponieść koszty własne, prezes ustala na podstawie postanowienia, zawierającego uzasadnienie i niepodlegającego zaskarżeniu, koszty i wynagrodzenie adwokata lub radcy prawnego, które pokrywa kasa Sądu. Prezes może przekazać tę kwestię Sądowi.

§ 3

Jeżeli w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie Sąd obciążył stronę przeciwną kosztami korzystającego z pomocy w zakresie kosztów postępowania, strona ta ma obowiązek zwrócić kasie Sądu kwoty wypłacone tytułem zaliczki na poczet pomocy.

W razie sporu lub jeżeli strona nie stosuje się do wezwania ze strony sekretarza do zwrotu tych kwot, prezes orzeka w drodze postanowienia zawierającego uzasadnienie i niepodlegającego zaskarżeniu. Prezes może przekazać tę kwestię Sądowi.

§ 4

Jeżeli korzystający z pomocy w zakresie kosztów postępowania przegra sprawę, Sąd może, jeżeli wymagają tego względy słuszności, orzekając w przedmiocie kosztów w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, zarządzić, że strona lub większa liczba stron poniesie koszty własne lub że koszty te, w całości lub w części, zostaną pokryte przez kasę Sądu w ramach pomocy w zakresie kosztów postępowania.

Rozdział 8

COFNIĘCIE SKARGI

Artykuł 98

Jeżeli przed wydaniem orzeczenia strony zawarą ugodę i zawiadomią Sąd o zrzeczeniu się wszelkich roszczeń, prezes zarządza wykreślenie sprawy z rejestru oraz rozstrzyga o kosztach zgodnie z art. 87 § 5, uwzględniając propozycje stron w tym zakresie.

Powyższy przepis nie ma zastosowania do skarg określonych w art. 263 i 265 TFUE.

Artykuł 99

Jeżeli skarżący zawiadomi Sąd na piśmie o cofnięciu skargi, prezes zarządza wykreślenie sprawy z rejestru i rozstrzyga o kosztach zgodnie z art. 87 § 5.

Rozdział 9

DORĘCZENIA

Artykuł 100

§ 1

Dokonywanie przewidzianych w niniejszym regulaminie doręczeń, w miejscu wskazanym przez adresata jako adres do doręczeń, zapewniane jest przez sekretarza poprzez wysłanie odpisu dokumentu listem poleconym za potwierdzeniem odbioru albo przekazanie go za potwierdzeniem odbioru bezpośrednio adresatowi.

Sekretarz przygotowuje i uwierzytelnia odpisy dokumentów do doręczenia, z wyjątkiem przypadków, gdy odpisy doręczane są przez strony, zgodnie z art. 43 § 1.

§ 2

Jeżeli zgodnie z art. 44 § 2 akapit drugi, adresat wyraził zgodę na dokonywanie doręczeń za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji, wszelkie dokumenty procesowe, w tym wyroki i postanowienia Sądu, mogą być doręczane poprzez przekazanie ich kopii za pośrednictwem tych środków.

Wyroki i postanowienia doręczane zgodnie z art. 55 statutu państwom członkowskim i instytucjom, które nie były stronami sporu, są im przesyłane za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji.

Jeżeli z powodów technicznych lub z uwagi na obszerność dokumentu przekazanie takie nie jest możliwe, dokument należy doręczyć, o ile adresat nie wskazał adresu do doręczeń, na adres jego miejsca zamieszkania w sposób określony w § 1 niniejszego artykułu. Adresata powiadamia się o tym za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji. Doręczenie listem poleconym uznaje się za skuteczne dziesiątego dnia następującego po dniu złożenia listu poleconego na poczcie w miejscu, w którym znajduje się siedziba Sądu, chyba że potwierdzenie odbioru wykaże, że list doręczono innemu dnia albo adresat, w terminie trzech tygodni od dnia powiadomienia go za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji, poinformuje sekretarza, że nie otrzymał dokumentu, który miał mu być doręczony.

Rozdział 10

TERMINY

Artykuł 101

§ 1

Terminy procesowe przewidziane traktatami, statutem oraz niniejszym regulaminem oblicza się w sposób następujący:

a) jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach, tygodniach, miesiącach lub latach jest pewne zdarzenie lub

czynność, przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zdarzenie to nastąpiło lub czynność została podjęta;

- b) termin oznaczony w tygodniach, miesiącach lub latach upływa tego dnia w ostatnim tygodniu, miesiącu lub roku, który nazwą lub cyfrą odpowiada temu dniowi, w którym stanowiące początek jego terminu zdarzenie nastąpiło lub czynność została podjęta. Jeżeli w okresie oznaczonym w miesiącach lub latach, dzień, w którym powinien upłynąć termin w ostatnim miesiącu nie występuje, termin ten upływa ostatniego dnia tego miesiąca;
- c) jeżeli termin oznaczony jest w miesiącach i dniach, oblicza się najpierw pełne miesiące, a następnie dni;
- d) do biegu terminów wlicza się święta urzędowe, niedziele i soboty;
- e) wakacje sądowe nie wstrzymują biegu terminów.

§ 2

Jeżeli koniec terminu przypada w sobotę, niedzielę albo w dniu święta urzędowego, termin upływa następnego dnia roboczego.

Wykaz świąt urzędowych, sporządzony przez Trybunał Sprawiedliwości i opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ma zastosowanie również do Sądu.

Artykuł 102

§ 1

Jeżeli termin do zaskarżenia aktu wydanego przez instytucję biegnie od dnia opublikowania tego aktu, termin ten jest liczony w sposób określony w art. 101 § 1 lit. a), począwszy od upływu czternastego dnia następującego po dniu opublikowania tego aktu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

§ 2

Terminy procesowe są przedłużane o dziesięciodniowy termin uwzględniający odległość.

Artykuł 103

§ 1

Terminy wyznaczone na podstawie niniejszego regulaminu mogą być przedłużane przez tego, kto je wyznaczył.

§ 2

Prezes może upoważnić sekretarza do wyznaczania lub przedłużania określonych terminów, których wyznaczanie lub przedłużanie należy do niego zgodnie z niniejszym regulaminem.

TYTUŁ 3

PROCEDURY SZCZEGÓLNE

Rozdział 1

ZAWIESZENIE WYKONANIA AKTU LUB POSTĘPOWANIA
EGZEKUCYJNEGO I INNE ŚRODKI TYMCZASOWE

Artykuł 104

§ 1

Wniosek o zawieszenie wykonania, zgodnie z art. 278 TFUE oraz art. 157 TEWEA, aktu wydanego przez instytucję, jest dopuszczalny tylko wtedy, gdy wnioskodawca zaskarżył ten akt do Sądu.

Wniosek dotyczący innego środka tymczasowego, o którym mowa w art. 279 TFUE, jest dopuszczalny tylko wtedy, gdy zostaje złożony przez stronę występującą w sprawie toczącej się przed Sądem i odnosi się do tej sprawy.

§ 2

We wnioskach, o których mowa w § 1, należy określić przedmiot sporu, wskazać okoliczności niecierpiące zwłoki, a także uprawdopodobnić z faktycznego i prawnego punktu widzenia konieczność zastosowania środka.

§ 3

Wniosek składa się w odrębnym piśmie procesowym, zgodnie z art. 43 i 44.

Artykuł 105

§ 1

Wniosek doręcza się stronie przeciwnej, a prezes Sądu wyznacza krótki termin, w którym strona ta ma możliwość przedstawienia uwag na piśmie bądź ustnie.

§ 2

Prezes Sądu może zarządzić przeprowadzenie dowodu.

Prezes Sądu może uwzględnić wniosek nawet przed przedstawieniem uwag przez stronę przeciwną. Decyzja ta może zostać zmieniona lub uchylona, także z urzędu.

Artykuł 106

Jeżeli prezes Sądu jest nieobecny lub nie może uczestniczyć w obradach, przy rozpatrywaniu wniosku zastępuje go inny sędzia wyznaczony w tym celu na podstawie decyzji podjętej przez Sąd zgodnie z art. 10.

Artykuł 107

§ 1

W sprawie wniosku wydaje się postanowienie z uzasadnieniem. Postanowienie doręcza się niezwłocznie stronom.

§ 2

Wykonanie postanowienia może zostać uzależnione od złożenia przez wnioskodawcę zabezpieczenia, którego wysokość i sposób złożenia określa się stosownie do okoliczności.

§ 3

Postanowienie może wskazywać dzień, w którym środek tymczasowy wygasa. W braku takiego wskazania, środek ten wygasa z chwilą ogłoszenia wyroku kończącego postępowanie.

§ 4

Postanowienie ma jedynie skutek tymczasowy i nie wpływa na rozstrzygnięcie Sądu co do istoty sprawy.

Artykuł 108

Na wniosek strony postanowienie może w każdym czasie zostać zmienione lub uchylone, ze względu na zmianę okoliczności.

Artykuł 109

Oddalenie wniosku o zarządzenie środka tymczasowego nie zamyka stronie, która z nim wystąpiła, możliwości ponownego złożenia wniosku w razie pojawienia się nowych okoliczności.

Artykuł 110

Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się do wniosków o zawieszenie postępowania egzekucyjnego dotyczącego wykonania orzeczenia Sądu lub aktu przyjętego przez inną instytucję, złożonych na podstawie art. 280 i 299 TFUE oraz art. 164 TEWEA.

Postanowienie uwzględniające wniosek określa, w stosownym przypadku, dzień wygaśnięcia środka tymczasowego.

Rozdział 2

KWESTIE INCYDENTALNE

Artykuł 111

Jeżeli Sąd jest oczywiście niewłaściwy do rozpoznania skargi lub jeżeli skarga jest oczywiście niedopuszczalna albo oczywiście pozbawiona podstawy prawnej Sąd, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, może, bez dalszych czynności procesowych, podjąć decyzję, wydając postanowienie z uzasadnieniem.

Artykuł 112

Skierowanie skargi do rozpoznania przez Trybunał Sprawiedliwości, zgodnie z art. 54 akapit drugi statutu, następuje w razie oczywistej niewłaściwości bez dalszych czynności procesowych w formie postanowienia z uzasadnieniem.

Artykuł 113

Sąd może w każdym czasie, po wysłuchaniu stron, stwierdzić z urzędu, że skarga jest niedopuszczalna ze względu na bezwzględne przeszkody procesowe albo stwierdzić, iż skarga stała się bezprzedmiotowa i że nie ma potrzeby jej rozpatrywania; decyzja jest podejmowana zgodnie z art. 114 § 3 i 4.

Artykuł 114

§ 1

Strona wnosząca o stwierdzenie przez Sąd niedopuszczalności skargi, niewłaściwości sądu lub o rozstrzygnięcie kwestii incydentalnej bez rozpatrywania istoty sprawy, składa wniosek w odrębnym piśmie.

Wniosek, poza określeniem żądań strony, zawiera uzasadnienie faktyczne i prawne; do wniosku załącza się dokumenty powołane na jego poparcie.

§ 2

Niezwłocznie po przedłożeniu wniosku, prezes wyznacza termin, w którym strona przeciwna może przedstawić na piśmie swoje żądania oraz uzasadnienie faktyczne i prawne.

§ 3

Jeżeli Sąd nie zadecyduje inaczej, pozostała część postępowania w przedmiocie wniosku odbywa się ustnie.

§ 4

Sąd, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, rozstrzyga w przedmiocie wniosku albo pozostawia tę sprawę do rozstrzygnięcia w wyroku. Sąd kieruje sprawę do Trybunału Sprawiedliwości, jeżeli sprawa należy do właściwości Trybunału Sprawiedliwości.

Jeżeli Sąd odrzuca wniosek albo pozostawia kwestię do rozstrzygnięcia w wyroku, prezes wyznacza nowe terminy dalszych czynności procesowych.

Rozdział 3

INTERWENCJA

Artykuł 115

§ 1

Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta należy złożyć najpóźniej przed upływem sześciu tygodni od dnia ogłoszenia, o którym mowa w art. 24 § 6 albo, z zastrzeżeniem art. 116 § 6, przed podjęciem decyzji o otwarciu procedury ustnej, o której mowa w art. 53.

§ 2

Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta powinien zawierać:

- a) oznaczenie sprawy;
- b) oznaczenie głównych stron sporu;
- c) nazwisko lub nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę interwenienta;
- d) adres do doręczeń dla interwenienta w miejscu, w którym znajduje się siedziba Sądu;
- e) żądania, które interwenient zamierza poprzeć;
- f) wskazanie okoliczności uzasadniających prawo wstąpienia do sprawy w charakterze interwenienta, jeżeli wniosek jest składany na podstawie art. 40 akapit drugi lub trzeci statutu.

Przepisy art. 43 i 44 stosuje się.

§ 3

Interwenient jest reprezentowany zgodnie z art. 19 statutu.

Artykuł 116

§ 1

Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta doręcza się stronom.

Przed rozstrzygnięciem w przedmiocie wniosku prezes umożliwia stronom przedstawienie uwag pisemnych lub ustnych.

Prezes rozstrzyga w przedmiocie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta w drodze postanowienia albo przekazuje wniosek do rozpatrzenia przez Sąd. W przypadku nieuwzględnienia wniosku, postanowienie uzasadnia się.

§ 2

Jeżeli interwencja, co do której złożono wniosek w określonym w art. 115 § 1 terminie sześciu tygodni, zostaje dopuszczona, interwenientowi przekazuje się wszelkie dokumenty procesowe doręczane stronom. Prezes może jednak, na wniosek jednej ze stron, nie przekazać dokumentów tajnych lub poufnych.

§ 3

Interwenient akceptuje stan sprawy, w jakim się ona znajduje w chwili jego wstąpienia.

§ 4

W przypadkach określonych w § 2 niniejszego artykułu prezes wyznacza termin, w którym interwenient może złożyć swoje uwagi.

Uwagi interwenienta zawierają:

- a) stanowisko popierające uwzględnienie albo odrzucenie, w całości lub w części, żądań jednej ze stron;
- b) wskazanie zarzutów i argumentów uzasadniających żądania interwenienta;
- c) w stosownym przypadku, wskazanie dowodów na poparcie żądań interwenienta.

§ 5

Po złożeniu uwag przez interwenienta, prezes, w stosownym przypadku, wyznacza termin, w którym strony mogą na nie odpowiedzieć.

§ 6

Jeżeli wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta zostaje złożony po upływie określonego w art. 115 § 1 terminu sześciu tygodni, interwenient może, na podstawie przekazanego mu sprawozdania na rozprawę, przedstawić uwagi w toku procedury ustnej.

Rozdział 4

WYROKI SĄDU WYDANE PO UCHYLENIU JEGO ORZECZENIA I PRZEKAZANIU SPRAWY DO PONOWNEGO ROZPOZNANIA

Artykuł 117

W przypadku uchylenia przez Trybunał Sprawiedliwości wyroku lub postanowienia Sądu i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd, Sąd jest związany wyrokiem przekazującym sprawę do ponownego rozpoznania.

Artykuł 118

§ 1

W przypadku uchylenia przez Trybunał Sprawiedliwości wyroku lub postanowienia izby, prezes Sądu może przydzielić sprawę innej izbie składającej się z takiej samej liczby sędziów.

§ 2

W przypadku uchylenia przez Trybunał Sprawiedliwości wyroku lub postanowienia wydanego przez Sąd w pełnym składzie lub w składzie wielkiej izby, sprawa zostaje przydzielona temu składowi Sądu, który wydał wyrok lub postanowienie.

§ 2a

W przypadku uchylenia przez Trybunał Sprawiedliwości wyroku lub postanowienia wydanego przez Sąd w składzie jednego sędziego, prezes Sądu przydziela sprawę izbie złożonej z trzech sędziów, której członkiem nie jest ten sędzia.

§ 3

W przypadkach, o których mowa w § 1, 2 i 2a niniejszego artykułu, stosuje się art. 13 § 2, art. 14 § 1 i art. 51.

Artykuł 119

§ 1

Jeżeli wyrok przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania został wydany po zakończeniu przez Sąd procedury pisemnej, postępowanie przebiega w sposób następujący:

- a) w terminie dwóch miesięcy od doręczenia mu wyroku Trybunału Sprawiedliwości skarżący może przedstawić swoje uwagi na piśmie;
- b) w ciągu miesiąca następującego po zawiadomieniu pozwanego o powyższych uwagach, może on przedstawić swoje uwagi na piśmie. Termin wyznaczony pozwanemu na przedstawienie uwag w żadnym razie nie może być krótszy niż dwa miesiące od doręczenia mu wyroku Trybunału Sprawiedliwości;
- c) w ciągu miesiąca następującego po jednoczesnym zawiadomieniu interwenienta o uwagach skarżącego i pozwanego, interwenient może przedstawić swoje uwagi na piśmie. Termin wyznaczony interwenientowi na przedstawienie tych uwag w żadnym razie nie może być krótszy niż dwa miesiące od doręczenia mu wyroku Trybunału Sprawiedliwości.

§ 2

Jeżeli wyrok przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania został wydany przed zakończeniem przez Sąd procedury pisemnej, zostaje ona, w ramach środków organizacji postępowania przyjętych przez Sąd, podjęta na etapie, w którym się znajdowała.

§ 3

Jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami, Sąd może zezwolić na uzupełnienie uwag przedstawionych na piśmie.

Artykuł 120

Postępowanie prowadzone jest zgodnie z przepisami tytułu drugiego niniejszego regulaminu.

Artykuł 121

Sąd orzeka o kosztach postępowania przed Sądem oraz postępowania odwoławczego przed Trybunałem Sprawiedliwości.

Rozdział 4a

ORZECZENIA SĄDU WYDANE PO Poddaniu JEGO ORZECZENIA WYJĄTKOWEJ PROCEDURZE PONOWNEGO ROZPOZNANIA I PRZEKAZANIU SPRAWY DO PONOWNEGO ROZPOZNANIA

Artykuł 121a

W przypadku poddania przez Trybunał Sprawiedliwości wyroku lub postanowienia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd, Sąd jest związany wyrokiem przekazującym sprawę do ponownego rozpoznania.

Artykuł 121b**§ 1**

W przypadku przekazania przez Trybunał Sprawiedliwości do ponownego rozpoznania sprawy, w której pierwotnie orzekała izba, prezes Sądu może przydzielić sprawę innej izbie składającej się z takiej samej liczby sędziów.

§ 2

W przypadku przekazania przez Trybunał Sprawiedliwości do ponownego rozpoznania sprawy, w której Sąd pierwotnie orzekał w pełnym składzie lub w składzie wielkiej izby, sprawa zostaje przydzielona temu składowi Sądu, który wydał orzeczenie.

§ 3

W przypadkach, o których mowa w § § 1 i 2 niniejszego artykułu, stosuje się art. 13 § 2, art. 14 § 1 i art. 51 § 1.

Artykuł 121c**§ 1**

W terminie miesiąca od doręczenia wyroku Trybunału Sprawiedliwości strony postępowania przed Sądem mogą przedstawić swe uwagi w przedmiocie wniosków, jakie z tego wyroku wynikają dla rozstrzygnięcia sporu. Termin ten nie może zostać przedłużony.

§ 2

Sąd może, tytułem zastosowania środków organizacji postępowania, wezwać strony toczącego się przed nim postępowania do złożenia pism procesowych oraz zdecydować o wysłuchaniu ich w toku procedury ustnej.

Artykuł 121d

Sąd orzeka o kosztach postępowania toczącego się przed nim po przeprowadzeniu wyjątkowej procedury ponownego rozpoznania jego orzeczenia.

Rozdział 5**WYROKI ZAOCZNE I SPRZECIWIY****Artykuł 122****§ 1**

Jeżeli pozwany, któremu skarga została właściwie doręczona, nie złożył odpowiedzi na skargę w przepisanej formie i przepisany terminie, skarżący może wystąpić do Sądu o wydanie wyroku zaocznego.

Wniosek ten doręcza się pozwanemu. Sąd może zdecydować o otwarciu procedury ustnej w przedmiocie wniosku.

§ 2

Przed wydaniem wyroku zaocznego Sąd bada dopuszczalność skargi, spełnienie wymagań formalnych oraz zasadność żądań

przedstawionych w skardze. Sąd może zarządzić przeprowadzenie dowodu.

§ 3

Wyrok zaoczny podlega wykonaniu. Sąd może jednakże zawiesić wykonanie wyroku aż do wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie sprzeciwu wniesionego na podstawie § 4 albo uzależnić wykonanie wyroku od złożenia zabezpieczenia, którego wysokość i sposób złożenia określane są stosownie do okoliczności; zabezpieczenie podlega zwrotowi w razie braku sprzeciwu albo jego odrzucenia.

§ 4

Od wyroku zaocznego można wnieść sprzeciw. Sprzeciw wnosi się w terminie miesiąca od doręczenia wyroku, w sposób określony w art. 43 i 44.

§ 5

Po doręczeniu sprzeciwu prezes wyznacza termin, w którym strona przeciwna może przedstawić uwagi na piśmie.

Postępowanie prowadzi się zgodnie z przepisami tytułu drugiego niniejszego regulaminu.

§ 6

Sąd rozstrzyga wyrokiem, od którego nie można wnieść sprzeciwu. Oryginał wyroku dołącza się do oryginału wyroku zaocznego. Wzmiankę o wyroku umieszcza się na marginesie oryginału wyroku zaocznego.

Rozdział 6**NADZWYCZAJNE ŚRODKI ZASKARŻENIA****Sekcja 1 – Powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu****Artykuł 123****§ 1**

Przepisy art. 43 i 44 stosuje się do powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu. Powinno ono ponadto zawierać:

- a) oznaczenie zaskarżonego wyroku;
- b) wskazanie, w jaki sposób wyrok ten narusza prawa osoby trzeciej wnoszącej powództwo przeciwko prawomocnemu orzeczeniu;
- c) wskazanie powodów, dla których osoba trzecia wnosząca powództwo przeciwko prawomocnemu orzeczeniu nie mogła wziąć udziału w postępowaniu przed Sądem, w którym zapadł zaskarżony wyrok.

Powództwo skierowane jest przeciwko wszystkim stronom postępowania przed Sądem, w którym zapadł zaskarżony wyrok.

Jeżeli wyrok został opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, powództwo wnosi się w terminie dwóch miesięcy od publikacji wyroku.

§ 2

Na wniosek osoby trzeciej wnoszącej powództwo przeciwko prawomocnemu orzeczeniu wykonanie zaskarżonego wyroku może zostać zawieszona. Przepisy tytułu trzeciego rozdziału 1 niniejszego regulaminu stosuje się.

§ 3

W razie uwzględnienia powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu, zaskarżony wyrok podlega odpowiedniej zmianie.

Oryginał wyroku wydanego w rezultacie uwzględnienia powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu dołącza się do oryginału zaskarżonego wyroku. Wzmiankę o wydanym wyroku umieszcza się na marginesie oryginału zaskarżonego wyroku.

§ 4

Jeżeli odwołanie wniesione do Trybunału Sprawiedliwości oraz powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu wniesione do Sądu są skierowane przeciwko temu samemu wyrokowi Sądu, Sąd może, po wysłuchaniu stron, zawiesić postępowanie do czasu wydania wyroku przez Trybunał Sprawiedliwości.

Artykuł 124

Rozpoznanie powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu przydziela się izbie, która wydała zaskarżony wyrok; jeżeli wyrok został wydany przez Sąd w pełnym składzie lub w składzie wielkiej izby, skargę przydziela się temu składowi Sądu. Jeżeli wyrok został wydany przez Sąd w składzie jednego sędziego, rozpoznanie powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu przydziela się temu sędziemu.

Sekcja 2 – Wznowienie postępowania

Artykuł 125

Bez uchybienia terminowi dziesięciu lat, określonego w art. 44 akapit trzeci statutu, skarga o wznowienie postępowania powinna zostać złożona w terminie trzech miesięcy od dnia, w którym wnoszący skargę powziął wiadomość o okolicznościach faktycznych, które stanowią jej podstawę.

Artykuł 126

§ 1

Przepisy art. 43 i 44 stosuje się do skargi o wznowienie postępowania; ponadto skarga powinna zawierać:

- oznaczenie zaskarżonego wyroku;
- wskazanie części wyroku, w odniesieniu do których składana jest skarga o wznowienie postępowania;
- wskazanie okoliczności faktycznych, stanowiących podstawę skargi;
- wskazanie środków dowodowych na potwierdzenie istnienia okoliczności faktycznych uzasadniających wznowienie

postępowania oraz dotrzymania terminu przewidzianego w artykule poprzedzającym.

§ 2

Skargę składa się przeciwko wszystkim stronom sporu, którego dotyczy zaskarżony wyrok.

Artykuł 127

§ 1

Rozpoznanie skargi o wznowienie postępowania przydziela się izbie, która wydała zaskarżony wyrok; jeżeli wyrok wydał Sąd w pełnym składzie lub w składzie wielkiej izby, skargę przydziela się temu składowi Sądu. Jeżeli wyrok został wydany przez Sąd w składzie jednego sędziego, skargę przydziela się temu sędziemu.

§ 2

Sąd, po wysłuchaniu rzecznika generalnego i z uwzględnieniem przedstawionych na piśmie uwag stron, rozstrzyga o dopuszczalności skargi, nie przesądzając o istocie sprawy.

§ 3

Jeżeli Sąd uzna skargę za dopuszczalną, przystępuje do rozpoznania istoty sprawy i wydaje wyrok, zgodnie z niniejszym regulaminem.

§ 4

Oryginał wyroku załącza się do oryginału wyroku wydanego w postępowaniu, którego wznowienie dotyczy. Wzmiankę o wyroku umieszcza się na marginesie oryginału wyroku wydanego w postępowaniu, którego wznowienie dotyczy.

Artykuł 128

Jeżeli odwołanie wniesione do Trybunału Sprawiedliwości oraz skarga o wznowienie postępowania wniesiona do Sądu dotyczą tego samego wyroku Sądu, Sąd może, po wysłuchaniu stron, zawiesić postępowanie do czasu wydania wyroku przez Trybunał Sprawiedliwości.

Sekcja 3 – Wykładnia wyroków

Artykuł 129

§ 1

Wniosek o wykładnię wyroku sporządza się zgodnie z art. 43 i 44. Ponadto powinien on zawierać:

- oznaczenie wyroku;
- wskazanie części wyroku, które mają podlegać wykładni.

Wniosek wnosi się przeciwko wszystkim stronom sporu, którego dotyczy wyrok.

§ 2

Wniosek o wykładnię wyroku przydziela się izbie, która wydała wyrok mający podlegać wykładni; jeżeli wyrok został wydany przez Sąd w pełnym składzie lub w składzie wielkiej izby, wniosek przydziela się temu składowi Sądu. Jeżeli wyrok został

wydany przez Sąd w składzie jednego sędziego, wniosek o wykładnię przydziela się temu sędziemu.

§ 3

Sąd orzeka wyrokiem, po wcześniejszym umożliwieniu stronom przedstawienia uwag i po wysłuchaniu rzecznika generalnego.

Oryginał wyroku interpretacyjnego załącza się do oryginału wyroku interpretowanego. Wzmiankę o wyroku

interpretacyjnym umieszcza się na marginesie oryginału wyroku interpretowanego.

§ 4

Jeżeli odwołanie wniesione do Trybunału Sprawiedliwości oraz wniosek o wykładnię wyroku wniesiony do Sądu dotyczą tego samego wyroku, Sąd może, po wysłuchaniu stron, zawiesić postępowanie do czasu wydania wyroku przez Trybunał Sprawiedliwości.

TYTUŁ 4

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH Z ZAKRESU WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

Artykuł 130

§ 1

Przepisy niniejszego regulaminu stosuje się, z zastrzeżeniem przepisów szczególnych niniejszego tytułu, do skarg dotyczących stosowania przepisów prawa własności intelektualnej przeciwko Urzędowi Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) oraz Wspólnotowemu Urzędowi Odmian Roślin (zwanym dalej „Urzędem”).

§ 2

Przepisów niniejszego tytułu nie stosuje się do skarg przeciwko Urzędowi, jeżeli nie były rozpatrzone uprzednio w postępowaniu przed Izbą Odwoławczą.

Artykuł 131

§ 1

Skargę sporządza się w języku wybranym przez skarżącego spośród języków wymienionych w art. 35 § 1.

§ 2

Język, w którym skargę sporządzono, staje się językiem postępowania, o ile strona skarżąca jest jedyną stroną występującą w postępowaniu przed Izbą Odwoławczą lub jeżeli pozostałe strony postępowania nie sprzeciwiają się temu w terminie określonym przez sekretarza po wniesieniu skargi.

Jeżeli w tym terminie strony występujące w postępowaniu przed Izbą Odwoławczą poinformują sekretarza o ich porozumieniu co do wyboru jednego spośród języków wymienionych w art. 35 § 1, język ten staje się językiem postępowania przed Sądem.

W razie sprzeciwu wobec języka postępowania wybranego przez skarżącego w terminie, o którym mowa powyżej, oraz w braku porozumienia w tym zakresie pomiędzy stronami postępowania przed Izbą Odwoławczą, językiem postępowania jest język, w jakim złożony został w Urzędzie wniosek o rejestrację, którego sprawa dotyczy. Jeżeli jednak, z uwagi na uzasadniony wniosek którejkolwiek ze stron i po wysłuchaniu pozostałych

stron, prezes uzna, iż posługiwanie się wybranym językiem nie pozwala wszystkim stronom postępowania przed Izbą Odwoławczą na uczestniczenie w postępowaniu i nie zapewnia obrony ich interesów oraz że jedynie posługiwanie się innym językiem spośród wymienionych w art. 35 § 1 pozwoli zaradzić tej sytuacji, może on wskazać ten inny język jako język postępowania; prezes może przekazać tę kwestię Sądowi.

§ 3

W pismach procesowych i innych dokumentach kierowanych do Sądu oraz w toku procedury ustnej, strona skarżąca może posługiwać się językiem przez siebie wybranym zgodnie z § 1, a każda z pozostałych stron może posługiwać się językiem przez nią wybranym spośród języków wymienionych w art. 35 § 1.

§ 4

Jeżeli, na podstawie § 2, językiem postępowania został język inny niż ten, w którym sporządzono skargę, sekretarz zapewnia przekład skargi na język postępowania.

Każda ze stron jest obowiązana do sporządzenia w rozsądnym terminie wyznaczonym przez sekretarza przekładu na język postępowania pism procesowych lub dokumentów, innych niż skarga, złożonych przez nią, zgodnie z § 3, w innym języku niż język postępowania. Strona przedstawiająca przekład, będący tekstem autentycznym w rozumieniu art. 37, potwierdza wierność takiego przekładu. Pismo procesowe lub dokument zostają usunięte z akt, jeżeli przekład nie zostanie sporządzony w wyznaczonym terminie.

Sekretarz zapewnia przekład wszystkich wypowiedzi dokonanych w toku procedury ustnej na język postępowania oraz, na żądanie którejkolwiek ze stron, również na język, którym strona się posługuje zgodnie z § 3.

Artykuł 132

§ 1

Nie uchybiając przepisom art. 44, skarga powinna zawierać nazwiska lub nazwy wszystkich stron postępowania przed Izbą

Odwoławczą, a także adresy wskazane przez nie do doręczeń dokonywanych w toku tego postępowania.

Do skargi załącza się zaskarżoną decyzję Izby Odwoławczej. Konieczne jest wskazanie daty zawiadomienia strony skarżącej o tej decyzji.

§ 2

Jeżeli skarga nie spełnia wymagań określonych w § 1, stosuje się art. 44 § 6.

Artykuł 133

§ 1

Sekretarz informuje Urząd i wszystkie strony postępowania przed Izbą Odwoławczą o wniesieniu skargi. Po ustaleniu języka postępowania zgodnie z art. 131 § 2 sekretarz doręcza skargę.

§ 2

Skargę doręcza się Urzędowi jako stronie pozwanej i stronom postępowania przed Izbą Odwoławczą innym niż strona skarżąca. Zawiadomienie jest dokonywane w języku postępowania.

Doręczenia skargi stronie postępowania przed Izbą Odwoławczą dokonuje się listem poleconym za potwierdzeniem odbioru, wysłanym na adres wskazany przez stronę do doręczeń dokonywanych w postępowaniu przed Izbą Odwoławczą.

§ 3

Po doręczeniu skargi Urząd przekazuje Sądowi akta postępowania przed Izbą Odwoławczą.

Artykuł 134

§ 1

Strony postępowania przed Izbą Odwoławczą, inne niż strona skarżąca, mogą uczestniczyć w postępowaniu przed Sądem w charakterze interwenientów, wnosząc odpowiedź na skargę w przewidzianej formie i w przewidzianym terminie.

§ 2

Interwenienci, o których mowa w § 1, mają takie same prawa procesowe jak strony.

Mogą oni popierać żądania strony, mogą również wnosić żądania i zarzuty niezależnie od tych wniesionych przez strony.

§ 3

Interwenient, o którym mowa w § 1, może w odpowiedzi na skargę wniesioną zgodnie z art. 135 § 1 żądać uchylenia lub zmiany decyzji Izby Odwoławczej w zakresie nieuwzględnionym

w skardze, a także podnosić zarzuty, które nie zostały w skardze zawarte.

Żądania i zarzuty wysuwane we wniesionej przez interwenienta odpowiedzi na skargę stają się bezprzedmiotowe w razie cofnięcia skargi.

§ 4

Na zasadzie wyjątku od art. 122, przepisy dotyczące wyroku zaocznego nie mają zastosowania, jeżeli interwenient, o którym mowa w § 1 niniejszego artykułu, wniósł odpowiedź na skargę w przewidzianej formie i w przewidzianym terminie.

Artykuł 135

§ 1

Urząd oraz strony postępowania przed Izbą Odwoławczą, inne niż strona skarżąca, wnoszą odpowiedzi na skargę w terminie dwóch miesięcy od daty doręczenia skargi.

Do odpowiedzi na skargę stosuje się art. 46.

§ 2

Skarga i odpowiedź na skargę mogą być uzupełniane replikami i duplikami stron, w tym także interwenientów, o których mowa w art. 134 § 1, o ile prezes, na podstawie uzasadnionego wniosku złożonego w terminie dwóch tygodni od doręczenia odpowiedzi na skargę lub repliki, uzna to za niezbędne i wyrazi na to zgodę w celu umożliwienia stronie obrony swojego stanowiska.

Prezes wyznacza termin składania tych pism procesowych.

§ 3

Nie uchybiając powyższym postanowieniom, w przypadkach, o których mowa w art. 134 § 3, pozostałe strony mogą w terminie dwóch miesięcy od daty doręczenia im odpowiedzi na skargę przedłożyć pismo, którego treść ogranicza się do odpowiedzi na żądania i zarzuty przedstawione po raz pierwszy w odpowiedzi interwenienta na skargę. Termin ten może zostać przedłużony przez prezesa na uzasadniony wniosek strony.

§ 4

Pisma stron nie mogą zmieniać przedmiotu sporu przed Izbą Odwoławczą.

Artykuł 135a

Po przedłożeniu pism procesowych, o których mowa w art. 135 § 1 oraz, w stosownym przypadku, pism procesowych, o których mowa w art. 135 § 2 i 3 niniejszego regulaminu, Sąd może, na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy i po wysłuchaniu rzecznika generalnego oraz stron, orzec w przedmiocie

skargi bez przeprowadzenia części ustnej postępowania, chyba że jedna ze stron przedłoży wniosek wskazujący powody, dla których wnosi o jej wysłuchanie. Wniosek ten składa się w terminie miesiąca od dnia powiadomienia strony o zakończeniu procedury pisemnej. Prezes może przedłużyć ten termin.

Artykuł 136

§ 1

Jeżeli skarga na decyzję Izby Odwoławczej zostanie uwzględniona, Sąd może postanowić, że Urząd poniesie jedynie własne koszty.

§ 2

Niezbędne koszty poniesione przez strony w związku z postępowaniem przed Izbą Odwoławczą oraz koszty sporządzenia wymaganych zgodnie z art. 131 § 4 akapit drugi przekładów pism i innych dokumentów na język postępowania, uznaje się za koszty podlegające zwrotowi.

W razie dokonania niedokładnego przekładu stosuje się art. 87 § 3 akapit drugi.

TYTUŁ 5

ODWOŁANIA OD ORZECZEŃ SĄDU DO SPRAW SŁUŻBY PUBLICZNEJ UNII EUROPEJSKIEJ

Artykuł 136a

W przypadku odwołania od orzeczeń Sądu do spraw Służby Publicznej, o którym mowa w art. 9 i 10 załącznika do statutu, językiem postępowania jest język, w którym zostało wydane orzeczenie Sądu do spraw Służby Publicznej, od którego wniesiono odwołanie, z zastrzeżeniem art. 35 § 2 lit. b) i c) i art. 35 § 3 akapit czwarty niniejszego regulaminu.

Artykuł 137

§ 1

Odwołanie wnosi się poprzez złożenie pisma w sekretariacie Sądu lub Sądu do spraw Służby Publicznej.

§ 2

Sekretariat Sądu do spraw Służby Publicznej natychmiast przesyła do sekretariatu Sądu akta sprawy rozpoznawanej w pierwszej instancji oraz, w stosownym przypadku, odwołanie.

Artykuł 138

§ 1

Odwołanie zawiera:

- a) nazwisko albo nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę wnoszącego odwołanie;
- b) oznaczenie pozostałych stron postępowania przed Sądem do spraw Służby Publicznej;
- c) podnoszone zarzuty oraz argumenty na ich poparcie;
- d) żądania wnoszącego odwołanie.

Do odwołania stosuje się art. 43 i art. 44 § § 2 i 3.

§ 2

Do odwołania załącza się orzeczenie Sądu do spraw Służby Publicznej, od którego wnosi się odwołanie. W odwołaniu wskazuje się dzień, w którym orzeczenie zostało wnoszącemu odwołanie doręczone.

§ 3

Jeżeli odwołanie nie czyni zadość wymogom art. 44 § 3 lub § 2 niniejszego artykułu, stosuje się art. 44 § 6.

Artykuł 139

§ 1

Żądania zawarte w odwołaniu mają na celu:

- a) uchylenie, w całości lub w części, orzeczenia Sądu do spraw Służby Publicznej;
- b) uwzględnienie, w całości lub w części, żądań przedstawianych w pierwszej instancji, z wyłączeniem wszelkich nowych żądań.

§ 2

Odwołanie nie może zmieniać przedmiotu postępowania, które toczyło się przed Sądem do spraw Służby Publicznej.

Artykuł 140

Odwołanie doręcza się wszystkim stronom postępowania przed Sądem do spraw Służby Publicznej. Stosuje się art. 45.

Artykuł 141

§ 1

Każda strona postępowania przed Sądem do spraw Służby Publicznej może w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia odwołania wnieść odpowiedź na odwołanie. Termin ten nie podlega przedłużeniu.

§ 2

Odpowiedź na odwołanie zawiera:

- a) nazwisko albo nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę wnoszącego odpowiedź na odwołanie;
- b) datę doręczenia odwołania;
- c) podnoszone zarzuty oraz argumenty na ich poparcie;
- d) żądania.

Stosuje się art. 43 i art. 44 § § 2 i 3.

Artykuł 142

§ 1

Żądania zawarte w odpowiedzi na odwołanie mają na celu:

- a) oddalenie, w całości lub w części, odwołania albo uchylenie, w całości lub w części, orzeczenia Sądu do spraw Służby Publicznej;
- b) uwzględnienie, w całości lub w części, żądań przedstawianych w pierwszej instancji, z wyłączeniem wszelkich nowych żądań.

§ 2

Odpowiedź na odwołanie nie może zmieniać przedmiotu postępowania, które toczyło się przed Sądem do spraw Służby Publicznej.

Artykuł 143

§ 1

Odwołanie i odpowiedź na odwołanie mogą zostać uzupełnione repliką i dupliką, jeżeli prezes, na podstawie wniosku złożonego przez wnoszącego odwołanie w terminie siedmiu dni od doręczenia odpowiedzi na odwołanie, uzna to za konieczne i wyraźnie zezwoli na przedstawienie repliki w celu umożliwienia wnoszącemu odwołanie obrony swego stanowiska lub w celu przygotowania orzeczenia w przedmiocie odwołania. Prezes wyznacza termin, w którym należy złożyć replikę, a po doręczeniu tego pisma, termin, w którym należy złożyć duplikę.

§ 2

Jeżeli odpowiedź na odwołanie zawiera żądanie uchylenia w całości albo w części orzeczenia Sądu do spraw Służby Publicznej na podstawie zarzutów, które nie zostały podniesione w odwołaniu, wnoszący odwołanie albo inna strona postępowania może, w terminie dwóch miesięcy od doręczenia odpowiedzi na odwołanie, wnieść replikę, której przedmiot ograniczony jest do ustosunkowania się do tych zarzutów. Przepis § 1 stosuje się do wszelkich dodatkowych uwag na piśmie złożonych w następstwie tej repliki.

Artykuł 144

Z zastrzeżeniem poniższych przepisów, do postępowania przed Sądem, którego przedmiot stanowi odwołanie od orzeczenia Sądu do spraw Służby Publicznej, stosuje się artykuły 48 § 2, 49, 50, 51 § 1, 52, 55–64, 76a–110, 115 § § 2 i 3, 116, 123–127 i 129 niniejszego regulaminu.

Artykuł 145

Jeżeli odwołanie jest w całości lub w części oczywiście niedopuszczalne albo oczywiście bezzasadne, Sąd może, w każdym czasie, na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy i po wysłuchaniu rzecznika generalnego, oddalić odwołanie w całości albo w części, orzekając w drodze postanowienia z uzasadnieniem.

Artykuł 146

Po przedłożeniu pism procesowych, o których mowa w art. 141 § 1 oraz, w stosownym przypadku, pism procesowych, o których mowa w art. 143 § § 1 i 2 niniejszego regulaminu, Sąd może, na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy i po wysłuchaniu rzecznika generalnego oraz stron, orzec w przedmiocie odwołania bez przeprowadzenia części ustnej postępowania, chyba że jedna ze stron przedłoży wniosek wskazujący powody, dla których wnosi o jej wysłuchanie. Wniosek ten składa się w terminie miesiąca od dnia powiadomienia strony o zakończeniu procedury pisemnej. Prezes może przedłużyć ten termin.

Artykuł 147

Sprawozdanie, o którym mowa w art. 52 przedstawia się Sądowi po wniesieniu pism procesowych, o których mowa w art. 141 § 1 i, w stosownym przypadku, art. 143 § § 1 i 2. W razie niewniesienia wyżej wymienionych pism procesowych, tę samą procedurę stosuje się po upływie terminu do ich wniesienia.

Artykuł 148

Jeżeli odwołanie jest bezzasadne albo jeżeli jest zasadne i Sąd sam orzeka co do istoty sprawy, rozstrzyga on o kosztach.

Artykuł 88 niniejszego regulaminu ma zastosowanie jedynie do odwołań wniesionych przez instytucje.

W drodze odstępstwa od przepisu art. 87 § 2 niniejszego regulaminu Sąd w przypadku odwołań wniesionych przez urzędników lub innych pracowników instytucji może rozstrzygnąć, że koszty zostaną rozdzielone pomiędzy stronami, o ile wymagają tego względy słuszności.

W razie cofnięcia odwołania stosuje się art. 87 § 5 niniejszego regulaminu.

Artykuł 149

Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta w postępowaniu odwoławczym przed Sądem składa się w terminie miesiąca od dnia ogłoszenia, o którym mowa w art. 24 § 6.

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 150

Sąd może wydać praktyczne instrukcje odnoszące się w szczególności do przygotowania i prowadzenia posiedzeń oraz do składania pism procesowych lub uwag na piśmie.

Artykuł 151

Niniejszy regulamin, którego tekstami autentycznymi są jego wersje językowe sporządzone w językach określonych w art. 35 § 1, podlega publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* i wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po jego opublikowaniu.

SĄD DO SPRAW SŁUŻBY PUBLICZNEJ UNII EUROPEJSKIEJ

WERSJA SKONSOLIDOWANA REGULAMINU POSTĘPOWANIA PRZED SĄDEM DO SPRAW SŁUŻBY PUBLICZNEJ UNII EUROPEJSKIEJ

(2010/C 177/03)

Niniejszy tekst skonsolidowany uwzględnia:

regulamin postępowania przed Sądem do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej z dnia 25 lipca 2007 r. (Dz.U. L 225 z 29.8.2007, s. 1, ze sprostowaniem w Dz.U. L 69 z 13.3.2008, s. 37), jak również zmiany wynikające z następujących aktów:

1. Zmian do regulaminu postępowania przed Sądem do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej z dnia 14 stycznia 2009 r. (Dz.U. L 24 z 28.1.2009, s. 10),
2. Zmian do regulaminu postępowania przed Sądem do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej z dnia 17 marca 2010 r. (Dz.U. L 92 z 13.4.2010, s. 17).

Niniejszy tekst skonsolidowany nie posiada mocy wiążącej. W związku z powyższym pominięto preambułę.

**WERSJA SKONSOLIDOWANA
REGULAMINU POSTĘPOWANIA PRZED SĄDEM DO SPRAW SŁUŻBY PUBLICZNEJ UNII
EUROPEJSKIEJ**

z dnia 25 lipca 2007 r. ⁽¹⁾

PRZEPISY WSTĘPNE

Artykuł 1

Definicje

§ 1. W niniejszym regulaminie:

- postanowienia Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wskazuje się przez podanie numeru danego artykułu tego traktatu i następującego po nim oznaczenia „TFUE”;
- postanowienia Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej wskazuje się przez podanie numeru artykułu i następującego po nim oznaczenia „TEWEA”;
- przez „statut” rozumie się Protokół w sprawie statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej;
- przez „regulamin pracowniczy” rozumie się rozporządzenie ustanawiające regulamin pracowniczy urzędników Unii Europejskiej i warunki zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej.

§ 2. Do celów niniejszego regulaminu:

- przez „Sąd” rozumie się Sąd do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej oraz – w odniesieniu do spraw rozpoznawanych przez izbę lub Sąd w składzie jednego sędziego – tę izbę lub tego sędziego;
- przez „prezesa Sądu” rozumie się wyłącznie prezesa tej instytucji; „prezes” oznacza przewodniczącego składu orzekającego;
- przez „instytucję” lub „instytucje” rozumie się instytucje Unii oraz organy lub jednostki organizacyjne ustanowione na mocy traktatów lub na mocy aktu przyjętego w celu ich wykonania, które mogą występować jako strony postępowania przed Sądem.

TYTUŁ PIERWSZY

ORGANIZACJA SĄDU

Rozdział pierwszy

Artykuł 3

PREZES I CZŁONKOWIE SĄDU

Ślubowanie

Artykuł 2

Kadencja sędziów

§ 1. Przed podjęciem obowiązków sędziowie składają przed Trybunałem Sprawiedliwości następujące ślubowanie:

„Ślubuję obowiązki swe wykonywać bezstronnie i sumiennie; ślubuję utrzymać w tajemnicy treść obrad Sądu”.

§ 1. Kadencja sędziego rozpoczyna się w dniu określonym w akcie mianowania.

§ 2. Jeżeli akt mianowania nie zawiera postanowień dotyczących daty rozpoczęcia kadencji, kadencja rozpoczyna się w dniu wydania aktu mianowania.

§ 2. Niezwłocznie po złożeniu ślubowania sędziowie podpisują oświadczenie, w którym uroczyście zobowiązują się szanować, w trakcie pełnienia funkcji i po ich zakończeniu, obowiązki z nich wynikające, zwłaszcza uczciwości i roztropności przy obejmowaniu pewnych stanowisk lub przyjmowaniu pewnych korzyści po zakończeniu funkcji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 225 z 29.8.2007, s. 1, ze sprostowaniem w Dz.U. L 69 z 13.3.2008, s. 37; ze zmianami z dnia 14 stycznia 2009 r. (Dz.U. L 24 z 28.1.2009, s. 10) i z dnia 17 marca 2010 r. (Dz.U. L 92 z 13.4.2010, s. 17).

Artykuł 4**Odwwołanie sędziego z urzędu i inne przypadki utraty mandatu**

§ 1. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości ma rozstrzygnąć, po zasięgnięciu opinii Sądu, czy dany sędzia nie spełnia już wymaganych warunków lub nie czyni zadość obowiązkowi wynikającym z jego urzędu, prezes Sądu wzywa zainteresowanego sędziego do przedstawienia swoich uwag na posiedzeniu niejawnym i pod nieobecność sekretarza.

§ 2. Sąd uzasadnia swoją opinię.

§ 3. Opinia stwierdzająca, że dany sędzia nie spełnia już wymaganych warunków lub nie czyni zadość obowiązkowi wynikającym z jego urzędu, przyjmowana jest głosami większości sędziów Sądu. W takim przypadku informacje na temat rozkładu głosów w czasie głosowania są podawane do wiadomości Trybunału Sprawiedliwości.

§ 4. Głosowanie jest tajne; zainteresowany sędzia nie uczestniczy w obradach.

Artykuł 5**Pierwszeństwo**

§ 1. Z wyjątkiem prezesa Sądu oraz prezesów izb pierwszeństwo wśród sędziów ustala się na podstawie starszeństwa służbowego.

§ 2. W przypadku jednakowego starszeństwa służbowego o pierwszeństwie decyduje wiek.

§ 3. Ustupający sędziowie, którzy zostają ponownie mianowani, zachowują swoje dotychczasowe pierwszeństwo.

Artykuł 6**Wybór prezesa Sądu**

§ 1. Zgodnie z art. 4 ust. 1 załącznika I do statutu sędziowie wybierają spośród siebie, na okres trzech lat, prezesa Sądu. Jego mandat jest odnawialny.

§ 2. Jeżeli stanowisko prezesa Sądu zostanie zwolnione przed upływem kadencji, Sąd wybiera jego następcę na okres pozostający do zakończenia kadencji.

§ 3. Wybór, o którym mowa w niniejszym artykule, przeprowadza się w drodze tajnego głosowania. Wybrany zostaje sędzia, który uzyska ponad połowę głosów sędziów wchodzących w skład Sądu. Jeżeli żaden sędzia nie uzyska takiej większości, przeprowadza się dalsze tury głosowania aż do uzyskania takiej większości.

§ 4. Nazwisko prezesa Sądu zostaje ogłoszone w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 7**Kompetencje prezesa Sądu**

§ 1. Prezes Sądu kieruje pracami i administracją Sądu.

§ 2. Przewodniczy on posiedzeniom i obradom:

- pełnego składu Sądu;
- izby obradującej w składzie pięciu sędziów;
- każdej izby obradującej w składzie trzech sędziów, do której został przydzielony.

Artykuł 8**Zastępowanie prezesa Sądu**

Jeżeli prezes Sądu jest nieobecny lub odnosi się do niego inna przeszkoda w wykonywaniu obowiązków albo jeżeli stanowisko prezesa Sądu pozostaje nieobsadzone, obowiązki prezesa wykonywane są zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym na podstawie art. 5.

Rozdział drugi**SKŁADY ORZEKAJĄCE SĄDU****Artykuł 9****Składy orzekające**

Zgodnie z art. 4 ust. 2 załącznika I do statutu Sąd orzeka w pełnym składzie, w izbie złożonej z pięciu sędziów, izbach złożonych z trzech sędziów lub w składzie jednego sędziego.

Artykuł 10**Tworzenie izb**

§ 1. Sąd tworzy izby obradujące w składzie trzech sędziów. Może utworzyć izbę obradującą w składzie pięciu sędziów.

§ 2. Sąd decyduje o przydzieleniu sędziów do izb. Jeżeli liczba sędziów przydzielonych do izby jest wyższa niż liczba sędziów obradujących w sprawie, Sąd określa sposób wyznaczania sędziów do składu orzekającego.

§ 3. Decyzje podjęte zgodnie z niniejszym artykułem są ogłaszane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 11**Prezesi izb**

§ 1. Zgodnie z art. 4 ust. 3 załącznika I do statutu sędziowie wybierają spośród siebie, na okres trzech lat, prezesów izb obradujących w składzie trzech sędziów. Wybór odbywa się zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 6 § 3. Ich kadencja może zostać odnowiona.

§ 2. Stosuje się przepisy art. 6 § § 2 i 4.

§ 3. Prezesi izb kierują pracami podległych im izb oraz przewodniczą ich posiedzeniom i obradom.

§ 4. Jeżeli prezes izby jest nieobecny lub odnosi się do niego inna przeszkoda w wykonywaniu obowiązków albo jeżeli stanowisko prezesa izby pozostaje nieobsadzone, obowiązki prezesa izby wykonywane są przez jednego z jej członków, zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym na podstawie art. 5.

§ 5. Jeżeli wyjątkowo prezes Sądu uzupełnia skład orzekający, przewodniczy temu składowi.

Artykuł 12

Podstawowy skład orzekający – Przydzielanie spraw izbom

§ 1. Z zastrzeżeniem art. 13 i 14 Sąd obraduje w izbach składających się z trzech sędziów.

§ 2. Sąd ustala kryteria, zgodnie z którymi sprawy są przydzielane tym izbom.

§ 3. Decyzja, o której mowa w § 2, podlega ogłoszeniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 13

Przekazanie sprawy pełnemu składowi Sądu lub izbie obradującej w składzie pięciu sędziów

§ 1. Jeżeli jest to uzasadnione zawilocią podniesionych kwestii prawnych, znaczeniem sprawy lub szczególnymi okolicznościami, sprawa może zostać przekazana pełnemu składowi Sądu lub izbie obradującej w składzie pięciu sędziów.

§ 2. O przekazaniu Sąd decyduje w pełnym składzie na wniosek izby rozpatrującej daną sprawę lub każdego członka Sądu. Decyzja taka może zostać wydana na każdym etapie postępowania.

Artykuł 14

Przekazanie sprawy Sądowi w składzie jednego sędziego

§ 1. Sprawy przydzielone izbie obradującej w składzie trzech sędziów mogą być rozpoznane przez sędziego sprawozdawcę orzekającego w składzie jednego sędziego w braku zawilocii kwestii prawnych i w braku złożoności stanu faktycznego, w razie niewielkiego znaczenia spraw i w braku innych szczególnych okoliczności.

Wykluczone jest przekazanie Sądowi w składzie jednego sędziego spraw, w których podniesiono kwestie legalności aktów o zasięgu ogólnym.

§ 2. Decyzja o przekazaniu sprawy jest wydawana przy zachowaniu jednomyślności przez izbę, przed którą sprawa zawisła, po uprzednim wysłuchaniu stron. Decyzja taka może zostać wydana na każdym etapie postępowania.

§ 3. Jeżeli sędzia, któremu sprawa została przekazana do rozpoznania w składzie jednego sędziego, jest nieobecny lub odnosi się do niego inna przeszkoda w wykonywaniu obowiązków, prezes wyznacza na jego miejsce innego sędziego.

§ 4. Sąd w składzie jednego sędziego przekazuje sprawę izbie, jeżeli stwierdzi, że przyczyny przekazania, o których mowa w § 1, ustały.

§ 5. W odniesieniu do spraw rozpoznawanych przez Sąd w składzie jednego sędziego uprawnienia prezesa wykonuje ten sędzia.

Rozdział trzeci

SEKRETARIAT I POZOSTAŁE SŁUŻBY

Sekcja pierwsza – Sekretariat

Artykuł 15

Mianowanie sekretarza

§ 1. Sąd mianuje sekretarza.

§ 2. Dwa tygodnie przed wyznaczoną datą mianowania prezes Sądu zawiadamia sędziów o kandydaturach zgłoszonych na urząd sekretarza.

§ 3. Mianowanie przeprowadzane jest zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 6 § 3.

§ 4. Nazwisko wybranego sekretarza zostaje ogłoszone w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

§ 5. Sekretarz zostaje mianowany na okres sześciu lat. Może on zostać mianowany ponownie.

§ 6. Przed podjęciem obowiązków sekretarz składa przed Sądem ślubowanie zgodnie z art. 3.

Artykuł 16

Zakończenie wykonywania funkcji sekretarza

§ 1. Sekretarz może być zwolniony z funkcji tylko wówczas, gdy nie spełnia już wymaganych warunków lub nie czyni zadość obowiązkowi wynikającym z jego urzędu; Sąd podejmuje decyzję po uprzednim umożliwieniu sekretarzowi złożenia wyjaśnień.

§ 2. Jeżeli stanowisko sekretarza zostanie zwolnione przed upływem kadencji, Sąd mianuje nowego sekretarza na okres sześciu lat.

Artykuł 17

Zastępca sekretarza

Sąd może, zgodnie z procedurą przewidzianą w odniesieniu do sekretarza, mianować zastępcę sekretarza, którego zadaniem jest współpraca z sekretarzem oraz zastępowanie go w zakresie przewidzianym w instrukcjach dla sekretarza, o których mowa w art. 19 § 4.

Artykuł 18

Nieobecność sekretarza lub odnosząca się do niego inna przeszkoda w wykonywaniu obowiązków

Jeżeli odpowiednio sekretarz i jego zastępca są nieobecni, odnoszą się do nich inne przeszkody w wykonywaniu obowiązków albo ich stanowiska pozostają nieobsadzone, prezes Sądu wyznacza urzędników lub innych pracowników do wykonywania zadań sekretarza.

Artykuł 19

Zadania sekretarza

§ 1. Sekretarz zapewnia obsługę Sądu, prezesa Sądu i sędziów w wykonywaniu ich zadań. Z upoważnienia prezesa Sądu odpowiada za organizację i pracę sekretariatu.

§ 2. Sekretarz strzeże pieczęci. Odpowiada za archiwum i publikację Sądu. Z upoważnienia prezesa Sądu sekretarz przyjmuje i przekazuje dokumenty, sprawuje nad nimi pieczęć oraz dokonuje doręczeń przewidzianych w niniejszym regulaminie.

§ 3. Z zastrzeżeniem przepisów art. 4, 16 § 1 i art. 27 sekretarz uczestniczy w posiedzeniach Sądu.

§ 4. Instrukcje dla sekretarza opracowuje Sąd na wniosek prezesa Sądu. Są one publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 20

Prowadzenie rejestru

§ 1. Sekretariat, pod nadzorem sekretarza, prowadzi rejestr, do którego wpisuje się dokumenty procesowe i inne dokumenty złożone na ich poparcie.

§ 2. Zasady prowadzenia rejestru są określone w instrukcjach dla sekretarza, o których mowa w art. 19 § 4.

§ 3. Każda osoba mająca uzasadniony interes może przeglądać rejestr w sekretariacie i otrzymywać odpisy lub wyciągi z rejestru za opłatą w wysokości ustalonej przez Sąd na wniosek sekretarza.

§ 4. Każda strona postępowania może ponadto, za ustaloną opłatą, uzyskać dodatkowe odpisy dokumentów procesowych oraz postanowień i wyroków.

§ 5. Akta sprawy ani dokumenty procesowe nie są udostępniane osobom trzecim, czy to prywatnym, czy publicznym, bez wyraźnej zgody prezesa udzielonej po wysłuchaniu stron. Zgoda może być udzielona wyłącznie na podstawie złożonego na piśmie wniosku szczegółowo uzasadniającego istnienie interesu prawnego w dostępie do akt.

Sekcja druga – Pozostałe służby

Artykuł 21

Urzędnicy i inni pracownicy

§ 1. Urzędnicy i inni pracownicy, których zadaniem jest zapewnienie bezpośredniej obsługi prezesa Sądu, sędziów i sekretarza, są mianowani zgodnie z regulaminem pracowniczym. Odpowiadają oni przed sekretarzem, działającym z upoważnienia prezesa Sądu.

§ 2. Składają oni przed prezesem Sądu i w obecności sekretarza następujące ślubowanie:

„Przysięgam, że powierzone mi przez Sąd do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej obowiązki wykonywać będę w sposób lojalny, roztropny i sumienny”.

Artykuł 22

Administracja Sądu i prowadzenie jego spraw finansowych

Za administrację Sądu, prowadzenie jego spraw finansowych oraz księgowość odpowiada sekretarz, działający z upoważnienia prezesa Sądu i z pomocą służb Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Unii Europejskiej.

Rozdział czwarty

FUNKCJONOWANIE SĄDU

Artykuł 23

Daty, godziny i miejsce posiedzeń Sądu

§ 1. Daty i godziny posiedzeń Sądu wyznacza prezes.

§ 2. Sąd może zdecydować o odbyciu jednego lub więcej określonych posiedzeń w miejscu innym niż to, w którym znajduje się siedziba Sądu.

Artykuł 24

Kworum

Obrazy Sądu są ważne wyłącznie w przypadku zachowania następującego kworum:

- pięciu sędziów w odniesieniu do pełnego składu Sądu;
- trzech sędziów w odniesieniu do izby obradującej w składzie pięciu sędziów i izb obradujących w składzie trzech sędziów.

Artykuł 25

Nieobecność sędziego lub odnosząca się do niego inna przeszkoda w wykonywaniu obowiązków

§ 1. Jeśli z powodu nieobecności sędziego lub odnoszącej się do niego innej przeszkody w wykonywaniu obowiązków stwierdza się brak kworum, prezes odracza posiedzenie do czasu ustania tych przyczyn.

§ 2. W celu zebrania kworum w ramach izby prezes może także, jeśli wymagają względy prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości, wyznaczyć innego sędziego tej izby do uzupełnienia składu orzekającego lub – w jego braku – zwrócić się do prezesa Sądu o wyznaczenie sędziego z innej izby. Wyznaczenie sędziego uzupełniającego skład orzekający odbywa się zgodnie z kolejnością ustanowioną w art. 5, z wyłączeniem, w miarę możliwości, prezesa Sądu i prezesów izb.

§ 3. Jeśli uzupełnienie składu orzekającego na mocy poprzedniego paragrafu następuje po rozprawie, procedura ustna zostaje otwarta na nowo.

Artykuł 26

Nieobecność sędziego izby obradującej w składzie pięciu sędziów lub odnosząca się do niego inna przeszkoda w wykonywaniu obowiązków – przed rozprawą

Jeżeli – przed rozprawą – w izbie obradującej w składzie pięciu sędziów sędzia jest nieobecny lub odnosi się do niego inna przeszkoda w wykonywaniu obowiązków, prezes Sądu wyznacza innego sędziego zgodnie z kolejnością ustanowioną w art. 5. Jeżeli liczba pięciu sędziów nie może zostać osiągnięta, rozprawa może zostać przeprowadzona pod warunkiem zebrania kworum.

Artykuł 27

Narada

§ 1. Narady Sądu są niejawne.

§ 2. W naradzie uczestniczą jedynie sędziowie, którzy brali udział w rozprawie.

§ 3. Zgodnie z art. 17 akapit pierwszy statutu i art. 5 akapit pierwszy załącznika I do tego statutu, narady Sądu są ważne jedynie wtedy, gdy bierze w nich udział nieparzysta liczba sędziów.

Jeżeli w izbie obradującej w składzie pięciu sędziów lub w Sądzie w pełnym składzie sędziowie, z powodu nieobecności lub innych przeszkód w wykonywaniu obowiązków, są obecni w liczbie parzystej, sędzia ostatni w porządku pierwszeństwa ustanowionym na podstawie art. 5 nie uczestniczy w naradzie, chyba że jest on sędzią sprawozdawcą. W takim przypadku w naradzie nie uczestniczy sędzia kolejno ostatni w porządku pierwszeństwa ustanowionym na podstawie art. 5.

§ 4. Każdy z sędziów uczestniczących w naradzie wyraża swoje zdanie i uzasadnia je.

Na żądanie sędziego każda kwestia, przed poddaniem jej pod głosowanie, podlega sformułowaniu w wybranym przez niego języku i jest podawana do wiadomości pozostałych sędziów w formie pisemnej.

Wnioski przyjęte przez większość sędziów w wyniku ostatecznej dyskusji stanowią podstawę rozstrzygnięcia Sądu. Głosy oddaje się w porządku odwrotnym do ustanowionego na podstawie art. 5.

Rozbieżności co do przedmiotu, brzmienia i kolejności rozstrzyganych kwestii lub co do interpretacji wyników głosowania rozstrzyga Sąd.

§ 5. Jeżeli przedmiotem obrad Sądu są kwestie związane z jego wewnętrzną administracją, bierze w nich udział sekretarz, o ile Sąd nie postanowi inaczej.

§ 6. Obradując pod nieobecność sekretarza, Sąd poleca w razie konieczności sporządzenie protokołu sędziemu ostatniemu w porządku pierwszeństwa ustanowionym na podstawie art. 5. Protokół podpisuje prezes i ten sędzia.

Artykuł 28

Wakacje sądowe

§ 1. Z zastrzeżeniem szczególnej decyzji Sądu wakacje sądowe obejmują następujące okresy:

- od dnia 18 grudnia do dnia 10 stycznia,
- od niedzieli przed Wielkanocą do drugiej niedzieli po Wielkanocy,
- od dnia 15 lipca do dnia 15 września.

§ 2. Podczas wakacji sądowych obowiązki prezesa Sądu wykonywane są w siedzibie Sądu bądź przez prezesa Sądu w porozumieniu z sekretarzem, bądź przez prezesa jednej z izb albo innego sędziego wskazanego przez prezesa do jego zastąpienia.

W nagłych wypadkach prezes Sądu może zwołać sędziów podczas wakacji sądowych.

§ 3. Sąd przestrzega świąt urzędowych obowiązujących w miejscu, w którym ma on swoją siedzibę.

§ 4. W uzasadnionych przypadkach Sąd może przyznać sędziom urlopy.

Rozdział piąty

SYSTEM JĘZYKOWY

Artykuł 29

System językowy

Na podstawie art. 257 akapit szósty TFUE, art. 64 statutu i art. 7 ust. 2 załącznika I do tego statutu przepisy regulaminu Sądu Unii Europejskiej dotyczące systemu językowego mają zastosowanie do Sądu.

Rozdział szósty

PRAWA I OBOWIĄZKI OSÓB REPREZENTUJĄCYCH STRONĘ

Artykuł 30

Przywileje, immunitety i ułatwienia

§ 1. Osoby reprezentujące strony występujące przed Sądem lub przed innym organem sądowym, do którego Sąd zwrócił się o pomoc prawną, korzystają z immunitetu obejmującego wypowiedzi ustne i pisemne odnoszące się do sprawy lub do stron.

§ 2. Osoby reprezentujące strony korzystają ponadto z następujących przywilejów i ułatwień:

- a) pisma i dokumenty dotyczące postępowania nie podlegają przeszukaniu ani zajęciu. W razie zakwestionowania takich pism lub dokumentów funkcjonariusze służb celnych lub policji mogą je zapieczętować; podlegają one niezwłocznie przekazaniu do Sądu i zbadaniu w obecności

sekretarza oraz osoby zainteresowanej;

- b) osoby reprezentujące strony mają prawo do otrzymania waluty obcej niezbędnej do wykonywania swoich obowiązków;
- c) osoby reprezentujące strony korzystają ze swobody podróżowania przy wykonywaniu swoich obowiązków.

§ 3. Przywileje, immunitety i ułatwienia określone w § 1 i 2 przyznaje się wyłącznie w celu zapewnienia właściwego przeprowadzenia postępowania.

§ 4. Sąd może uchylić immunitet, jeżeli uzna, że nie przeszkodzi to we właściwym przeprowadzeniu postępowania.

Artykuł 31

Status osób reprezentujących strony

Korzystanie z przywilejów, immunitetów i ułatwień określonych w art. 30 wymaga przedstawienia następujących dowodów umocowania:

- a) w przypadku osób reprezentujących strony – dokumentu urzędowego wystawionego przez ich mocodawcę, którego odpis niezwłocznie przekazywany jest sekretarzowi;
- b) w przypadku doradców i adwokatów lub radców prawnych – zaświadczenia podpisanego przez sekretarza. Ważność tego zaświadczenia jest ograniczona do określonego

okresu, który może być przedłużony lub skrócony w zależności od czasu trwania postępowania.

Artykuł 32

Wykluczenie z postępowania

§ 1. Sąd, jeżeli uzna, że zachowanie osoby reprezentującej stronę przed Sądem lub w stosunku do prezesa, sędziego lub sekretarza godzi w powagę Sądu lub jest niezgodne z wymogami prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości, lub że osoba reprezentująca stronę wykorzystuje swoje uprawnienia niezgodnie z ich celem, informuje o tym zainteresowanego. Sąd może poinformować o tym właściwe organy, którym podlega zainteresowany; kopia pisma skierowanego do tych organów przekazywana jest zainteresowanemu.

Z tych samych powodów Sąd może w każdym czasie, po wysłuchaniu zainteresowanego, na podstawie postanowienia wykluczyć go z postępowania. Postanowienie to podlega natychmiastowemu wykonaniu.

§ 2. Jeżeli osoba reprezentująca stronę zostaje wykluczona z postępowania, zostaje ono zawieszane aż do upływu terminu ustalonego przez prezesa w celu umożliwienia stronie wyznaczenia innej osoby ją reprezentującej.

§ 3. Orzeczenia wydane na podstawie niniejszego artykułu mogą zostać uchylone.

TYTUŁ DRUGI

PROCEDURA

Rozdział pierwszy

PROCEDURA PISEMNA

Artykuł 33

Przepisy ogólne

§ 1. Procedura pisemna obejmuje wniesienie skargi i odpowiedzi na skargę oraz, zgodnie z art. 41, wniesienie repliki i dupliki.

§ 2. Terminy wnoszenia dokumentów procesowych określane są przez prezesa.

Artykuł 34

Wnoszenie dokumentów procesowych

§ 1. Oryginał każdego dokumentu procesowego podpisuje osoba reprezentująca stronę.

Dokument procesowy, wraz ze wszystkimi powołanymi w nim załącznikami, wnosi się razem z pięcioma odpisami przeznaczonymi dla Sądu i dodatkowym odpisem dla każdej z pozostałych stron postępowania. Odpisy uwierzytelnia strona je składająca.

§ 2. Instytucje przedkładają dodatkowo, w terminie określonym przez Sąd, przekłady dokumentów procesowych, których są

autorami, na inne języki określone w art. 1 rozporządzenia Rady nr 1. Stosuje się ostatni akapit § 1 niniejszego artykułu.

§ 3. Dokumenty procesowe są opatrzone datą. Przy obliczaniu terminów procesowych uwzględnia się wyłącznie datę wpływu danego dokumentu do sekretariatu Sądu.

§ 4. Do każdego dokumentu procesowego załącza się zbiór dokumentów powołanych w tym piśmie oraz ich spis.

§ 5. Jeżeli do dokumentu procesowego jest załączony, ze względu na obszerność danego dokumentu, tylko wyciąg z niego, cały dokument albo jego kompletny odpis składa się w sekretariacie.

§ 6. Nie uchybiając przepisom § § 1–4, data wpływu do sekretariatu, za pośrednictwem technicznego środka komunikacji dostępnego w Sądzie, kopii podpisanego oryginału dokumentu procesowego wraz ze spisem dokumentów, o którym mowa w § 4, jest, dla celów zachowania terminów procesowych, datą wpływu, o ile podpisany oryginał dokumentu procesowego wraz z załącznikami i odpisami określonymi w § 1 akapit drugi zostanie złożony w sekretariacie nie później niż dziesięć dni od dnia otrzymania jego kopii. Artykułu 100 § 3 nie stosuje się do

tego dziesięciodniowego terminu.

§ 7. Bez uszczerbku dla przepisów § 1 akapit pierwszy oraz § § 2–4 Sąd może w drodze decyzji określić warunki, w których dokument procesowy przekazany do sekretariatu drogą elektroniczną jest uznawany za oryginał tego dokumentu. Decyzja ta jest publikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 35

Skarga

§ 1. Skarga określona w art. 21 statutu powinna wskazywać:

- a) nazwisko oraz miejsce zamieszkania skarżącego;
- b) zawód i adres składającego podpis;
- c) oznaczenie strony, przeciwko której wnoszona jest skarga;
- d) przedmiot sporu oraz żądania skarżącego;
- e) powołane zarzuty i argumenty co do prawa i stanu faktycznego;
- f) w stosownym przypadku – wnioski dowodowe.

§ 2. Do skargi załącza się w stosownym przypadku:

- a) akt, o którego stwierdzenie nieważności się wnosi;
- b) zażalenie w rozumieniu art. 90 ust. 2 regulaminu pracowniczego oraz decyzję w sprawie tego zażalenia wraz ze wskazaniem dat, w których zażalenie zostało wniesione, a decyzja podana do wiadomości.

§ 3. Dla celów postępowania skarga powinna wskazywać:

- adres do doręczeń w miejscu, w którym ma siedzibę Sąd, oraz nazwisko osoby, która została upoważniona i która wyraziła zgodę na odbieranie doręczanych dokumentów;
- techniczny środek komunikacji dostępny w Sądzie, za którego pośrednictwem osoba reprezentująca stronę zgadza się odbierać doręczane dokumenty;
- lub obie wymienione powyżej metody dokonywania doręczeń.

§ 4. Jeżeli skarga nie spełnia wymagań określonych w § 3, wszelkie doręczenia dla tej strony, związane z postępowaniem, będą do czasu usunięcia braków dokonywane listem poleconym adresowanym do osoby ją reprezentującej. W drodze odstępstwa od przepisów art. 99 § 1 doręczenia uważa się za właściwie dokonane z chwilą złożenia listu poleconego w urzędzie pocztowym w miejscu, w którym znajduje się siedziba Sądu.

§ 5. Adwokat lub radca prawny skarżącego ma obowiązek złożyć w sekretariacie Sądu dokument poświadczający, że jest on uprawniony do występowania przed sądami jednego z państw członkowskich lub innego państwa będącego stroną Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Artykuł 36

Poprawienie skargi

Jeżeli skarga nie spełnia wymagań wymienionych w art. 35 § 1 lit. a), b) i c), lub w art. 35 § 2 lub 5, sekretarz wyznacza rozsądny termin na jej poprawienie. Jeżeli skarżący nie poprawi skargi w wyznaczonym terminie, Sąd decyduje, czy niespełnienie tych wymagań pociąga za sobą niedopuszczalność skargi.

Artykuł 37

Doręczenie skargi i komunikat w Dzienniku Urzędowym

§ 1. Skargę doręcza się stronie pozwanej. W przypadkach przewidzianych w art. 36 skargę doręcza się po jej poprawieniu lub po uznaniu jej przez Sąd za dopuszczalną mimo niespełnienia wymagań formalnych.

§ 2. W *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ogłasza się datę złożenia skargi, wskazuje strony, podaje przedmiot i opis sporu oraz żądania skargi.

Artykuł 38

Pierwsze przydzielenie sprawy składowi orzekającemu

Niezwłocznie po wniesieniu skargi prezes Sądu przydziela sprawę izbie obradującej w składzie trzech sędziów, zgodnie z kryteriami, o których mowa w art. 12 § 2.

Prezes tej izby proponuje prezesowi Sądu, w odniesieniu do każdej sprawy przydzielonej izbie, wyznaczenie sędziego sprawozdawcy; decyzja należy do prezesa Sądu.

Artykuł 39

Odpowiedź na skargę

§ 1. W terminie dwóch miesięcy od doręczenia skargi strona pozwana wnosi odpowiedź na skargę wskazującą:

- a) nazwę oraz siedzibę strony pozwanej;
- b) zawód i adres składającego podpis;
- c) żądania strony pozwanej;
- d) powołane zarzuty i argumenty co do prawa i stanu faktycznego;
- e) w razie potrzeby wnioski dowodowe.

Stosuje się przepisy art. 35 § § 3 i 4.

Adwokat lub radca prawny strony pozwanej ma obowiązek złożyć w sekretariacie Sądu dokument poświadczający, że jest on uprawniony do występowania przed sądami jednego z państw członkowskich lub innego państwa będącego stroną Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

§ 2. Termin określony w § 1 niniejszego artykułu może zostać przedłużony przez prezesa na uzasadniony wniosek strony pozwanej.

Artykuł 40

Przekazanie Radzie i Komisji Europejskiej

Jeżeli Rada lub Komisja Europejska nie są stroną w sprawie, Sąd przesyła im odpisy skargi oraz odpowiedzi na nią bez załączników do nich, umożliwiając im stwierdzenie, czy w sprawie powołano się, na podstawie art. 277 TFUE, na niemożność stosowania jednego z ich aktów.

Artykuł 41

Druga wymiana pism procesowych

Zgodnie z art. 7 ust. 3 załącznika I do statutu Sąd może zdecydować, z urzędu lub na uzasadniony wniosek skarżącego, że w celu uzyskania dodatkowych informacji w sprawie niezbędna jest druga wymiana pism procesowych.

Artykuł 42

Nowe dowody

Strony mogą wskazać nowe dowody na poparcie swojej argumentacji aż do zamknięcia rozprawy, pod warunkiem że uzasadnią odpowiednio opóźnienie w ich wskazaniu.

Artykuł 43

Nowe zarzuty

§ 1. Nie można podnosić nowych zarzutów po pierwszej wymianie pism procesowych, chyba że ich podstawą są okoliczności prawne i faktyczne ujawnione dopiero w toku postępowania.

§ 2. Jeżeli w toku postępowania jedna ze stron podniesie nowe zarzuty, prezes może, także po upływie zwykłych terminów procesowych, na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy, wyznaczyć stronie przeciwnej termin na ustosunkowanie się do tych zarzutów.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie dopuszczalności zarzutu następuje w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Artykuł 44

Dokumenty i materiały – Poufność – Anonimowość

§ 1. Z zastrzeżeniem przepisów art. 109 § 5 Sąd bierze pod uwagę tylko te dokumenty i materiały, z którymi osoby reprezentujące strony mogły się zapoznać i co do których mogły się wypowiedzieć.

§ 2. Jeżeli Sąd ma ustalić, czy dokument, który może mieć istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, powinien być traktowany jako poufny wobec jednej lub więcej stron, dokument ten nie jest podawany do wiadomości stron przed końcem takiego ustalania. Sąd może, w drodze postanowienia, zażądać przedstawienia tego dokumentu.

§ 3. Jeżeli dokument, którego udostępnienia odmówiła instytucja, został przedłożony Sądowi w postępowaniu mającym za przedmiot ocenę legalności tej odmowy, dokument ten nie jest podawany do wiadomości innych stron.

§ 4. Na uzasadniony wniosek lub z urzędu Sąd może zdecydować o pominięciu nazwiska skarżącego, nazwisk i nazw innych podmiotów wymienionych w toku postępowania lub określonych danych w publikacjach dotyczących sprawy, o ile istnieje interes prawny w zachowaniu poufności tych nazwisk, nazw lub danych.

Artykuł 45

Sprawozdanie wstępne

§ 1. Po ostatniej wymianie pism procesowych stron prezes ustala datę przedstawienia Sądowi przez sędziego sprawozdawcę sprawozdania wstępnego.

§ 2. Sprawozdanie wstępne zawiera zalecenia w przedmiocie zastosowania środków organizacji postępowania lub środków dowodowych, możliwości przeprowadzenia postępowania ugodowego oraz ewentualnego przekazania sprawy pełnemu składowi Sądu, izbie obradującej w składzie pięciu sędziów lub sędziemu sprawozdawcy orzekającemu jako Sąd w składzie jednego sędziego.

§ 3. Sąd decyduje o proponowanych przez sędziego sprawozdawcę czynnościach.

Artykuł 46

Powiązanie między sprawami – Połączenie spraw

§ 1. Kierując się względami prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości, prezes może w każdym czasie, po wysłuchaniu stron, połączyć w drodze postanowienia dwie lub więcej spraw, ze względu na istniejące między nimi powiązanie, do łącznego rozpoznania w procedurze pisemnej lub ustnej albo do wydania orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie. Sprawy mogą zostać później rozłączone. Powyższe kwestie prezes może przekazać Sądowi.

§ 2. Jeżeli sprawy przydzielone różnym składom orzekającym mają zostać połączone ze względu na istniejące między nimi powiązanie, prezes Sądu decyduje o ich ponownym przydzieleniu.

§ 3. Osoby reprezentujące strony spraw połączonych mogą zapoznać się w sekretariacie z dokumentami procesowymi doręczonymi stronom pozostałych spraw. Na wniosek strony prezes może jednak, nie uchybiając art. 44 § § 1 i 2 niniejszego regulaminu, wyłączyć możliwość zapoznania się z dokumentami tajnymi lub poufnymi.

Artykuł 47

Kolejność rozpoznawania spraw

§ 1. Sąd rozpoznaje zawisłe przed nim sprawy w kolejności, w jakiej zostały przygotowane do rozpoznania.

§ 2. W szczególnych okolicznościach prezes może zdecydować o rozpoznaniu danej sprawy w pierwszej kolejności.

§ 3. W szczególnych przypadkach prezes może, po wysłuchaniu stron, w szczególności w celu ułatwienia przeprowadzenia postępowania ugodowego, z urzędu lub na wniosek

strony, zdecydować o rozpoznaniu danej sprawy w późniejszym terminie.

Rozdział drugi

PROCEDURA USTNA

Artykuł 48

Przeprowadzenie rozprawy

§ 1. Nie uchybiając przepisom szczególnym niniejszego regulaminu, które pozwalają Sądowi rozstrzygnąć sprawę w drodze postanowienia i z zastrzeżeniem § 2 niniejszego artykułu, postępowanie przed Sądem obejmuje rozprawę.

§ 2. Jeżeli miała miejsce druga wymiana pism procesowych, Sąd, stwierdziwszy, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, może, za zgodą stron, zadecydować o rozstrzygnięciu sprawy bez jej przeprowadzenia.

Artykuł 49

Termin rozprawy

Prezes wyznacza termin rozprawy.

Artykuł 50

Nieobecność stron na rozprawie

Jeżeli osoby reprezentujące strony, które zostały prawidłowo wezwane na rozprawę, nie wyrażają woli uczestniczenia w niej, powinny poinformować o tym w odpowiednim czasie sekretariat.

Jeżeli osoby reprezentujące wszystkie strony oświadczą, że nie będą uczestniczyć w rozprawie, Sąd może zdecydować o zamknięciu procedury ustnej.

Artykuł 51

Przebieg rozprawy

§ 1. Posiedzenia otwiera i prowadzi prezes, który czuwa nad utrzymaniem porządku posiedzenia.

§ 2. Jeżeli rozprawa prowadzona jest przy drzwiach zamkniętych, przebieg rozprawy nie podlega ujawnieniu.

§ 3. Strony mogą zwracać się do Sądu jedynie za pośrednictwem osób je reprezentujących.

§ 4. Prezes oraz każdy z sędziów może w toku rozprawy:

- a) zadawać pytania osobom reprezentującym strony;
- b) wezwać strony do wypowiedzenia się w przedmiocie niektórych aspektów sporu.

Artykuł 52

Zamknięcie procedury ustnej

§ 1. Prezes w końcowej części rozprawy ogłasza zamknięcie procedury ustnej.

§ 2. Sąd może zarządzić otwarcie procedury ustnej na nowo.

Artykuł 53

Protokół z rozprawy

§ 1. Sekretarz sporządza protokół z każdej rozprawy. Protokół podpisany jest przez prezesa oraz przez sekretarza. Protokół jest dokumentem urzędowym.

§ 2. Strony mogą zapoznać się z protokołem w sekretariacie i uzyskać na własny koszt jego odpisy.

Rozdział trzeci

ŚRODKI ORGANIZACJI POSTĘPOWANIA I ŚRODKI DOWODOWE

Artykuł 54

Przepisy ogólne

§ 1. Celem środków organizacji postępowania oraz środków dowodowych jest zapewnienie, w jak najlepszy sposób, przygotowania spraw do rozpoznania, prowadzenia postępowania oraz rozstrzygnięcia sporów.

Środki te mogą być podejmowane lub zmienione na każdym etapie postępowania.

§ 2. Każda strona może, na każdym etapie postępowania, zaproponować przyjęcie lub zmianę środków organizacji postępowania lub środków dowodowych. W takim przypadku przed podjęciem decyzji w przedmiocie tych środków pozostałe strony powinny zostać wysłuchane.

§ 3. Jeżeli wymagają tego okoliczności postępowania, sędzia sprawozdawca, lub w stosownym przypadku Sąd, informuje strony o zamierzonych środkach w celu umożliwienia im przedstawienia uwag ustnie lub na piśmie.

Sekcja pierwsza – Środki organizacji postępowania

Artykuł 55

Cel i rodzaje

§ 1. Celem środków organizacji postępowania jest:

- a) zapewnienie właściwego przebiegu procedury pisemnej lub ustnej oraz usprawnienie przeprowadzania dowodów;
- b) określenie kwestii, w odniesieniu do których argumentacja stron wymaga uzupełnienia lub które wymagają przeprowadzenia środka dowodowego;

- c) wyjaśnienie zakresu żądań stron, ich zarzutów i argumentów oraz wyjaśnienie istniejących między nimi kwestii spornych.

§ 2. Środki organizacji postępowania mogą w szczególności obejmować:

- a) zadawanie pytań stronom;
- b) wzywanie stron do składania oświadczeń ustnych lub pisemnych, dotyczących niektórych aspektów sporu;
- c) żądanie od stron postępowania lub osób trzecich przedstawienia informacji lub złożenia wyjaśnień;
- d) żądanie przedstawienia przez strony dokumentów i innych materiałów dotyczących sprawy;
- e) wzywanie stron na posiedzenia.

Artykuł 56

Procedura

Nie uchybiając przepisom art. 44 § 2, o środkach organizacji postępowania decyduje sędzia sprawozdawca, chyba że ze względu na zakres zamierzonych środków lub ich znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu przekazuje on podjęcie decyzji Sądowi. Sekretarz odpowiada za powiadomienie stron o podjętych środkach organizacji postępowania.

Sekcja druga – Środki dowodowe

Artykuł 57

Rodzaje środków dowodowych

Nie uchybiając przepisom art. 24 i 25 statutu, można stosować następujące środki dowodowe:

- a) stawiennictwo samych stron;
- b) wezwanie podmiotów trzecich do udzielenia informacji lub złożenia wyjaśnień;
- c) wezwanie podmiotów trzecich do przedstawienia dokumentów lub wszelkich innych materiałów związanych ze sprawą;
- d) zeznania świadków;
- e) opinie biegłych;
- f) oględziny.

Artykuł 58

Procedura

§ 1. O środkach dowodowych decyduje Sąd.

§ 2. O środkach wskazanych w art. 57 lit. d), e) i f) Sąd decyduje, po wysłuchaniu stron, w drodze postanowienia określającego fakty, które mają zostać udowodnione.

Sekretarz odpowiada za powiadomienie stron o decyzji w przedmiocie środków wskazanych w art. 57 lit. a), b) i c).

§ 3. Strony mogą być obecne przy przeprowadzaniu dowodu.

§ 4. Jeżeli Sąd decyduje o przeprowadzeniu dowodu, a sam go nie przeprowadza, powierza jego przeprowadzenie sędziemu sprawozdawcy.

§ 5. Strona może w każdej chwili przedstawić dowód przeciwny lub rozszerzyć środki dowodowe.

Sekcja trzecia – Wzywanie i przesłuchiwanie świadków i biegłych

Artykuł 59

Wzywanie świadków

§ 1. Sąd może z urzędu lub na wniosek strony postanowić o ustaleniu określonych faktów w drodze przesłuchania świadków.

Wniosek strony o przesłuchanie świadka powinien określać dokładnie fakty, na okoliczność których ma on zostać przesłuchany, oraz powody uzasadniające przesłuchanie go.

§ 2. Świadka, którego przesłuchanie uznano za konieczne, Sąd wzywa na podstawie postanowienia, zawierającego następujące dane:

- a) nazwisko, imiona, zawód lub stanowisko i adres świadka;
- b) termin i miejsce rozprawy;
- c) wskazanie faktów, na okoliczność których świadek będzie przesłuchiwany;
- d) w stosownym przypadku wzmiankę o ustaleniach Sądu dotyczących zwrotu kosztów poniesionych przez świadka, a także o karach pieniężnych, jakie mogą zostać nałożone w przypadku niestawiennictwa świadka.

§ 3. W wyjątkowych wypadkach Sąd może uzależnić wezwanie świadka, o którego przesłuchanie wnioskuje strona, od złożenia w kasie Sądu zabezpieczenia w określonej wysokości, wystarczającego na pokrycie przewidywanych kosztów.

Świadek wezwany przez Sąd z urzędu na przesłuchanie otrzymuje z kasy Sądu niezbędne zaliczki.

Artykuł 60

Przesłuchiwanie świadków

§ 1. Po ustaleniu tożsamości świadka prezes informuje go, że ma on obowiązek potwierdzenia prawdziwości swoich oświadczeń w sposób określony w § 2 oraz w art. 63.

Świadek składa zeznania przed Sądem, po uprzednim wezwaniu stron. Po złożeniu przez świadka zeznań prezes oraz każdy z sędziów może, na wniosek stron lub z urzędu, skierować do niego pytania.

Prezes może zezwolić osobom reprezentującym strony na zadawanie świadkowi pytań.

§ 2. Z zastrzeżeniem przepisów art. 63 przed złożeniem zeznań świadek składa następującą przysięgę:

„Przysięgam mówić prawdę, całą prawdę i tylko prawdę”.

Sąd może, po wysłuchaniu stron, zwolnić świadka od złożenia przysięgi.

§ 3. Sekretarz sporządza protokół, w którym spisuje się zeznania świadka.

Protokół podpisuje prezes lub sędzia sprawozdawca odpowiedzialny za przeprowadzanie przesłuchania świadka, a także sekretarz. Przed podpisaniem protokołu przez wyżej wymienione osoby świadkowi umożliwia się sprawdzenie jego treści i podpisanie go.

Protokół jest dokumentem urzędowym.

Artykuł 61

Obowiązki świadków

§ 1. Świadców, którzy zostali prawidłowo wezwani, obowiązani są stawić się na przesłuchanie.

§ 2. Jeżeli świadek, który został prawidłowo wezwany, nie stawi się przed Sądem, Sąd może nałożyć na niego karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej 5 000 euro i zarządzić doręczenie kolejnego wezwania na koszt świadka.

Taka sama kara może zostać nałożona na świadka, który bez uzasadnionego powodu odmawia składania zeznań lub złożenia przysięgi albo – stosownie do okoliczności – uroczystego oświadczenia równoważnego przysiędze.

§ 3. Jeżeli świadek usprawiedliwi swoje niestawiennictwo przed Sądem, może zostać zwolniony z nałożonej na niego kary pieniężnej. Nałożona kara pieniężna może zostać zmniejszona na prośbę świadka, jeżeli wykaże, że jest ona niewspółmierna do jego dochodów.

§ 4. Nałożone kary i inne środki zarządzone na podstawie niniejszego artykułu podlegają egzekucji zgodnie z art. 280 i 299 TFUE oraz art. 164 TEWEA.

Artykuł 62

Opinia biegłego

§ 1. Sąd może postanowić, z urzędu lub na wniosek stron, o zasięgnięciu opinii biegłego. Postanowienie wyznaczające

biegłego określa dokładnie jego zadanie i termin sporządzenia opinii.

§ 2. Biegły otrzymuje odpis postanowienia wraz ze wszystkimi dokumentami koniecznymi do wykonania powierzonego mu zadania. Podlega on nadzorowi sędziego sprawozdawcy, który może być obecny przy przeprowadzaniu czynności przez biegłego i powinien być informowany o postępach biegłego w wykonywaniu jego zadania.

Sąd może zażądać od stron lub jednej z nich złożenia zabezpieczenia wystarczającego na pokrycie kosztów sporządzenia opinii przez biegłego.

§ 3. Na wniosek biegłego Sąd może postanowić o przesłuchaniu świadków. Przesłuchanie jest przeprowadzane zgodnie z art. 60.

§ 4. Biegły może wydać opinię tylko w kwestiach, które zostały mu wyraźnie wskazane.

§ 5. Po złożeniu opinii przez biegłego Sąd może postanowić o jego przesłuchaniu; na przesłuchanie wzywa się strony.

Prezes może zezwolić osobom reprezentującym strony na zadawanie biegłemu pytań.

§ 6. Z zastrzeżeniem przepisów art. 63 biegły po złożeniu opinii składa przed Sądem następującą przysięgę:

„Przysięgam, że wykonałem swoje zadanie sumiennie i bezstronnie”.

Sąd, po wysłuchaniu stron, może zwolnić biegłego od składania przysięgi.

Artykuł 63

Przysięga

§ 1. Prezes poucza każdą osobę wezwaną do złożenia przed Sądem przysięgi w charakterze świadka lub biegłego o obowiązku mówienia prawdy lub o obowiązku wykonywania powierzonego jej zadania sumiennie i bezstronnie oraz ostrzega o przewidzianej w jej prawie krajowym odpowiedzialności karnej za naruszenie tego obowiązku.

§ 2. Świadców i biegłych składają przysięgę zgodnie z art. 60 § 2 akapit pierwszy oraz art. 62 § 6 akapit pierwszy albo w sposób przewidziany w ich prawie krajowym.

§ 3. Jeżeli prawo krajowe świadka dopuszcza złożenie w postępowaniu sądowym uroczystego oświadczenia równoważnego przysiędze, składanego obok albo zamiast przysięgi, świadek może złożyć takie oświadczenie na zasadach i w formie określonych w jego prawie krajowym.

Jeżeli prawo krajowe nie przewiduje możliwości składania przysięgi lub uroczystego oświadczenia równoważnego przysiędze, stosuje się § 1.

Artykuł 64

Fałszywe zeznania – Fałszywe oświadczenie biegłego

§ 1. Sąd może zdecydować o zawiadomieniu właściwego organu, o którym mowa w załączniku III do regulaminu dodatkowego do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości, państwa członkowskiego, którego sądy wykonują jurysdykcję karną, o wszelkich przypadkach fałszywego zeznania lub fałszywego oświadczenia złożonego przez świadka lub biegłego przed Sądem pod przysięgą, z uwzględnieniem przepisów art. 63.

§ 2. Sekretarz zapewnia doręczenie decyzji Sądu. W decyzji podawane są fakty i okoliczności, na których zawiadomienie się opiera.

Artykuł 65

Sprzeciw

§ 1. Jeżeli jedna ze stron sprzeciwia się wezwaniu świadka lub powołaniu biegłego, ze względu na to, że jest on osobą niekompetentną lub niegodną, lub z innego powodu, albo jeżeli świadek lub biegły odmawiają złożenia przysięgi lub uroczystego oświadczenia równoważnego przysiędze, kwestię tę Sąd rozstrzyga postanowieniem z uzasadnieniem.

§ 2. Sprzeciw wobec wezwania świadka lub wyznaczenia biegłego wnosi się w piśmie w terminie dwóch tygodni od doręczenia postanowienia wzywającego świadka lub wyznaczającego biegłego, ze wskazaniem powodów sprzeciwu i dowodów.

Artykuł 66

Zwrot kosztów – Wynagrodzenie

§ 1. Świadkom i biegłym przysługuje zwrot kosztów podróży i pobytu. Kasa Sądu może im przyznać zaliczkę na poczet tych kosztów.

§ 2. Świadkom przysługuje wynagrodzenie za utratę zarobku, a biegłym wynagrodzenie za wykonaną pracę. Kasa Sądu wypłaca świadkom odszkodowania, a biegłym wynagrodzenie po wypełnieniu przez nich obowiązków lub spełnieniu zadań.

Artykuł 67

Pomoc prawna

§ 1. Sąd może, na wniosek strony lub z urzędu, zwrócić się o pomoc prawną przy przesłuchaniu świadków lub biegłych.

§ 2. Wniosek o udzielenie pomocy prawnej ma formę postanowienia; w postanowieniu wymienia się nazwisko, imiona, zawód lub stanowisko i adres świadka lub biegłego, określa się fakty, na okoliczność których świadek lub biegły będzie przesłuchiwany, wskazuje strony, osoby je reprezentujące, a także ich adresy do doręczeń oraz przedstawia w sposób zwięzły przedmiot sporu.

§ 3. Sekretarz przesyła postanowienie właściwemu organowi, wymienionemu w załączniku I do regulaminu dodatkowego do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości, państwa członkowskiego, na którego terytorium świadek lub biegły mają być przesłuchani. W stosownym przypadku do postanowienia załącza się jego przekład na język lub języki urzędowe państwa członkowskiego, do którego jest ono kierowane.

Organ, wyznaczony zgodnie z akapitem pierwszym, przekazuje postanowienie sądowi właściwemu według jego prawa wewnętrznego.

Właściwy sąd udziela pomocy prawnej zgodnie ze swoim prawem krajowym. Po udzieleniu pomocy właściwy sąd przekazuje organowi wymienionemu w akapicie pierwszym postanowienie wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy prawnej, dokumentację związaną z udzieloną pomocą prawną oraz zestawienie kosztów. Powyższe dokumenty przesyłane są do sekretarza.

Sekretarz zapewnia dokonanie przekładu dokumentów na język postępowania.

§ 4. Sąd pokrywa koszty pomocy prawnej; w stosownym przypadku może obciążyć nimi strony.

Rozdział czwarty

POSTĘPOWANIE UGODOWE

Artykuł 68

Zasady

§ 1. Sąd może, na każdym etapie postępowania, badać możliwość przeprowadzenia postępowania ugodowego w odniesieniu do całości lub części sporu między skarżącym a stroną pozwaną, występować z propozycją rozwiązania lub rozwiązań kładących mu kres oraz podejmować właściwe środki w celu ułatwienia osiągnięcia ugody.

Sąd może w szczególności:

- wezwać strony lub podmioty trzecie do przedstawienia informacji lub złożenia wyjaśnień;
- wezwać strony lub podmioty trzecie do przedstawienia dokumentów;
- wezwać na posiedzenia osoby reprezentujące strony, same strony lub jakichkolwiek urzędników lub innych pracowników instytucji umocowanych do prowadzenia negocjacji w przedmiocie ewentualnej ugody.

§ 2. Paragraf 1 stosuje się również do postępowania w przedmiocie zastosowania środków tymczasowych.

§ 3. Sąd może powierzyć sędziemu sprawozdawcy, przy udziale sekretarza, zadanie podjęcia starań o przeprowadzenie postępowania ugodowego lub wykonania środków przewidzianych przez Sąd w tym zakresie.

Artykuł 69

Ugoda między stronami

§ 1. Jeżeli skarżący i strona pozwana zawrą przed Sądem lub przed sędzią sprawozdawcą ugodę w przedmiocie rozwiązania kończącego spór, jej postanowienia mogą zostać stwierdzone w protokole podpisanym przez prezesa lub sędziego sprawozdawcę oraz sekretarza. Ugoda, której postanowienia zostały stwierdzone w protokole, jest dokumentem urzędowym.

Sprawa jest wykreślana z rejestru na podstawie wydanego przez prezesa postanowienia z uzasadnieniem.

Prezes stwierdza, na wniosek skarżącego i strony pozwanej, postanowienia ugody w postanowieniu o wykreśleniu sprawy.

§ 2. Jeżeli skarżący i strona pozwana poinformują Sąd o zawarciu przez nich ugody pozasądowej w przedmiocie rozwiązania kończącego spór i oświadczą, że zrzekają się wszelkich roszczeń, prezes wydaje postanowienie o wykreśleniu sprawy.

§ 3. Prezes rozstrzyga o kosztach zgodnie z ugodą lub, w braku postanowień o kosztach w ugodzie, zgodnie z uznaniem.

Artykuł 70

Postępowanie ugodowe i postępowanie sądowe

W toku postępowania sądowego Sąd ani strony nie mogą posługiwać się opiniami, sugestiami, propozycjami, ustępstwami lub dokumentami wyrażonymi, poczynionymi lub sporządzonymi do celów postępowania ugodowego.

Rozdział piąty

ZAWIESZENIE POSTĘPOWANIA, STWIERDZENIE PRZEZ SĄD JEGO NIEWŁAŚCIWOŚCI I PRZEKAZANIE SPRAWY DO ROZPOZNANIA TRYBUNAŁOWI SPRAWIEDLIWOŚCI I SĄDOWI UNII EUROPEJSKIEJ

Artykuł 71

Przypadki i tryb, w jakich następuje zawieszenie postępowania

§ 1. Z zastrzeżeniem przepisów art. 117 § 4, art. 118 § 4 i art. 119 § 4 postępowanie może zostać zawieszono:

- a) jeśli w Sądzie oraz, odpowiednio, Sądzie Unii Europejskiej lub Trybunale Sprawiedliwości są zawisłe sprawy dotyczące tej samej kwestii wykładni lub dotyczące ważności tego samego aktu, aż do czasu wydania wyroku przez Sąd Unii Europejskiej lub Trybunał Sprawiedliwości;
- b) w przypadku wniesienia do Sądu Unii Europejskiej odwołania od orzeczenia Sądu, które rozstrzyga tylko częściowo o istocie sporu, rozstrzyga kwestie formalne związane z zarzutem niewłaściwości lub niedopuszczalności lub odrzuca wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta;
- c) na wspólny wniosek stron;
- d) w innych szczególnych przypadkach, gdy wymagają tego względy prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości.

§ 2. O zawieszeniu postępowania decyduje prezes w drodze postanowienia z uzasadnieniem, po wysłuchaniu stron; prezes może przekazać decyzję w tej kwestii Sądowi.

§ 3. Każda decyzja o podjęciu zawieszono postępowania przed upływem okresu zawieszenia lub określona w art. 72 § 2 jest podejmowana na tych samych zasadach.

Artykuł 72

Czas trwania i skutki zawieszenia

§ 1. Zawieszenie postępowania następuje w dniu wskazanym w postanowieniu, a w braku takiego wskazania w dniu wydania tego postanowienia.

§ 2. Jeżeli postanowienie o zawieszeniu nie określa okresu, na jaki następuje zawieszenie, postępowanie podejmuje się w dniu wskazanym w postanowieniu o podjęciu postępowania albo, w braku takiego wskazania, w dniu wydania tego postanowienia.

§ 3. Zawieszenie postępowania wstrzymuje bieg wszystkich terminów procesowych, z wyjątkiem określonego w art. 109 § 1 terminu na złożenie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta.

Z chwilą podjęcia postępowania bieg terminów procesowych liczy się od początku.

Artykuł 73

Stwierdzenie przez Sąd jego niewłaściwości

§ 1. Zgodnie z art. 8 ust. 2 załącznika I do statutu, jeśli Sąd stwierdzi, że nie jest właściwy do rozpoznawania wniesionej do niego skargi, dla której właściwy jest Trybunał Sprawiedliwości lub Sąd Unii Europejskiej, przekazuje ją do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu Unii Europejskiej.

§ 2. Sąd orzeka postanowieniem z uzasadnieniem.

Rozdział szósty

COFNIĘCIE SKARGI, UMORZENIE POSTĘPOWANIA I KWESTIE INCYDENTALNE

Artykuł 74

Cofnięcie skargi

Jeżeli skarżący zawiadomi Sąd o cofnięciu skargi na piśmie lub w trakcie rozprawy, prezes wydaje postanowienie o wykreśleniu sprawy z rejestru i rozstrzyga o kosztach zgodnie z art. 89 § 5.

Artykuł 75

Umorzenie postępowania

Jeżeli Sąd stwierdzi, że skarga stała się bezprzedmiotowa i że nie ma potrzeby jej rozpatrywania, może w każdym czasie, z urzędu i po wysłuchaniu stron, wydać postanowienie z uzasadnieniem.

Artykuł 76

Skarga, która nie może zostać uwzględniona

Jeżeli Sąd jest oczywiście niewłaściwy do rozpoznania skargi lub niektórych jej żądań lub jeżeli skarga jest, w całości lub w części, oczywiście niedopuszczalna albo oczywiście pozbawiona podstawy prawnej, Sąd może, bez dalszych czynności procesowych, orzec postanowieniem z uzasadnieniem.

Artykuł 77

Bezwzględne przeszkody procesowe

Sąd może w każdym czasie z urzędu badać, czy skarga jest niedopuszczalna ze względu na bezwzględne przeszkody procesowe. Jeżeli Sąd uzna, że znajduje się w posiadaniu wystarczających informacji, może, bez dalszych czynności procesowych, orzec postanowieniem z uzasadnieniem.

Artykuł 78

Wniosek o orzeczenie bez rozpatrywania istoty sprawy

§ 1. Strona wnosząca o stwierdzenie przez Sąd niedopuszczalności skargi, niewłaściwości sądu lub o rozstrzygnięcie kwestii incydentalnej bez rozpatrywania istoty sprawy, składa wniosek w odrębnym piśmie. Wniosek o stwierdzenie niedopuszczalności składa się w terminie miesiąca od doręczenia skargi.

Wniosek, poza określeniem żądań strony, zawiera uzasadnienie faktyczne i prawne; do wniosku załącza się dokumenty powołane na jego poparcie.

§ 2. Niezwłocznie po złożeniu wniosku prezes wyznacza termin, w którym strona przeciwna może przedstawić na piśmie swoje zarzuty i żądania.

Jeżeli Sąd nie zadecyduje inaczej, pozostała część postępowania w przedmiocie wniosku odbywa się ustnie.

§ 3. Sąd rozstrzyga w przedmiocie wniosku postanowieniem z uzasadnieniem albo pozostawia tę sprawę do rozstrzygnięcia w wyroku.

Jeżeli Sąd odrzuca wniosek albo pozostawia kwestię do rozstrzygnięcia w wyroku, prezes wyznacza nowe terminy dalszych czynności procesowych.

§ 4. Sąd kieruje sprawę do Trybunału Sprawiedliwości lub do Sądu Unii Europejskiej, jeżeli sprawa należy do ich właściwości.

Rozdział siódmy

WYROKI I POSTANOWIENIA

Artykuł 79

Wyrok

Wyrok zawiera:

- stwierdzenie, iż został wydany przez Sąd,
- datę ogłoszenia wyroku,
- nazwiska prezesa i sędziów uczestniczących w jego wydaniu, ze wskazaniem sędziego sprawozdawcy,
- nazwisko sekretarza,

- oznaczenie stron,
- nazwiska osób reprezentujących strony,
- żądania stron,
- zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego,
- motywy,
- sentencję wraz z rozstrzygnięciem w przedmiocie kosztów.

Artykuł 80

Ogłoszenie wyroku

§ 1. Ogłoszenie wyroku następuje na posiedzeniu jawnym. Strony są należycie zawiadamiane o dacie ogłoszenia.

§ 2. Oryginał wyroku podpisany przez prezesa, sędziów, którzy brali udział w naradzie, oraz sekretarza zostaje opieczetowany i złożony w sekretariacie; sekretarz zapewnia doręczenie uwierzytelnionych odpisów wyroku stronom.

§ 3. Sekretarz umieszcza na oryginale wyroku wzmiankę o dacie jego ogłoszenia.

Artykuł 81

Postanowienie

§ 1. Każde postanowienie zawiera:

- stwierdzenie, iż zostało wydane przez Sąd, prezesa Sądu lub przewodniczącego składu orzekającego,
- datę jego wydania,
- nazwisko prezesa oraz ewentualnie sędziów uczestniczących w jego wydaniu, ze wskazaniem sędziego sprawozdawcy,
- nazwisko sekretarza,
- oznaczenie stron,
- nazwiska osób reprezentujących strony,
- sentencję wraz z ewentualnym rozstrzygnięciem w przedmiocie kosztów.

§ 2. Jeżeli niniejszy regulamin przewiduje, że postanowienie musi zawierać uzasadnienie, należy w nim wskazać ponadto:

- żądania stron,
- zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego,
- motywy.

Artykuł 82

Wydanie postanowienia

Oryginał postanowienia podpisany przez prezesa zostaje opieczętowany i złożony w sekretariacie; sekretarz zapewnia doręczenie uwierzytelnionych odpisów postanowienia stronom.

Artykuł 83

Nabycie mocy wiążącej przez orzeczenie

§ 1. Z zastrzeżeniem postanowień art. 12 ust. 1 załącznika I do statutu wyrok wiąże od dnia ogłoszenia.

§ 2. Z zastrzeżeniem odmiennych przepisów niniejszego regulaminu i postanowień art. 12 ust. 1 załącznika I do statutu postanowienia wiążą od dnia ich doręczenia.

Artykuł 84

Sprostowania orzeczeń

§ 1. Sąd może, z urzędu lub na wniosek strony złożony w ciągu miesiąca od doręczenia orzeczenia podlegającego sprostowaniu, sprostować w drodze postanowienia i po wysłuchaniu stron błędy pisarskie albo rachunkowe i inne oczywiste omyłki.

§ 2. Oryginał postanowienia zawierającego sprostowanie dołącza się do oryginału orzeczenia podlegającego sprostowaniu. Wzmiankę o tym postanowieniu umieszcza się na marginesie oryginału sprostowanego orzeczenia.

Artykuł 85

Pominięcie rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów

§ 1. Jeżeli Sąd nie orzekł o kosztach, każda ze stron może w ciągu miesiąca od doręczenia wyroku zgłosić do Sądu wniosek o uzupełnienie wyroku.

§ 2. Wniosek doręcza się stronie przeciwnej, której prezes wyznacza termin na wniesienie uwag na piśmie.

§ 3. Po wniesieniu przez strony uwag Sąd, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, rozstrzyga o dopuszczalności wniosku oraz o jego zasadności.

Rozdział ósmy

KOSZTY

Artykuł 86

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów

Sąd rozstrzyga o kosztach w wyroku lub postanowieniu kończącym postępowanie.

Artykuł 87

Rozdział kosztów – Zasady ogólne

§ 1. Z zastrzeżeniem odmiennych przepisów niniejszego rozdziału kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.

§ 2. Jeżeli wymagają tego względy słuszności, Sąd może zdecydować, że strona przegrywająca sprawę zostanie obciążona tylko częścią kosztów, a nawet że nie zostanie nimi obciążona w ogóle.

Artykuł 88

Koszty, które w rezultacie działania jednej strony, niemającego uzasadnionego powodu lub podjętego w złej wierze, poniosła druga strona

Niezależnie od wyniku sprawy Sąd może nałożyć na stronę obowiązek zwrotu części, a nawet całości kosztów, jeżeli jest to uzasadnione jej postawą, również przed wniesieniem skargi; odnosi się to w szczególności do kosztów, które w rezultacie jej działania, niemającego uzasadnionego powodu lub podjętego w złej wierze, poniosła druga strona.

Artykuł 89

Rozdział kosztów – Przypadki szczególne

§ 1. Jeżeli więcej niż jedna strona przegrała sprawę, Sąd rozstrzyga o rozdziale kosztów.

§ 2. W razie częściowego tylko uwzględnienia żądań każdej ze stron Sąd może postanowić, że koszty zostaną rozdzielone albo że każda ze stron pokryje własne koszty.

§ 3. Jeżeli strony nie żądają zwrotu kosztów, pokrywają własne koszty.

§ 4. Interwient pokrywa własne koszty.

§ 5. Strona cofająca skargę zostaje obciążona kosztami, jeżeli strona przeciwna wniosła o to w swoich uwagach dotyczących cofnięcia skargi. Jednakże, na żądanie strony cofającej skargę, koszty pokrywa strona przeciwna, jeżeli wydaje się to uzasadnione ze względu na jej postępowanie.

§ 6. W przypadku umorzenia postępowania rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów zależy od uznania Sądu.

§ 7. Jeżeli strony zgodziły się co do kosztów, Sąd rozstrzyga zgodnie z ugodą.

Artykuł 90

Koszty postępowania egzekucyjnego

Niezbędne koszty postępowania egzekucyjnego poniesione przez stronę zwraca strona przeciwna według stawek opłat obowiązujących w państwie, na którego terytorium prowadzono egzekucję.

Artykuł 91

Koszty podlegające zwrotowi

Z zastrzeżeniem przepisów art. 94 do kosztów podlegających zwrotowi zalicza się:

- a) kwoty należne świadkom i biegłym na podstawie art. 66;
- b) niezbędne wydatki poczynione przez strony w związku z postępowaniem, w szczególności koszty podróży i pobytu, a także wynagrodzenia osób reprezentujących strony, jeżeli były konieczne.

Artykuł 92

Spór dotyczący kosztów

§ 1. W razie sporu dotyczącego wysokości i charakteru kosztów podlegających zwrotowi Sąd, na wniosek zainteresowanej strony i po wysłuchaniu uwag strony przeciwnej, wydaje postanowienie z uzasadnieniem.

Zgodnie z art. 11 ust. 2 załącznika I do statutu postanowienie to nie podlega zaskarżeniu.

§ 2. Strony mogą wystąpić o uwierzytelniony odpis postanowienia potrzebnego do prowadzenia postępowania egzekucyjnego.

Artykuł 93

Wypłata

§ 1. Kasa Sądu i jej dłużnicy dokonują płatności w euro.

§ 2. Jeżeli koszty podlegające zwrotowi zostały poniesione w walucie innej niż euro lub jeżeli czynności stanowiące podstawę wypłaty zostały dokonane w kraju, którego walutą nie jest euro, wymiana waluty następuje po referencyjnym kursie Europejskiego Banku Centralnego obowiązującym w dniu dokonania płatności.

Artykuł 94

Koszty sądowe

Postępowanie przed Sądem jest wolne od opłat z zastrzeżeniem poniższych wyjątków:

- a) jeżeli Sąd poniósł koszty, których można było uniknąć, zwłaszcza jeżeli skarga stanowi oczywiste nadużycie, może zasądzić od strony, która je spowodowała, zwrot całości lub części tych kosztów, przy czym kwota zwrotu nie może przekraczać 2 000 euro;
- b) strona, na której wniosek sporządzono odpisy i przekłady, których koszty sekretarz uzna za nadmierne, zwraca koszty ich sporządzenia zgodnie ze stawką opłat określoną w art. 20.

Rozdział dziewiąty

POMOC W ZAKRESIE KOSZTÓW POSTĘPOWANIA

Artykuł 95

Przesłanki materialne

§ 1. W celu zapewnienia skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości dla potrzeb postępowań przed Sądem przyznawana jest pomoc w zakresie kosztów postępowania, zgodnie z określonymi poniżej zasadami.

Pomoc w zakresie kosztów postępowania obejmuje, w całości lub w części, koszty związane z doradztwem i reprezentowaniem przed Sądem. Koszty te pokrywa kasa Sądu.

§ 2. Każda osoba fizyczna, która ze względu na swoją sytuację materialną nie jest w stanie w całości lub w części ponieść kosztów, o których mowa w § 1, jest uprawniona do uzyskania pomocy w zakresie kosztów postępowania.

Sytuację materialną ocenia się w oparciu o czynniki obiektywne, takie jak dochody, posiadany majątek i sytuacja rodzinna.

§ 3. Pomocy w zakresie kosztów postępowania nie przyznaje się, jeżeli czynności, dla których wnosi się o jej przyznanie, są oczywiście niedopuszczalne lub oczywiście bezzasadne.

Artykuł 96

Przesłanki formalne

§ 1. Wniosek o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania może zostać złożony przed lub po wniesieniu skargi.

Wniosek nie jest objęty przymusem adwokackim.

§ 2. Do wniosku o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania należy załączyć wszelkie informacje i dokumenty pozwalające ocenić sytuację materialną wnioskodawcy, w szczególności zaświadczenie wydane przez właściwy krajowy organ, potwierdzające jego sytuację materialną.

Jeżeli wniosek składany jest przed wniesieniem skargi, we wniosku należy zwięźle przedstawić przedmiot skargi, stan faktyczny sprawy i argumentację powoływaną na poparcie skargi. Do wniosku należy załączyć dokumenty dowodzące powołanych w nim twierdzeń.

§ 3. Sąd może ustalić, zgodnie z art. 120, że wnioski o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania muszą być składane na formularzu.

Artykuł 97

Procedura

§ 1. Przed podjęciem decyzji w przedmiocie przyznania pomocy w zakresie kosztów postępowania Sąd wzywa stronę przeciwną do przedstawienia uwag na piśmie, chyba że z przedstawionych już informacji wynika, że warunki ustanowione w art. 95 § 2 nie są spełnione lub że warunki ustanowione w § 3 tego artykułu są spełnione.

§ 2. Decyzja w przedmiocie przyznania pomocy w zakresie kosztów postępowania jest podejmowana w formie postanowienia przez prezesa Sądu lub, jeżeli sprawa została już przydzielona izbie, jej prezesa. Prezes może przekazać tę kwestię Sądowi.

Postanowienie o odmowie przyznania pomocy w zakresie kosztów postępowania musi zawierać uzasadnienie.

§ 3. W postanowieniu o przyznaniu pomocy w zakresie kosztów postępowania wyznacza się adwokata lub radcę prawnego, który będzie reprezentował zainteresowanego.

Jeżeli zainteresowany nie dokona wyboru adwokata lub radcy prawnego lub jeżeli Sąd uzna, że jego wybór jest nie do przyjęcia, sekretarz wysyła postanowienie o przyznaniu pomocy w zakresie kosztów postępowania i kopię wniosku o jej przyznanie do właściwego organu zainteresowanego państwa, o którym mowa w załączniku II do regulaminu dodatkowego do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości. Adwokata lub radcę prawnego, który będzie reprezentował zainteresowanego, wyznacza się z uwzględnieniem sugestii przekazanych przez ten organ.

Postanowienie dotyczące przyznania pomocy w zakresie kosztów postępowania może określać kwotę, która zostanie wypłacona adwokatowi lub radcy prawnemu wyznaczonemu do reprezentowania zainteresowanego, albo określać górną granicę, której, co do zasady, koszty i wynagrodzenie adwokata lub radcy prawnego nie mogą przekroczyć. Postanowienie to może przewidywać udział zainteresowanego w kosztach, o których mowa w art. 94 § 1, z uwzględnieniem jego sytuacji materialnej.

§ 4. Złożenie wniosku o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania zawiesza bieg terminu na wniesienie skargi do chwili doręczenia postanowienia w przedmiocie tego wniosku lub, w przypadkach określonych w § 3 akapit drugi, postanowienia wyznaczającego adwokata lub radcę prawnego, który będzie reprezentował wnioskodawcę.

§ 5. Jeżeli w toku postępowania przed Sądem uległy zmianie okoliczności stanowiące podstawę przyznania pomocy w zakresie kosztów postępowania, prezes może, z urzędu lub na wniosek i po wysłuchaniu zainteresowanego, cofnąć tę pomoc. Prezes może przekazać tę kwestię Sądowi.

Postanowienie o cofnięciu pomocy w zakresie kosztów postępowania musi zawierać uzasadnienie.

§ 6. Postanowienia wydane na mocy niniejszego artykułu nie podlegają zaskarżeniu.

Artykuł 98

Zaliczki – Pokrycie kosztów

§ 1. W przypadku przyznania pomocy w zakresie kosztów postępowania prezes może, na wniosek adwokata lub radcy prawnego zainteresowanego, zarządzić wypłatę zaliczki na rzecz adwokata lub radcy prawnego.

§ 2. Jeżeli na mocy orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie korzystający z pomocy w zakresie kosztów postępowania musi ponieść koszty własne, prezes ustala na podstawie postanowienia, zawierającego uzasadnienie

i niepodlegającego zaskarżeniu, koszty i wynagrodzenie adwokata lub radcy prawnego, które pokrywa kasa Sądu. Prezes może przekazać tę kwestię Sądowi.

§ 3. Jeżeli w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie Sąd obciążył stronę przeciwną kosztami korzystającego z pomocy w zakresie kosztów postępowania, strona ta ma obowiązek zwrócić kasie Sądu kwoty wypłacone tytułem zaliczki na poczet pomocy.

W razie sporu lub jeżeli strona nie stosuje się do wezwania sekretarza do zwrotu tych kwot, prezes orzeka w drodze postanowienia zawierającego uzasadnienie i niepodlegającego zaskarżeniu. Prezes może przekazać tę kwestię Sądowi.

§ 4. Jeżeli korzystający z pomocy w zakresie kosztów postępowania przegra sprawę, Sąd może, jeżeli wymagają tego względy słuszności, orzekając w przedmiocie kosztów w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, zarządzić, że jedna lub większa liczba stron poniesie koszty własne lub że koszty te, w całości lub w części, zostaną pokryte przez kasę Sądu w ramach pomocy w zakresie kosztów postępowania.

Rozdział dziesiąty

DORĘCZENIA

Artykuł 99

Doręczenia

§ 1. Doręczenia przewidziane w niniejszym regulaminie zapewniane są przez sekretarza:

- w przypadku wskazania adresu do doręczeń w miejscu, w którym znajduje się siedziba Sądu – poprzez wysłanie odpisu dokumentu listem poleconym za potwierdzeniem odbioru albo przekazanie go za potwierdzeniem odbioru bezpośrednio adresatowi lub
- jeżeli zgodnie z art. 35 § 3 lub art. 39 § 1 akapit drugi adresat wyraził zgodę na dokonywanie doręczeń za pośrednictwem technicznego środka komunikacji dostępnego w Sądzie – za pośrednictwem tego środka.

Sekretarz przygotowuje i uwierzytelnia odpisy dokumentów do doręczenia, z wyjątkiem przypadków, gdy odpisy doręczane są przez strony, zgodnie z art. 34 § 1 akapit drugi.

§ 2. Jeżeli względy techniczne, związane zwłaszcza z obszernością dokumentu tego wymagają lub jeżeli dokumentem podlegającym doręczeniu jest wyrok lub postanowienie, dokument należy doręczyć, o ile adresat nie wskazał adresu do doręczeń, na adres jego miejsca zamieszkania w sposób określony w § 1 tiret pierwsze. Adresata powiadamia się o tym za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji dostępnego w Sądzie. Doręczenie listem poleconym uznaje się za skuteczne dziesiątego dnia następującego po dniu złożenia listu poleconego na poczcie w miejscu, w którym znajduje się siedziba Sądu, chyba że potwierdzenie odbioru wykaże, że list doręczono innego dnia albo adresat, w terminie trzech tygodni od dnia powiadomienia go za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji, poinformuje sekretarza, że nie otrzymał dokumentu, który miał mu być doręczony.

Rozdział jedenasty

TERMINY

Artykuł 100

Obliczanie terminów – Przedłużenie terminu o termin uwzględniający odległość

§ 1. Terminy procesowe przewidziane traktatami, statutem oraz niniejszym regulaminem oblicza się w sposób następujący:

- a) jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach, tygodniach, miesiącach lub latach jest pewne zdarzenie lub czynność, przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zdarzenie to nastąpiło lub czynność została podjęta;
- b) termin oznaczony w tygodniach, miesiącach lub latach upływa tego dnia w ostatnim tygodniu, miesiącu lub roku, który nazwą lub cyfrą odpowiada temu dniowi, w którym stanowiące początek jego terminu zdarzenie nastąpiło lub czynność została podjęta. Jeżeli w okresie oznaczonym w miesiącach lub latach dzień, w którym powinien upłynąć termin, w ostatnim miesiącu nie występuje, termin ten upływa ostatniego dnia tego miesiąca;
- c) jeżeli termin oznaczony jest w miesiącach i dniach, oblicza się najpierw pełne miesiące, a następnie dni;

TYTUŁ TRZECI

PROCEDURY SZCZEGÓLNE

Rozdział pierwszy

ZAWIESZENIE WYKONANIA I INNE ŚRODKI TYMCZASOWE

Artykuł 102

Wniosek o zastosowanie środków tymczasowych

§ 1. Wniosek o zawieszenie wykonania, zgodnie z art. 278 TFUE oraz art. 157 TEWEA, aktu wydanego przez instytucję, jest dopuszczalny tylko wtedy, gdy wnioskodawca zaskarżył ten akt do Sądu.

Wniosek dotyczący innego środka tymczasowego, o którym mowa w art. 279 TFUE, jest dopuszczalny tylko wtedy, gdy zostaje złożony przez stronę występującą w sprawie toczącej się przed Sądem i odnosi się do tej sprawy.

Wnioski te mogą być składane od chwili wniesienia zażalenia, o którym mowa w art. 90 ust. 2 regulaminu pracowniczego, na zasadach określonych w art. 91 ust. 4 regulaminu pracowniczego.

§ 2. We wnioskach, o których mowa w § 1, należy określić przedmiot sporu, wskazać okoliczności niecierpiące zwłoki, a także uprawdopodobnić z faktycznego i prawnego punktu widzenia konieczność zastosowania środka.

§ 3. Wniosek składa się w odrębnym piśmie procesowym zgodnie z art. 34 i 35.

d) do biegu terminów wlicza się święta urzędowe, niedziele i soboty;

e) wakacje sądowe nie wstrzymują biegu terminów.

§ 2. Jeżeli koniec terminu przypada w sobotę, niedzielę albo w dniu święta urzędowego, termin upływa następnego dnia roboczego.

Wykaz świąt urzędowych, sporządzony przez Trybunał Sprawiedliwości i opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ma zastosowanie również do Sądu.

§ 3. Terminy procesowe są przedłużane o dziesięciodniowy termin uwzględniający odległość.

Artykuł 101

Przedłużenie – Upoważnienie sekretarza do wyznaczania lub przedłużania określonych terminów

§ 1. Terminy wyznaczone na podstawie niniejszego regulaminu mogą być przedłużane przez tego, kto je wyznaczył.

§ 2. Prezes może upoważnić sekretarza do wyznaczania lub przedłużania określonych terminów, których wyznaczanie lub przedłużanie należy do niego zgodnie z niniejszym regulaminem.

Artykuł 103

Kompetencje prezesa Sądu

§ 1. Prezes Sądu rozstrzyga w przedmiocie wniosków złożonych na podstawie art. 102 § 1.

§ 2. Jeżeli prezes Sądu jest nieobecny lub odnosi się do niego inna przeszkoda w wykonywaniu obowiązków, przy rozpatrywaniu wniosku zastępuje go inny sędzia wyznaczony w tym celu na podstawie decyzji Sądu podlegającej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 104

Postępowanie w przedmiocie wniosku

§ 1. Wniosek doręcza się stronie przeciwnej, a prezes Sądu wyznacza krótki termin, w którym strona ta ma możliwość przedstawienia uwag na piśmie bądź ustnie.

§ 2. Prezes Sądu może podjąć w razie potrzeby decyzję o zastosowaniu środków organizacji postępowania i o przeprowadzeniu środków dowodowych.

§ 3. Prezes Sądu może uwzględnić wniosek nawet przed przedstawieniem uwag przez stronę przeciwną. Decyzja ta może

zostać zmieniona lub uchylona, także z urzędu.

Artykuł 105

Decyzja w przedmiocie zastosowania środków tymczasowych

§ 1. W przedmiocie wniosku wydaje się postanowienie z uzasadnieniem.

§ 2. Wykonanie postanowienia może zostać uzależnione od złożenia przez wnioskodawcę zabezpieczenia, którego wysokość i sposób złożenia określa się stosownie do okoliczności.

§ 3. Postanowienie może wskazywać dzień, w którym środek tymczasowy wygasa. W braku takiego wskazania środek ten wygasa z chwilą ogłoszenia wyroku kończącego postępowanie.

§ 4. Postanowienie ma jedynie skutek tymczasowy i nie wpływa na rozstrzygnięcie Sądu co do istoty sprawy.

Artykuł 106

Zmiana okoliczności

Na wniosek strony postanowienie może w każdym czasie zostać zmienione lub uchylone ze względu na zmianę okoliczności.

Artykuł 107

Nowy wniosek

Oddalenie wniosku o zastosowanie środka tymczasowego nie zamyka stronie, która z nim wystąpiła, możliwości ponownego złożenia wniosku w razie pojawienia się nowych okoliczności.

Artykuł 108

Zawieszenie postępowania egzekucyjnego

Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się do wniosków o zawieszenie postępowania egzekucyjnego dotyczącego aktów instytucji, złożonych na podstawie art. 280 i 299 TFUE oraz art. 164 TEWEA.

Postanowienie uwzględniające wniosek określa, w stosownym przypadku, dzień wygaśnięcia środka tymczasowego.

Rozdział drugi

INTERWENCJA

Artykuł 109

Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta

§ 1. Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta należy złożyć przed upływem czterech tygodni od dnia ogłoszenia, o którym mowa w art. 37 § 2.

§ 2. Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta powinien zawierać:

- a) oznaczenie sprawy;
- b) oznaczenie głównych stron sporu;

c) nazwisko lub nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę interwenienta;

d) adres do doręczeń dla interwenienta w miejscu, w którym znajduje się siedziba Sądu lub wskazanie technicznego środka komunikacji dostępnego w Sądzie, za którego pośrednictwem osoba go reprezentująca zgadza się otrzymywać wszelkie doręczenia;

e) stanowisko interwenienta popierające uwzględnienie albo odrzucenie żądań skarżącego;

f) wskazanie okoliczności uzasadniających prawo wstąpienia do sprawy w charakterze interwenienta zgodnie z art. 40 akapit drugi statutu lub na podstawie przepisu szczególnego.

§ 3. Stosuje się przepisy art. 34 i 35.

§ 4. Interwenient jest reprezentowany zgodnie z art. 19 statutu.

§ 5. Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta doręcza się stronom w celu umożliwienia im przedstawienia uwag pisemnych lub ustnych oraz, ewentualnie, wskazania w sekretariacie dokumentów, które uważają za tajne lub poufne i których nie życzą sobie przekazania interwenientom.

§ 6. Prezes rozstrzyga w przedmiocie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta w drodze postanowienia albo przekazuje wniosek do rozpatrzenia przez Sąd. W przypadku nieuwzględnienia wniosku postanowienie uzasadnia się.

Artykuł 110

Przesłanki interwencji

§ 1. W przypadku dopuszczenia interwencji prezes wyznacza termin, w którym interwenient może złożyć swoje uwagi.

§ 2. Interwenientowi przekazuje się wszelkie dokumenty procesowe doręczane stronom. Prezes może jednak, na wniosek jednej ze stron, nie przekazać dokumentów tajnych lub poufnych.

§ 3. Uwagi interwenienta zawierają:

- a) jego stanowisko;
- b) wskazanie zarzutów i argumentów uzasadniających żądania interwenienta;
- c) w stosownym przypadku wskazanie dowodów na poparcie żądań interwenienta.

§ 4. Stanowisko interwenienta jest dopuszczalne wyłącznie, jeśli popiera uwzględnienie albo odrzucenie, w całości lub w części, żądań jednej ze stron.

§ 5. Po złożeniu uwag przez interwenienta prezes wyznacza termin, w którym strony mogą na nie odpowiedzieć na piśmie, lub wzywa strony do udzielenia odpowiedzi w toku procedury ustnej.

§ 6. Z zastrzeżeniem odmiennych przepisów regulaminu do celów stosowania niniejszego regulaminu interwenientowi przysługują te same uprawnienia co stronie.

Artykuł 111

Powiadomienie o możliwości przystąpienia do sprawy w charakterze interwenienta

§ 1. Na każdym etapie postępowania prezes może, po wysłuchaniu stron, powiadomić każdą osobę, instytucję lub każde państwo członkowskie zainteresowane rozstrzygnięciem sporu o możliwości wskazania Sądowi woli przystąpienia do sprawy w charakterze interwenienta. Powiadomienie zawiera wzmiankę o ogłoszeniu, o którym mowa w art. 37 § 2.

§ 2. Jeżeli dana osoba, instytucja lub państwo członkowskie poinformują Sąd, w terminie wyznaczonym przez prezesa, o zamiarze przystąpienia do sprawy w charakterze interwenienta, prezes informuje o tym fakcie strony, w celu umożliwienia im ewentualnie wskazania w sekretariacie dokumentów, które uważają za tajne lub poufne i których przekazania tej osobie, instytucji lub państwu członkowskiemu nie życzą sobie.

Stosuje się przepisy art. 110 § 2.

§ 3. Osoba, instytucja lub państwo członkowskie, o których mowa w niniejszym artykule, przedstawia uwagi interwenienta w terminie miesiąca od przekazania jej dokumentów procesowych.

Stosuje się przepisy art. 34, 35, 109 § 2 lit. a)–e) i art. 109 § 4 oraz art. 110 § 3–6.

Rozdział trzeci

ODWOŁANIA I SPRAWY PRZEKAZANE DO PONOWNEGO ROZPOZNANIA PO UCHYLENIU ORZECZENIA SĄDU

Artykuł 112

Zasady odwołania od orzeczeń Sądu

Na zasadach określonych w art. 9–12 załącznika I do statutu do wyroków i postanowień Sądu można wnieść odwołanie do Sądu Unii Europejskiej.

Artykuł 113

Przekazanie Sądowi spraw do ponownego rozpoznania po uchyleniu jego orzeczeń – Przydzielenie sprawy przekazanej do ponownego rozpoznania

§ 1. Jeżeli po uchyleniu wyroku lub postanowienia Sądu Sąd Unii Europejskiej przekaże mu sprawę do ponownego rozpoznania na podstawie art. 13 załącznika I do statutu, Sąd jest związany wyrokiem przekazującym sprawę do ponownego rozpoznania.

§ 2. Prezes Sądu przydziela sprawę składowi orzekającemu, który wydał uchylone orzeczenie, lub innemu składowi orzekającemu.

Jeżeli jednak uchylone orzeczenie zostało wydane przez Sąd w składzie jednego sędziego, prezes Sądu przydziela sprawę izbie

obradującej w składzie trzech sędziów, której członkiem nie jest ten sędzia.

Artykuł 114

Procedura rozpoznania sprawy przekazanej do ponownego rozpoznania

§ 1. W terminie dwóch miesięcy od doręczenia mu wyroku Sądowi Unii Europejskiej skarżący może przedstawić uwagi na piśmie.

§ 2. W terminie miesiąca następującego po zawiadomieniu strony pozwanej o powyższych uwagach może ona przedstawić uwagi na piśmie. Termin wyznaczony stronie pozwanej na przedstawienie uwag w żadnym razie nie może być krótszy niż dwa miesiące od doręczenia jej wyroku Sądu Unii Europejskiej.

§ 3. W terminie miesiąca następującego po jednoczesnym zawiadomieniu interwenienta o uwagach skarżącego i strony pozwanej interwenient może przedstawić swoje uwagi na piśmie. Termin wyznaczony interwenientowi na przedstawienie tych uwag w żadnym razie nie może być krótszy niż dwa miesiące od doręczenia mu wyroku Sądu Unii Europejskiej.

§ 4. Na zasadzie odstępstwa od § § 1–3, jeżeli wyrok przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania został wydany przed zakończeniem przez Sąd procedury pisemnej, zostaje ona, w ramach środków organizacji postępowania przyjętych przez Sąd, podjęta na etapie, w którym się znajdowała.

§ 5. Jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami, Sąd może zezwolić na uzupełnienie uwag przedstawionych na piśmie.

§ 6. Postępowanie prowadzone jest zgodnie z przepisami tytułu drugiego niniejszego regulaminu.

Artykuł 115

Koszty postępowania

Sąd orzeka o kosztach postępowania przed nim oraz postępowania odwoławczego przed Sądem Unii Europejskiej.

Rozdział czwarty

WYROKI ZAOCZNE I SPRZECIWIY

Artykuł 116

Procedura

§ 1. Jeżeli strona pozwana, której skarga została właściwie doręczona, nie złożyła odpowiedzi na skargę w przepisanej formie i przepisany terminie, skarżący może wystąpić do Sądu o wydanie wyroku zaocznego.

Wniosek ten doręcza się stronie pozwanej. Sąd może zdecydować o otwarciu procedury ustnej w przedmiocie wniosku.

§ 2. Przed wydaniem wyroku zaocznego Sąd bada dopuszczalność skargi, spełnienie wymagań formalnych oraz zasadność żądań przedstawionych w skardze. Sąd może zarządzić przeprowadzenie dowodu.

§ 3. Wyrok zaoczny podlega wykonaniu.

Sąd może jednakże zawiesić wykonanie wyroku aż do wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie sprzeciwu wniesionego na podstawie § 4 albo uzależnić wykonanie wyroku od złożenia zabezpieczenia, którego wysokość i sposób złożenia określone są stosownie do okoliczności; zabezpieczenie podlega zwrotowi w razie braku sprzeciwu albo jego odrzucenia.

§ 4. Od wyroku zaocznego można wnieść sprzeciw.

Sprzeciw wnosi się w terminie miesiąca od doręczenia wyroku.

Sprzeciw wnosi się w sposób określony w art. 34 i 35.

§ 5. Po doręczeniu sprzeciwu przewodniczący składu orzekającego wyznacza termin, w którym strona przeciwna może przedstawić uwagi na piśmie.

Postępowanie prowadzi się zgodnie z przepisami tytułu drugiego niniejszego regulaminu.

§ 6. Sąd rozstrzyga wyrokiem, od którego nie można wnieść sprzeciwu. Oryginał wyroku dołącza się do oryginału wyroku zaocznego. Wzmiankę o wyroku umieszcza się na marginesie oryginału wyroku zaocznego.

Rozdział piąty

NADZWYCZAJNE ŚRODKI ZASKARŻENIA

Artykuł 117

Powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu

§ 1. Zgodnie z art. 42 statutu powództwo osoby trzeciej może zostać skierowane przeciwko prawomocnemu orzeczeniu, które narusza jej prawa i zostało wydane w sprawie, do udziału w której nie została wezwana.

Jeżeli zaskarżone orzeczenie zostało opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, powództwo wnosi się w terminie dwóch miesięcy od publikacji orzeczenia.

§ 2. Do powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu stosuje się przepisy art. 34 i 35. Powinno ono ponadto zawierać:

- a) oznaczenie zaskarżonego orzeczenia;
- b) wskazanie, w jaki sposób orzeczenie to narusza prawa osoby trzeciej wnoszącej powództwo przeciwko prawomocnemu orzeczeniu;
- c) wskazanie powodów, dla których osoba trzecia wnosząca powództwo przeciwko prawomocnemu orzeczeniu nie mogła wziąć udziału w postępowaniu przed Sądem, który wydał zaskarżone orzeczenie.

Powództwo skierowane jest przeciwko wszystkim stronom postępowania przed Sądem, który wydał zaskarżone orzeczenie.

Rozpoznanie powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu przydziela się składowi orzekającemu, który wydał zaskarżone orzeczenie.

§ 3. W razie uwzględnienia powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu zaskarżone orzeczenie podlega odpowiedniej zmianie.

Oryginał wyroku wydanego w rezultacie uwzględnienia powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu dołącza się do oryginału zaskarżonego orzeczenia. Wzmiankę o wydanym wyroku umieszcza się na marginesie oryginału zaskarżonego orzeczenia.

§ 4. Jeżeli odwołanie wniesione do Sądu Unii Europejskiej oraz powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu wniesione do Sądu są skierowane przeciwko temu samemu orzeczeniu Sądu, Sąd może, po wysłuchaniu stron, zawiesić postępowanie do czasu wydania wyroku przez Sąd Unii Europejskiej.

§ 5. Na wniosek osoby trzeciej wnoszącej powództwo przeciwko prawomocnemu orzeczeniu wykonanie zaskarżonego orzeczenia może zostać zawieszona. Przepisy rozdziału pierwszego tytułu trzeciego niniejszego regulaminu stosuje się.

Artykuł 118

Wykładnia orzeczeń Sądu

§ 1. Zgodnie z art. 43 statutu, jeśli zachodzi wątpliwość co do znaczenia lub zakresu orzeczenia, Sąd jest właściwy do dokonania jego wykładni na wniosek strony lub instytucji, która uzasadni swój interes w tym zakresie.

Złożenie wniosku o wykładnię nie jest ograniczone żadnym terminem.

§ 2. Przepisy art. 34 i 35 stosuje się do wniosku o wykładnię orzeczenia. Powinien on ponadto zawierać:

- a) oznaczenie orzeczenia;
- b) wskazanie części orzeczenia, które mają podlegać wykładni.

Wniosek skierowany jest przeciwko wszystkim stronom postępowania, w którym zostało wydane orzeczenie mające podlegać wykładni.

Wniosek przydziela się składowi orzekającemu, który wydał orzeczenie mające podlegać wykładni.

§ 3. Sąd orzeka wyrokiem po wcześniejszym umożliwieniu stronom przedstawienia uwag.

Oryginał wyroku interpretacyjnego załącza się do oryginału orzeczenia interpretowanego. Wzmiankę o wyroku interpretacyjnym umieszcza się na marginesie oryginału orzeczenia interpretowanego.

§ 4. Jeżeli odwołanie wniesione do Sądu Unii Europejskiej oraz wniosek o wykładnię orzeczenia wniesiony do Sądu dotyczą tego samego orzeczenia, Sąd może, po wysłuchaniu stron, zawiesić postępowanie do czasu wydania wyroku przez Sąd Unii Europejskiej.

Artykuł 119

Wznowienie postępowania

§ 1. Skarga o wznowienie postępowania przed Sądem może zostać wniesiona, zgodnie z art. 44 statutu, tylko w razie

ujawnienia okoliczności faktycznej mogącej mieć decydujące znaczenie i nieznaną w chwili wydania orzeczenia ani Sądowi, ani stronie żądającej wznowienia postępowania.

Bez uchybienia terminowi dziesięciu lat, określonymu w art. 44 akapit trzeci statutu, skarga o wznowienie postępowania powinna zostać złożona w terminie trzech miesięcy od dnia, w którym wnoszący skargę powziął wiadomość o okolicznościach faktycznych, które stanowią jej podstawę.

§ 2. Przepisy art. 34 i 35 stosuje się do skargi o wznowienie postępowania; ponadto skarga powinna zawierać:

- a) oznaczenie zaskarżonego orzeczenia;
- b) wskazanie części orzeczenia, w odniesieniu do których składana jest skarga o wznowienie postępowania;
- c) wskazanie okoliczności faktycznych, stanowiących podstawę skargi;
- d) wskazanie środków dowodowych na potwierdzenie istnienia okoliczności faktycznych uzasadniających wznowienie postępowania oraz dotrzymania terminu przewidzianego w § 1 niniejszego artykułu.

Skarga jest skierowana przeciwko wszystkim stronom zaskarżonego orzeczenia.

Rozpoznanie skargi o wznowienie postępowania przydziela się składowi orzekającemu, który wydał zaskarżone orzeczenie.

§ 3. W przedmiocie dopuszczalności skargi Sąd rozstrzyga wyrokiem, uwzględniając przedstawione na piśmie uwagi stron.

Jeżeli Sąd uzna skargę za dopuszczalną, pozostała część postępowania w przedmiocie skargi odbywa się ustnie, z zastrzeżeniem odmiennej decyzji Sądu. Sąd orzeka wyrokiem.

Oryginał wyroku załącza się do oryginału orzeczenia wydanego w postępowaniu, którego wznowienie dotyczy. Wzmiankę o wyroku umieszcza się na marginesie oryginału orzeczenia wydanego w postępowaniu, którego wznowienie dotyczy.

§ 4. Jeżeli odwołanie wniesione do Sądu Unii Europejskiej oraz skarga o wznowienie postępowania wniesiona do Sądu dotyczą tego samego orzeczenia Sądu, Sąd może, po wysłuchaniu stron, zawiesić postępowanie do czasu wydania wyroku przez Sąd Unii Europejskiej.

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 120

Opracowane przez Sąd instrukcje praktyczne

Sąd może wydać praktyczne instrukcje odnoszące się w szczególności do przygotowania i prowadzenia posiedzeń, postępowania ugodowego oraz do przygotowania i składania pism procesowych lub uwag na piśmie.

Artykuł 121

Publikacja regulaminu

Niniejszy regulamin, którego tekstami autentycznymi są wersje językowe sporządzone w językach określonych w regulaminie Sądu Unii Europejskiej, zostaje opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Wchodzi w życie pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po jego opublikowaniu.

Artykuł 122

Przepisy przejściowe dotyczące kosztów

Przepisy rozdziału ósmego tytułu drugiego dotyczącego kosztów postępowania przed Sądem stosują się tylko do spraw wniesionych do Sądu po dniu wejścia w życie niniejszego regulaminu.

Istotne w tym zakresie przepisy regulaminu Sądu Unii Europejskiej znajdują nadal zastosowanie odpowiednio do spraw zawisłych przed Sądem przed tą datą.

SPIS TREŚCI

	<i>Strona</i>
PRZEPIS WSTĘPNY	73
Artykuł 1 Definicje	73
TYTUŁ PIERWSZY ORGANIZACJA SĄDU	73
Rozdział pierwszy PREZES I CZŁONKOWIE SĄDU	73
Artykuł 2 Kadencja sędziów	73
Artykuł 3 Ślubowanie	73
Artykuł 4 Odwołanie sędziego z urzędu i inne przypadki utraty mandatu	74
Artykuł 5 Pierwszeństwo	74
Artykuł 6 Wybór prezesa Sądu	74
Artykuł 7 Kompetencje prezesa Sądu	74
Artykuł 8 Zastępowanie prezesa Sądu	74
Rozdział drugi SKŁADY ORZEKAJĄCE SĄDU	74
Artykuł 9 Składy orzekające	74
Artykuł 10 Tworzenie izb	74
Artykuł 11 Prezesi izb	74
Artykuł 12 Podstawowy skład orzekający – Przydzielanie spraw izbom	75
Artykuł 13 Przekazanie sprawy pełnemu składowi Sądu lub izbie obradującej w składzie pięciu sędziów	75
Artykuł 14 Przekazanie sprawy Sądowi w składzie jednego sędziego	75
Rozdział trzeci SEKRETARIAT I POZOSTAŁE SŁUŻBY	75
Sekcja pierwsza – Sekretariat	75
Artykuł 15 Mianowanie sekretarza	75
Artykuł 16 Zakończenie wykonywania funkcji sekretarza	75
Artykuł 17 Zastępca sekretarza	75
Artykuł 18 Nieobecność sekretarza lub odnosząca się do niego inna przeszkoda w wykonywaniu obowiązków	75
Artykuł 19 Zadania sekretarza	76
Artykuł 20 Prowadzenie rejestru	76
Sekcja druga – Pozostałe służby	76
Artykuł 21 Urzędnicy i inni pracownicy	76
Artykuł 22 Administracja Sądu i prowadzenie jego spraw finansowych	76

	<i>Strona</i>
Rozdział czwarty FUNKCJONOWANIE SĄDU	76
Artykuł 23 Daty, godziny i miejsce posiedzeń Sądu	76
Artykuł 24 Kworum	76
Artykuł 25 Nieobecność sędziego lub odnosząca się do niego inna przeszkoda w wykonywaniu obowiązków	76
Artykuł 26 Nieobecność sędziego izby obradującej w składzie pięciu sędziów lub odnosząca się do niego inna przeszkoda w wykonywaniu obowiązków – przed rozprawą	77
Artykuł 27 Narada	77
Artykuł 28 Wakacje sądowe	77
Rozdział piąty SYSTEM JĘZYKOWY	77
Artykuł 29 System językowy	77
Rozdział szósty PRAWA I OBOWIĄZKI OSÓB REPREZENTUJĄCYCH STRONY	77
Artykuł 30 Przywileje, immunitety i ułatwienia	77
Artykuł 31 Status osób reprezentujących strony	78
Artykuł 32 Wykluczenie z postępowania	78
TYTUŁ DRUGI PROCEDURA	78
Rozdział pierwszy PROCEDURA PISEMNA	78
Artykuł 33 Przepisy ogólne	78
Artykuł 34 Wnoszenie dokumentów procesowych	78
Artykuł 35 Skarga	79
Artykuł 36 Poprawienie skargi	79
.....	79
Artykuł 38 Pierwsze przydzielenie sprawy składowi orzekającemu	79
Artykuł 39 Odpowiedź na skargę	79
Artykuł 40 Przekazanie Radzie i Komisji Europejskiej	80
Artykuł 41 Druga wymiana pism procesowych	80
Artykuł 42 Nowe dowody	80
Artykuł 43 Nowe zarzuty	80
Artykuł 44 Dokumenty i materiały – Poufność – Anonimowość	80
Artykuł 45 Sprawozdanie wstępne	80
Artykuł 46 Powiązanie między sprawami – Połączenie spraw	80
Artykuł 47 Kolejność rozpoznawania spraw	80

	<i>Strona</i>
Rozdział drugi PROCEDURA USTNA	81
Artykuł 48 Przeprowadzenie rozprawy	81
Artykuł 49 Termin rozprawy	81
Artykuł 50 Nieobecność stron na rozprawie	81
Artykuł 51 Przebieg rozprawy	81
Artykuł 52 Zamknięcie procedury ustnej	81
Artykuł 53 Protokół z rozprawy	81
Rozdział trzeci ŚRODKI ORGANIZACJI POSTĘPOWANIA I ŚRODKI DOWODOWE	81
Artykuł 54 Przepisy ogólne	81
Sekcja pierwsza – Środki organizacji postępowania	81
Artykuł 55 Cel i rodzaje	81
Artykuł 56 Procedura	82
Sekcja druga – Środki dowodowe	82
Artykuł 57 Rodzaje środków dowodowych	82
Artykuł 58 Procedura	82
Sekcja trzecia – Wzywianie i przesłuchiwanie świadków i biegłych	82
Artykuł 59 Wzywianie świadków	82
Artykuł 60 Przesłuchiwanie świadków	82
Artykuł 61 Obowiązki świadków	83
Artykuł 62 Opinia biegłego	83
Artykuł 63 Przysięga	83
Artykuł 64 Fałszywe zeznania – Fałszywe oświadczenie biegłego	84
Artykuł 65 Sprzeciw	84
Artykuł 66 Zwrot kosztów – Wynagrodzenie	84
Artykuł 67 Pomoc prawna	84
Rozdział czwarty POSTĘPOWANIE UGODOWE	84
Artykuł 68 Zasady	84
Artykuł 69 Uгода między stronami	84
Artykuł 70 Postępowanie ugodowe i postępowanie sądowe	85

	<i>Strona</i>
Rozdział piąty ZAWIESZENIE POSTĘPOWANIA, STWIERDZENIE PRZEZ SĄD JEGO NIEWŁAŚCIWOŚCI I PRZEKAZANIE SPRAWY DO ROZPOZNANIA TRYBUNAŁOWI SPRAWIEDLIWOŚCI I SĄDOWI UNII EUROPEJSKIEJ	85
Artykuł 71 Przypadki i tryb, w jakich następuje zawieszenie postępowania	85
Artykuł 72 Czas trwania i skutki zawieszenia	85
Artykuł 73 Stwierdzenie przez Sąd jego niewłaściwości	85
Rozdział szósty COFNIĘCIE SKARGI, UMORZENIE POSTĘPOWANIA I KWESTIE INCYDENTALNE ..	85
Artykuł 74 Cofnięcie skargi	85
Artykuł 75 Umorzenie postępowania	85
Artykuł 76 Skarga, która nie może zostać uwzględniona	85
Artykuł 77 Bezwzględne przeszkody procesowe	86
.....	86
Rozdział siódmy WYROKI I POSTANOWIENIA	86
Artykuł 79 Wyrok	86
Artykuł 80 Ogłoszenie wyroku	86
Artykuł 81 Postanowienie	86
Artykuł 82 Wydanie postanowienia	87
Artykuł 83 Nabycie mocy wiążącej przez orzeczenie	87
Artykuł 84 Sprostowania orzeczeń	87
Artykuł 85 Pominięcie rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów	87
Rozdział ósmy KOSZTY	87
Artykuł 86 Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów	87
Artykuł 87 Rozdział kosztów – Zasady ogólne	87
Artykuł 88 Koszty, które w rezultacie działania jednej strony, niemającego uzasadnionego powodu lub podjętego w złej wierze, poniosła druga strona	87
Artykuł 89 Rozdział kosztów – Przypadki szczególne	87
Artykuł 90 Koszty postępowania egzekucyjnego	87
Artykuł 91 Koszty podlegające zwrotowi	88
Artykuł 92 Spór dotyczący kosztów	88
Artykuł 93 Wypłata	88
Artykuł 94 Koszty sądowe	88
Rozdział dziewiąty POMOC W ZAKRESIE KOSZTÓW POSTĘPOWANIA	88
Artykuł 95 Przesłanki materialne	88
Artykuł 96 Przesłanki formalne	88

	<i>Strona</i>
Artykuł 97 Procedura	88
Artykuł 98 Zaliczki – Pokrycie kosztów	89
Rozdział dziesiąty DORECZENIA	89
Artykuł 99 Doręczenia	89
Rozdział jedenasty TERMINY	90
Artykuł 100 Obliczanie terminów – Przedłużenie terminu o termin uwzględniający odległość	90
Artykuł 101 Przedłużenie – Upoważnienie sekretarza do wyznaczania lub przedłużania określonych terminów	90
TYTUŁ TRZECI PROCEDURY SZCZEGÓLNE	90
Rozdział pierwszy ZAWIESZENIE WYKONANIA I INNE ŚRODKI TYMCZASOWE	90
Artykuł 102 Wniosek o zastosowanie środków tymczasowych	90
Artykuł 103 Kompetencje prezesa Sądu	90
Artykuł 104 Postępowanie w przedmiocie wniosku	90
Artykuł 105 Decyzja w przedmiocie zastosowania środków tymczasowych	91
Artykuł 106 Zmiana okoliczności	91
Artykuł 107 Nowy wniosek	91
Artykuł 108 Zawieszenie postępowania egzekucyjnego	91
Rozdział drugi INTERWENCJA	91
Artykuł 109 Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta	91
Artykuł 110 Przesłanki interwencji	91
Artykuł 111 Powiadomienie o możliwości przystąpienia do sprawy w charakterze interwenienta	92
Rozdział trzeci ODWOŁANIA I SPRAWY PRZEKAZANE DO PONOWNEGO ROZPOZNANIA PO UCHYLENIU ORZECZENIA SĄDU	92
Artykuł 112 Zasady odwołania od orzeczeń Sądu	92
Artykuł 113 Przekazanie Sądowi spraw do ponownego rozpoznania po uchyleniu jego orzeczeń – Przydzielenie sprawy przekazanej do ponownego rozpoznania	92
Artykuł 114 Procedura rozpoznania sprawy przekazanej do ponownego rozpoznania	92
Artykuł 115 Koszty postępowania	92
Rozdział czwarty WYROKI ZAOCZNE I SPRZECIWIY	92
Artykuł 116 Procedura	92
Rozdział piąty NADZWYCZAJNE ŚRODKI ZASKARŻENIA	93
Artykuł 117 Powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu	93
Artykuł 118 Wykładnia orzeczeń Sądu	93
Artykuł 119 Wznowienie postępowania	93

	<i>Strona</i>
PRZEPISY KOŃCOWE	94
<i>Artykuł 120</i> Opracowane przez Sąd instrukcje praktyczne	94
<i>Artykuł 121</i> Publikacja regulaminu	94
<i>Artykuł 122</i> Przepisy przejściowe dotyczące kosztów	94
Spis treści	95

CENY PRENUMERATY w 2010 r. (bez VAT, włącznie z normalną opłatą za dostawę przesyłki)

Dziennik Urzędowy UE, serie L i C, wyłącznie wersja papierowa	w 22 językach urzędowych UE	1 100 EUR/rok
Dziennik Urzędowy UE, serie L i C, wersja papierowa + roczne wydanie CD-ROM	w 22 językach urzędowych UE	1 200 EUR/rok
Dziennik Urzędowy UE, seria L, wyłącznie wersja papierowa	w 22 językach urzędowych UE	770 EUR/rok
Dziennik Urzędowy UE, serie L i C, miesięczne wydanie CD-ROM (komplet)	w 22 językach urzędowych UE	400 EUR/rok
Suplement do Dziennika Urzędowego (seria S) – Ogłoszenia o przetargach, CD-ROM dwa razy w tygodniu	wielojęzyczny: w 23 językach urzędowych UE	300 EUR/rok
Dziennik Urzędowy UE, seria C – Konkursy	w językach, których dotyczy konkurs	50 EUR/rok

Prenumerata *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*, który jest wydawany w językach urzędowych Unii, dostępna jest w 22 wersjach językowych. Dziennik Urzędowy składa się z dwóch serii – L (Legislacja) oraz C (Informacje i zawiadomienia).

Dla każdej wersji językowej jest otwierana osobna prenumerata.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 920/2005, opublikowanym w Dzienniku Urzędowym L 156 z dnia 18 czerwca 2005 r., instytucje Unii Europejskiej nie mają obowiązku sporządzania wszystkich aktów prawnych w języku irlandzkim ani publikowania ich w tym języku. W związku z tym irlandzkie wydania Dziennika Urzędowego sprzedawane są osobno.

Prenumerata Suplementu do Dziennika Urzędowego (seria S – Ogłoszenia o przetargach) obejmuje wszystkie 23 wersje językowe na pojedynczym CD-ROM-ie.

Na żądanie prenumeratorzy *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* mogą otrzymać różne załączniki do Dziennika Urzędowego. Prenumeratory informowani są o publikacji załączników poprzez zawiadomienia dołączane do *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*.

Format CD-ROM zostanie w ciągu roku 2010 zastąpiony formatem DVD.

Sprzedaż i prenumerata

Prenumeratę różnych odpłatnych publikacji wydawanych okresowo, na przykład prenumeratę *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*, można zamówić u naszych dystrybutorów handlowych. Wykaz dystrybutorów handlowych znajduje się na stronie internetowej:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_pl.htm

Portal EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) zapewnia bezpośredni i bezpłatny dostęp do prawodawstwa Unii Europejskiej. EUR-Lex umożliwia dostęp do *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* oraz traktatów, aktów prawnych, orzecznictwa oraz aktów przygotowawczych.

Dodatkowe informacje o Unii Europejskiej znajdują się na stronie: <http://europa.eu>

